

Слике бола испред огледала: „Младић“ и „Девојка“

Тема: ЛЕПОТА

РАДЕ МИЉАНОВИЋ

Лепота је одувек била неисцрпана тема многих стваралаца, бескрајна инспирација која је ставорила и која ће створити још многа уметничка дела. И моја опседнутост лепотом ме наводи да незаустављиво пишем приче о њој, за које ми се чини да се саме и из ничега рађају у мени.

У данашњем добу хедонизма лепота изгледа човека један је од најважнијих фактора у димензији уживања и праве животне среће.

Тако у причи „Феминизам“ видимо да је лепота јача од моралних начела, у причи „Хеленске лепоте“ моћнија је од уметности а у причи „Компромиси“ видимо да је део без којег смисао животне среће није потпун.

У причама „Унутрашња лепота“, „Мезимац“ и „Комичар“ осликани су унутрашња стања, патње и јади ликова рођених без труна лепоте тј. оних ружних.

На крају у причи из два дела: „Два модерна Јеванђеља“ у складу са гледиштима данашњег савременог доба, дата су два различита приказа који претпостављају како је физиономија изгледа Исуса Христа могла да се одражава на његову пророчку мисију на земљи.

**Кратка драма „Сестре“ писана током пролећа 2013, такође са лепотом као главном тематиком, додата је сада у екњигу.*

АУТОР

2011.

ХЕЛЕНСКЕ ЛЕПОТЕ

Осећај за склад, лепоту, уметност, то сам одувек имао. Никад не бих могао да будем, рецимо, инжењер енергетике или генетике, бавити се таквим материјалистичким стварима којих се већина људи радо прихвата. За мене би то било траћење времена на убиствено досадне ствари, уз стално незадовољство према животу који бих тако живео. Бавити се вредностима духа, финим и суптилним стварима нешто је сасвим друго и представљало оно што сам одувек волео. Изabraо сам зато уметност, школовао се и након завршетка студирања постао историчар уметности, то је занимање у којем сам сасвим довољно пронашао себе. Могао сам исто тако без проблема постати теолог или филозоф, само да сам више од уметности био наклоњенији тој материји која такође припада стварима духа.

Али осећај за лепоту код мене био је пресудан. Једноставно желео сам живот посветити проучавању свих лепота које су створене кроз историју човечанства, успут до миле воље уживајући у свим даровима које нам је уметност поклонила.

Античка Грчка као колевка науке и уметности, одувек је имала важну пажњу у проучавању историчара јер је то раздобље било велико по достигнућима у многим областима а нарочито због временских периода који су били богати уметничким стваралаштвом.

Оно што ме је у Античкој Грчкој највише занимало и очаравало била је уметност из њеног класичног периода, која је просто названа

хеленска уметност, где су по мени Стари Грци достигли савршенство у области уметности. Након ње, све оно што је човек у у потоњим временима створио у уметности, на неки начин ми изгледа као надограђивање и копирање њихових достигнућа, да не постоји више ништа нарочито вредно што је додатно створено у тој области.

Поштујући и обожавајући хеленску уметност, нисам штедео новац да бих више пута уздуж и попреко пропутовао целу Грчку, само да бих уживао у њеној античкој заоставштини. А онда даље обишао сам обале Егејског мора и целог Медитерана, ишао свуда тамо где су постојала сачувана налазишта остатака градова, грађевина и споменика као преживелих сведока те културе.

Да сам поседовао снажније амбиције можда сам једном могао постати и успешан уметник али уметнички животи су често врло бурни и хаотични и као такви били су неприхватљиви за моју мирну и уредну природу да би били мој прави избор. Живот који сам желео за себе морао је, најпре, одисати сталним миром и бити у складу са највишим стандардима пристојности које култура захтева. Због тога нисам жалио што сам каријеру уметника одбацио још у раним данима своје младости, на толику жртву нисам био спреман ни за љубав уметности. Уместо тога након два кратка посла, која сам имао након завршетка студирања, постао сам предавач на факултету као професор историје уметности.

Са друге стране позив који сам одабрао, да будем радник на пољу културе био ми је добродошао и због тога што ме је одвајао од гомилетине простог света, његових примитивних навика и свеопште некултуре у понашању. Нису сркање супе и зевање без шаком покривених уста најгоре ствару које тај свет чини.

Не, ту убрајам и сво незнање, малограђанштину, насиље, простаклуке, глупа празноверја, похлепу и грамзивост... Све до прљања, разбијања и уништавања околине, те свуда безобзирним разбацивањем смећа, загађивања исте и многе друге томе сличне неизбројиве одвратности. Сам говор простог света запогањен је

вулгарним речима и изразима које више и не примећују док их изговарају.

Такав прост свет уместо да се постиди своје ружноће и наopakости често има обичај да се са ниподаштавањем односи према уметности, професијама као што је моја и уопште људима попут мене, јер смо изван њихових могућности схватања и зато нам се увек презирљиво подсмевају.

За људе сиромашне духом уметност је непотребна, само је забава врхунац одушевљења и једино чему они теже. За њих је нешто као што су, рецимо, спортска такмичења која се сваке године понављају, стално исте игре попут оних које већ годинама уназад гледају али свеједно су разлог да се због њих изнова радују, као да им је то први пут. При томе, у таквим радостима, до изражаја увек долазе наступи колективног весеља са неким примитивним нагонима у групама, које је налик на дивљање хорда. Глупо и одвратно али они се тога свакако не стиде.

По традицији, правило код простог света је да се у породици обавезно мора имати мушко дете, син који ће једном наследити кућу и презиме. Моје прве комшије, брачни пар Гојковићи баш су били одлучни да се по сваку цену придржавају те традиције као најважније. Када им се прво дете родило женско, чекали су да друго буде мушко а када им се и друго родило женско чекали су на треће. Међутим и трећи пут су добили кћерку али то их није могло зауставити у одлучности да добију сина и покушају из четвртог пута. Четвртог пута поново нису имали среће, на свет је дошла још једна девојчица што је одмах подразумевало да ће се рађати и пето дете. Пети порођај донео је још једно разочарење, морало се ићи даље до остварења жеље, тако да је комшиница убрзо опет около шетала се трудна.

По законима вероватноће шансе да шесто дете најзад буде мушко биле су велике и они су знајући то са великим стрпљењем чекали на њега. Међутим понекад и закони вероватноће знају да закажу што је у случају овог брачног пара била права несрећа, шеста кћерка била је и

превише, можда порука од саме судбине да коначно треба да одустану од своје намере.

Ипак несаломивост њихове жеље показала се у пуној снази када су били спремни да покушају још једанпут. Седмог пута они, улица и цео наш крај чекали су шта ће донети још једно опробавање среће.

Најзад седмо дете родило се мушко, син на којег се тако дуго чекало. Срећи Гојковића због тога није било краја али ту краја није било ни рађању деце. Недуго затим жена је родила и осмо дете, поново женско.

За ово осмо не може се рећи да је дошло са њиховом намером, пре ће бити да је жена након толико година заборавила да пази на трудноћу па им се оно напросто омакло.

Углавном омања кућа у којој су живели препунила се децом, растом све једно другом до увета. И никад у кући и около ње више није било мира, него по цели дан галама, чупање, вриска и плач могли су се чути од раног јутра па до касног доба ноћи. Увек неко неког јури, неко се жали на насилника како га је тукао, с тална борба се водила међу њима док је бујица псовки и ружних речи одјекивала целим комшилуком.

Требало је да буде срећна околност што је та гомила дечурлије била скоро цела женска, јер су девојчице обично питомија и мирнија створења, али ове су биле препуне енергије, све ратоборне и непопуствог карактера као да у себи носе хормоне дечака.

Постало је неиздрживо живети поред њих, спокојство нашег дома било је озбиљно нарушавано споља и ничиме се није могло заштити од њихових варварских игара. Својом бројношћу додатно су привлачили и другу децу из цеког краја да долазе код њих како би се заједно играла. Донели би лопту, поделили с у тимове са навијачима и онда би уз за вику и бодрење подизали галаму као на стадионима. Још горе било је по летњем времену када су са најлонским кесама пуним воде јурили се и прскали. Тада је настајала права лудница. Мир

и тишина који су ми били потребни за учење и одмарање, којима сам тежио као најважнијим условима за вођење свог складног живота ништа није могло да ми заштити.

Није се радило само о данима или одређеном временском периоду којег је требало у тим условима поднети, него о годинама на које се морало исчекати да би сви они прерасли малолетничке начине забаве и понашања.

Њихова породица са толиким бројем чланова једва је састављала крај са крајем и у сталном сиромаштву никад се није могло десити да неке године сви заједно отпутују негде на одмор и подаре нам мало мира. Највише што су могли приуштити било је да понекад неко од њих пошаљу негде са школом на летовање док су ова друга остајала код куће и „бринула се“ да ту не завлада мир.

Једини тренуци спаса били су нам онда када их ружно време утера у кућу и не допушта им да излазе напоље. Сам не знам како сам годинама издржавао поред таквих. Знам само да је неким случајем кућа била моја, уместо што је била родитељска, и да сам се ја питао сигурно бих се некуда одселио да нашу улицу заменим за неку мирнију. Тако бих нашао најбоље решење да их се заувек спасим.

Али како се све на овом свету мења, са једним пролећем дошао је дан да и ја променим своје мишљење о деци Гојковића. Било је то због лепоте, онда када је њихова најстарија кћерка Ана израсла у девојку. Због њене лепоте заборавио сам и опростио им све моје дотадашње муке са неиздрживом галамом и буком.

Она као и друге сестре после ње, које су касније постајале девојке, биле су веома сличне: све лепе црнке, праве хеленске лепотице са дугом црном косом и луковима обрва испод којих су светлили смарагди од очију. А на кожи боје меда, у тену лица осликавало им се медитеранско сунце, лепота средоземља као некада код Хеленкиња. Да, њихова лепота пре две, три хиљаде година је морала бити таква, лепота која је инспирисала оне који су стварали античку уметност, напослетку сам схватао зашто су они били тако успешни.

Ана је за мене била хеленска лепота сачувана у људима, са којом сам могао сваког дана могао сретати се уживо. Био сам још студент негде при крају студија када сам заљубио се у њу, на први поглед како се каже, под чиме се подразумева привлачност која се јавља само на основу лепоте изгледа.

Она је већ имала велики број удварача али ја сам желео показати како је доживљавам другачије од осталих, да је за мене више од лепе девојке, како моје обожавање проистиче из ствари које су суштнски део мог бића. Желео сам говорити јој о уметности ствараној у давна времена, желео сам повести је у свет непролазних лепота и показати зашто сам одлучио посветити им цео свој живот. Хтео сам и да пред њом отворим нови пут, како не би због последица одрастања у сиромашној породици читав живот провела јурећи за материјалним и пролазним стварима. Уместо похлепе и сличних тежњи, у којима је огрезао наш свет, покушам је окренути једној здравој страсти коју можемо без икаквих опасности заједнички делити. Она као инспирација постојала је већ у том свету, само је још требало јој га открити и на најбољи начин увести је у њега јер о њему није знала ништа.

Тако сам мислио и намеравао да урадим, међутим, све то њу није нимало интересовало. За оно што сам говорио није имала слуха, то нису биле ствари које су могле да је импресионирају. Док сам из све снаге упињао се да на најбољи начин представим и заинтересујем је за свет уметности, њој је било нејасно због чега студирам баш то и зашто сам опседнут таквим неважним стварима.

Била је од оних земаљских девојака које воле да стоје на чврстом тлу, верују само у оно што саме виде, она коју занимају само конкретне ствари које обезбеђују удобан живот за обичног човека. Чак и да су њени далеки корени заиста били из античке Грчке, да су јој преци сви великани тога доба, она на то не би полагала пажњу јер прошлост је мртва ствар а њу су интересовале само перспективе садашњег доба.

Оно што ја сàм никако нисам могао да схватим, било је то како она или било ко други може бити потпуно неосетљив према вредностима које су у целом ученом свету признате као неоспорне и трајне. Питао сам се, како то да она којој је подарена необична лепота није поседовала ни трун осећаја за префињеност и склоности према уметности.

Наравно несрећа је била само моја и утолико већа што сам дотада веровао да ће веза и блискост са уметношћу донети ми код женских срца предност при удварању. Али уместо романтике наишао сам на велико животно разочарење, прво од врсте таквих.

Моја патња трајала је релативно кртакo. Ана се убрзо удала за једног од оних спортских младића, типа снажног и површног у гледишту света око себе. Могуће да је добро зарађивао и увек имао новца за трошење, то се уклапало у слику оних који су према мишљењу простог грђанског света пожељни за мужеве. Углавном после једне претерано бучне и у лажном гламуру извештачене свадбе, она више није била ту у близини.

Две године касније у девојку је израсла друга кћерка Гојковића, Сузана. И она је била црнка сјајних очију, тена окупаног сунцем, иста лепота само је за разлику од старије сестре била за нијансу још лепша. Помислио сам да у њој могу наћи добру па чак и нешто бољу замену за Ану. Исто као и њу покушао сам је очарати уметношћу верујући да ће код ње бити другачије. Али она је по својој незаинтересованошћу за свет уметности била пресликана сестра Ана. Испрва чинило се да јој је нешто мало тога и занимљиво али онда је код ње преовладало интересовање за модерне вредности и младиће који су окренути њима. Они су је истински одушевљавали, она је не марећи за своју лепоту и девојачко достојанство прва трчала за њима. Очас посла око ње се створила повећа скупина њих који се међусобно надмећући за њену љубав замало да се нису искрвили. Било је ту свађа, претња па и туча, због чега сам морао подаље да се одмакнем од ње како се и сàм не би се нашао на мети тих примитивних разрачунавања. Претпостављам да је онај са којим је на крају завршила био и најјачи, победник који ју је добио као награду.

Три године касније дошла је њена још лепша сестра Сања. Тада сам већ био професор историје уметности и користећи сву своју предавачку вештину, бирајући сваку реч, све чинио како бих привукао јој бар делић пажње за хеленску уметност. Но њена пажња највећим делом била је заузета млађим сестрама и брату који су јој пали на терет да их чува док су родитељи на послу јер се њена мајка која је дотад радила само на рађању деце по први пут запослила. Сања је због њих малтене сво слободно време била привезана за кућу а оно мало слободе које је имала за себе добро је искористила да упозна другог и на брзину се уда.

После Сање дошле су Тања и Вања са истим правилним степеном размака на скали лепоте: колико је млађа Тања је била лепша од Сање, толико је од ње млађа Вања била лепша од Тање. И поред разлике у годинама која је постајала све драстичније изражена, нисам успео одолети настојању да покушам једну освојити за себе али сам и даље чинио то погрешно: причајући им о уметничким лепотама.

Ове две сестре које су биле јако веселе природе, деловале су ми као да су биле близанкиње иако је постојало нешто више од године дана размака између њихових рођења. Такав утисак стекао сам због тога што сам удварајући се неколико пута селио се од једне до друге. Као да су поигравале се са мном, када код једне нисам имао среће друга би давала ми нешто наде као да призива ме себи и обрнуто. Иако то нису радиле намерно, случајно се удесило тако да су ме током времена више пута „прошетале“ између себе, вртећи ме око као да сам упао у вртлог.

Њихова склоност ка забави и смеху придодата лепоти и безбрижној младости која их је красила, чинила их је неодољивим лепотицама које су своје заразно добро расположење лако преносиле и на мене. Обе сестре су и према хеленској уметности односиле се исто, са неким луцидним хумором једнако неозбиљно. Прво ме је Тања питала да ли са том уметношћу знам да израђујем хороскопе јер зна да су стари Грци то радили, док је после Вања питала ме има ли то

неке везе са тетовирањем које она обожава. За обе њих што су ствари и живот изгледали комичније то је било боље а због безбрижности са којом су посматрале свет око себе све је опет могло бити такво.

Са њима бих се смејао и ја, иако је ту било поприлично глупости, куповао сам време поред њихове лепоте и магије, привлачности за коју сам јасно осећао да неће трајати још дуго.

Тако је било све док нису прво једна а затим друга почеле да ми се измичу, одлазиле да срећу потраже са другачијом врстом мушкараца што је за мене било јако болно јер сам утучен остао и без јединог што сам имао: осећаја пријатности у њиховом друштву на који сам се био навикао.

Понеки пут, само због њих, пожелео сам постанем оно што нисам ја, да уђем у улогу обичног, приземног мушкарца кога занимају само храна, жене и новац, убеђеног да има савршену памет и најбоља гледишта, да је са самим рођењем добио то што му је потребно. Можда бих и успео у томе када бих себи допустио једну такву деградацију али то једноставно није било то.

Иронично али оних ретких пута кад год сам био у њиховој кући, родитељски пар Гојковића би ме као свог суседа-професора и претерано уважавао, трудио се да ме што боље угости. Још од студентских дана, пазио на мене као на необично важног госта до те мере да је било чак и нечега бојажљивог код њих, да се можда случајно предамном не осрамоте са својим кућним навикама. Да су се они питали, сигурно би радо неку од толиких својих кћери поклонили мени, да бар једна буде супруга човека из области културе.

Са временом које је пролазило, још једна, шеста по реду кћерка Гојковића постала је девојка која очарава и осваја својом лепотом. Можда због наше велике разлике у годинама не бих ни покушао било шта да се она није звала Јелена. То име ме као ниједно друго асоцирало на античку Грчку. Сјајна и блистава како јој само име каже,

као она због које је почео тројански рат, кћерка баш Зевса и Леде, томе нисам могао одолети. И тог пута сам се дотакао хеленске лепоте као свог идеала, додуше само на трен, мало и површно и то се опет показало неуспешно, као чиста грешка, али с тиме што је овога пута била и последња. Имао сам невероватну несрећу, да ниједна из толике династије сестара није имала никакав осећај за уметничке вредности.

Са доласком пролећа увек долази онај тренутак када се свуда на кућама отварају прозори како би први пут после дуге хладне зиме унутра у собе ушао свеж пролетњи дах у виду сунца и пријатног топлог ваздуха. Сваког другог или трећег пролећа са првим освежењем, када бих отворио прозор дочекивало ме је и освежење у лепоти лица неке од кћери Гојковића која би преко зиме стасала у девојку и нову лепотицу. Како су године брзо пролазиле, летеле, неколико таквих отварања прозора у пролеће и младост је већ прошла. Ана, Сузана, Сања, Тања, Вања и Јелена, у мојој души су имена драга и пуна чежње, све звучнија од звучнијег, она на које сам потрошио своје време.

Нисам се женио, љубавне везе које сам имао кратко су трајале и увек окончавале горким разочарењима. За неповеровати је колико у женском свету, који је образован и уметности наклоњен, има снобова са којима је немогуће заједнички упустити се у животне изазове. Још теже се могла наћи лепота слична као код Хеленкиња, она коју сам прижељкивао за себе а која је била права реткост.

Иако сам бескомпромисан у стварима које волим, нисам од оних који довека покушавају да истрају у својим жељама, ова два разлога и порази у комшијском дворишту били су ми довољни да прихватим женску љубав као неостварљиву и препустим се лепоти уметности као својој јединој правој љубави.

Отпочео сам са писањем књиге која је, по мојем укусу и критеријима, представља другачији поредак најлепших уметничких дела на свету. Одавно сам имао ту жељу да вратим пажњу на вредна дела која се изостављају и остају неправедно потиснута од других која се по

општем мишљењу сматрају најбољим. Таква идеја није била нимало нова, многи су то већ радили, па сам и ја припремао се покушати слично: да из свога угла изнова дам нови приказ ствари и покушам стећи што бројније присталице.

Због тога желео сам што боље обрадити ту материју како бих истакао што јаче аргументе. За тај подухват било ми је потребно много стрпљења и проучавања како бих то урадио на најбољи могући начин. Али за тиху страст која ме при томе обузимала нисам жалио жртвовати труда и поклонити јој сво слободно време кога сам имао више него довољно.

Док сам месеце проводио тако осамљен у кући, напољу природни циклус преласка деце у одрасле људе се није заустављао. Једино мушко дете Гојковића, син Марко израстао је у младића. Он је такође имао црномањаст лик, био висок и леп, сличан сестрама само што је био мушка варијанта хеленске лепоте. Као такав допадао се девојкама, стално сам виђао како код њега долази једна смеђокоса младолика девојка са сјајно чистим лицем правилних црта и као код девојчица уредно зачешљаном кратком косом. Она је поседовала другачији тип лепоте, ону коју називам „фотогенична“ и којом су испуњени модни часписи, савршенство које се данас много цени а убудуће ће се вероватно ценити још и више.

То је његова садашња изабраница и закључујем да ће заједно са њом, кућа Гојковића неоспорно преузети сав монопол на лепоту. Сви они се лепо рађају, лепе узимају за себе, имаће још лепше потомке, ускоро ће издвојити се у посебан свет којем ће дивити се сви одреда.

Коначно најмлађа кћерка Тамара израсла је у девојку која је, очекивано, лепотом надмашла све своје старије сестре.

Млада и свежа попут цвета покривеног јутарњом росом појавила се да на један упечатљив начин, уз болна ми сећања, закључи дугу игру појављивања младих нимфи којом сам био очараван годинама. Пола живота провео сам у заносу и надама да ћу са неком од њих које су ми биле на дохват руке, наћи задовољење у срећи али уместо тога остао

сам несхваћен и заобиђен. У њој је било сакупљено сво њихово савршенство и недостижност, јасно приказани као чувари на улазу у божански храм који су ту да забране приступ сваком обичном смртнику. Била је више од двадесет година млађа од мене, нисам се ни смео усудити помислити да би она могла постати предмет било каквих мојих жеља, ништа више осим кратких погледа на њу кроз прозор.

И при гледању у њу осећао сам се грешно, мада нисам веровао у свете грехове, осећао сам да радим нешто погрешно што би касније могло ми бити наплаћено кроз бол, дугу патњу па и срамоту.

О њој сам чуо две ствари по којима се значајно разликовала од старијих сестара. Прва, да још није ни у каквој вези, није журила да као оне брзо се спетља са неким младићем, на брзину венча, прерано уплови у брак и обавезе, због чега обично касније жале целога живота.

Друго, да ће она уписати факултет и студирати.

Ето изненађења, доказа како код обичног грађанског света ипак има неког напретка, како и он постаје образованији макар после двадесет година чекања и седам претходно пропуштених прилика. То треба унапред похвалити, чак и када се не зна да ли она намерава студирати нешто озбиљно, када још нико не може сигурно гарантовати да ће она то и завршити.

Требало је да то буде све што се има рећи о њој, да се овим њена прича завршава и поред тога што ће по свој прилици још дуже време проживети ту у близини.

Није се завршавала. Оно што је било неочекивано и необично код те младе девојке је то да се она заинтересовала за историју уметности. Управо она ми је, као професору из свог комшилука, прва то саопштила, рекла да ћемо постати колеге и да би јој моја подршка много значила.

Она је сад на почетној години студирања а од наредне године постаћу и званично њен предавач на факултету.

До тада, она скоро сваког дана долази код мене кући, јер увек кад

пожели, у мени има погодног саговорника о хеленској уметности и осталим областима из наше струке које је занимају.

Када сам је питао како се код ње појавила жеља за изучавањем уметности она ми је одговорила:

-Управо ви сте је подстакли, први пут за хеленску уметност чула сам од вас док сте мојим сестрама говорили о томе. Била сам међу оном малом децом када сам из ваших уста слушала за лепоте које потичу још из античких времена. Тада нисам знала шта је то али увек када сте њима говорили о томе звучало ми је као нешто необично занимљиво, било је нечег опсењујућег код вас што је позивало ме да се упознам са тим неоткривеним светом. Касније, када сам у школи срела се са светом уметности, почела сам и сама интересовати се и све боље схватала вашу опчињеност таквим стварима, каквим лепотама сте посветили живот. Схватила сам како уметност чини живот лепшим, оплемењује душу, прави човека бољим, зар не?

-Да требало би да је тако- скоро не верујући одговарам ја.

Отворио сам душу и открио јој оно што још никоме нисам: пре завршетка показао сам јој дело на коме радим, само са једним разлогом- да бих је задивио!

И она је била више него очарана са њим, мој први и потпуни присталица, уз коју са необичним полетом настављам да пишем књигу до краја.

То су све дивни тренуци, најлепши у мом животу, по први пут поред мене је неко ко ме разуме, воли и диви се ономе што обожавам. Она у коју се незауостављиво заљубљујем у овим презрелим годинама а у чијој се младој души могу наслутити слична нежна осећања и симпатије.

Али све то је узалудно, због толиких година разлике за мене прекасно. Хеленска лепота остаје ми поново само идеал, и даље недеостижна, вечна и вековима далека.

2012 .

УНУТРАШЊА ЛЕПОТА

Раца је био младић крупне и снажне грађе тела, коју би сваки мушкарац могао себи пожелети али се никако није могло рећи да је био и леп. Његово лице носило је на себи грубе мушке црте што не би било толико непривлачно да и његова коже није била храпаво одбојна као поморанџина кора. Она је код тог снажног младића понекад додатно услед каквог узбуђења, љутње или јаког физичког напора знала пробити као крв црвеном бојом преко целог лица, све до ушију тако да би се црвенео као петлова креста. Та појава је такође на свој начин правила одбојност код његовог лика.

Елем, ту није било лепоте и он је одавно био потпуно свестан тога али је са друге стране, за утеху, знао да поседује унутрашњу лепоту, оно што би се могло назвати лепотом карактера.

Свако ко је га познавао лако се могао уверити у величину те другарчине која никада, ни пријатеља ни било којег другог човека, неће оставити на цедилу, помоћи ће им само ако се може, дати све од себе да се извуку из невоље или да се реши проблем код кога су запели. Како је по природи био способан момак, не само снажан већ и прилично интеллигентан и довитљив, уз све то још и упоран да код њега никада није било брзе и лаке

предаје, његова помоћ знала је да буде увек корисна јер тамо где он није некоме могао помоћи тешко да би ико други могао урадити више.

Његови пријатељи знали су му то заслужено ценити, били су срећни што имају баш њега за пријатеља који је уз све то био забаван и увек добро расположен у друштву.

Број његових пријатеља био је заиста велики а њихов широки круг се са временом још више повећавао, због тога што је на све стране чинио услуге многим другом свету.

Због тога Рацу недостатак спољне лепоте није много погађао, зашто би било тако када поседује унутарашњу лепоту коју је свуда одавао, која се уз то могла још усавршити ако се стално ради на њој. Он је своју унутрашњу лепоту испрва називао лепотом душе али се онда предомислио због тога што је то звучало некако религиозно, као да је имало везе са световним стварима док је он више био од оних особа које су примереније земаљском свету.

Све је почело када је Раца себи нашао девојку дуге плаве косе која се звала Милица. Она јесте била лепа, мада ништа нарочито, али опет у поређењу са њим успевала је да снажно зрачи због упадљиве разлике над његовом оскудном лепотом.

Она је била отворене, ведре и веселе природе, поред тога што се стално смејала, волела је пуно да прича, небитно о чему, само да не ћути и не држи уста затворена. А као извор причљивости ту су увек биле безбројне женске глупости којих је имала непресушно много да подари Раци.

У почетку њему је требало нешто дуже времена да јој приђе и отвори се како му се она допада јер је он као већ заљубљен видео је много лепшу него што је заиста била. Није се усуђивао да одмах и директно каже шта осећа према њој, јер би га њено одбијање тешко га погодило, него се на разне начине довијао да његова жеља буде примећена. Снажни момак је имао и своју стидљиву страну за коју се није знало и због тога најпре је прошао кроз више нервозних и комичних ситуација док коначно некако није успео да стави јој до знања како му се свиђа.

Али зато када су отпочели заједничку везу, Раца је био пресрећан човек који је поред себе добио све што му је потребно на свету. И Милица када се упознала са правим Рацом, читавим спектром његових позитивних особина, заволела га је свом снагом и са истом срећом му узвратила љубав.

Међутим она као врло причљива девојка, у којој се скоро ништа не задржава, имала је нешто слично малој мани. Нехотично и непажљиво са своје стране, имала је навику да онда када су заједно понекад угледавши неког лепог младића одмах каже:

-Види што је леп онај дечко или јао што је слатак дечко!

Раца је много сметало то што из уста своје вољене чује комплименте на рачун других младића али је у почетку је одолевао да га они не погоде и не повреде као напади љубоморе. У себи он је ипак био љубоморан, највише због ње коју је толико волео а онда и због лепоте која је њему ускраћена а којом је природа тако широкогрудо обдаривала друге. Раније он никада није другима завидио на лепоти али када је схватио да Милица баш обожава када је мушкарац леп, почео је да жали што и он није такав да би и са те стране имао да јој удовољи.

Он је мирно оћутао не само први, већ и наредних пута када би она рекла исто за друге лепе момке који су се појављивали. Наравно занета привлачношћу мушкараца она са свога женског гледишта није стигла приметити како он само на кратко захладни када се нађу у таквим ситуацијама.

Због тога међу младим паром постојао је незгодан простор, увек отворен за нове непријатности које су изазивали слатки дечаки када их она примети.

Тако је при обичној шетњи дешавало се да у неком тренутку, из неког праваца или иза неког угла наиђе неки савршено леп младић који одмах поквари утисак Рацине комплетне среће онда када муњевито буде примећен од стране његове девојчице.

Раца је већ неколико пута помишљао да Милице скрене пажњу на оно што му смета, замоли је да престане пред њим говорити како су други младићи леви јер му је то више него сметало.

Али убрзо је одлучио другачије, није хтео то да учини јер тако ништа битно не би променио, само би је невољно ућуткао да не говори оно што јој се допада. Она би и даље мислила исто, само би од тада то крила у себи а као искреној особи која воли све да подели са њим то би је непријатно изненадило и тешко јој пало.

Више од тога тиме би испао још и непоштен према њој. Зар његово негодовање због лепих младића не би било ништа друго сем израз озлојађености и несигурности у самом себе? Зашто да уместо својој спољној природи замера другима, треба да замера свом изгледу са којим је немоћан да се прикаже у било каквој привлачној варијанти. Поштеније би било (као што се увек према свему односио поштеностом мером) да самом себи замери, љути се на себе а не Милицу и привлачне момке због којих јој очи заблистају када се пред њом укажу.

Уместо тога, под нагонима очаја и љубоморе, он се све више упирао да и он младиће око себе посматра женским очима, натеравао себе да из њихових позиција покуша да упореди их и оценује по лепоти изгледа. А ту је не имајући јасну представу о критеријумима које користи женски свет нашао се у невољи да претерује, изгледало му је и да сваки просечан младић изгледа врло лепо и привлачно за женска срца. Довољно је било да види неког са лепом косом или лепим осмехом па да помисли како неко има лепоту са којом све може. Када би угледао неког заиста лепог младића, поражен покушавао је себи да дочара колико страшно мора да у женским очима изгледа разлика у његовом одступању од таквог идеала лепоте.

У међувремену не пропуштајући ни једну прилику, Милица је једнако настављала да га обавештава о лепим младићима на видуку, баш о свим које је њеном оку било угодно погледати. Радовала се што их је толико околост и своју радост стално показивала Раци, не слутећи колико страшно тиме овога малтретира.

Сладак дечко, слadak дечко! -њему се чинило да се свет састоји само од њих, на све стране само су слатки дечаџи. Као да из воде извиру, сваког дана их је све више, да данас је више лепих међу младићима него међу девојкама. Као да се цели свет одједном пролепшава тако што мушки пол достиже савршенство у лепоти.

А сваки од њих је опасност, права опасност за његову љубав, сваки би лако могао да преотме му девојку коју он воли. Један такав ће некада да се нађе. Не говори она о њиховој лепоти тек тако, подсвесно је привлачи оно што нема.

Почињао је да очајава је над самим собом, каква му је корист од унутрашње лепоте коју има, када је она тако немоћна наспрам лепоте у спољашњем изгледу. Колико само труда и напора а пре свега колико времена је потребно уложити да се унутрашња лепота покаже и докаже пред другима јер је она оку невидљива. Она се и брзо заборавља а он полако постаје уморан од доказивања тако да ће једном доћи време да му она ништа неће вредети. Са спољном лепотом је лако, она сама сија и није потребно жртвовати се и намучити да би се она свима приказала. Оном ко има спољну лепоту, унутрашња није ни потребна, он само не треба бити рђаве и лоше нарави, због чега ће лепог човека свако сматрати добром душом коју је лако волети.

То је исто као и са новцем, онај ко мукотрпно годинама ради да дође до њега, никада га лако и слатко не може трошити као онај који га добије на лутрији.

Раџа кога су људи познавали увек по ведром расположењу, почињао је да тоне у све дубља и дубља размишљања, тешке мисли постале су му свакодневне, због чега је постајао све чешће ћутљив.

„Каква је сад корист од унутрашње лепоте, данас је једноставно такво доба у којем она не вреди, цени се и тражи само лепота изгледа.“

-Тако ти је то -говорио је у себи- теби за овај живот није дато да имаш лепоте, у следећем можда ћеш је добити а до тада... до тада пресвисни од јада!

И стварно му је долазило да страшно заплаче, у трену да бризне у плач и кроз сузе тужи се због неправде која је на њему почињена.

Највише је мрзео младиће које је красила она девојачка лепота: са лепим лицима, свежим и чистим без чак иједне мале бубуљице или било каквог ситног несавршенства на њима. Још више би га излуђивало кад би приметио на њима да се они као жене пажљиво негују мажући лице кремама, стављајући сјај у косу и томе слично да би били још лепши.

„Они су немилосрдни према онима над којима су својим лепим изгледом надмоћни, не би им оставили простора ни за утеху, да бар неке могу бити симпатични, него их препустили вечитој патњи. Када би отимањем могли још да појачају своју надмоћ у лепоти над другима, отимали би је и присвајали за себе као било шта туђе што се може узети. Због такве врсте егоизма и нарцидности који краси те лажно сјајне људе требало би да буду оштро кажњавани, требало би другачије да се поступа са њима!“

Он би се први заузео за кажњавање, он најбоље на себи осећа последице њихове неправде и лицемерја којима је изложен ни крив ни дужан.

Иако је у последње време бивао разних тмурних и лоших расположења, Раца је углавном успевао да пред очима других сачува своје уобичајено оптимистично држање по којем је био препознатљив јер није желео показивати своју потиштеност као слабост да се она примећује. Они ситни знаци његовог унутрашњег јада које није успевао прикрити, могли су се приметити да је неко случајно боље обратио пажњу на њега. Али коме је данас толико стало до другог да би стварно обраћао му већу пажњу . Ни Милица као особа са којом је био најприснији још увек није могла приметити никаквог знака промена у њему јер је он у њеној близини заиста увек деловао само као срећна особа.

Ипак осећао је како напетост и незадовољство које носи у себи стално расту, да ће они једном да кулминирају и онда се ослободе, тако што ће неким начином врло отворено да се испоље .

Кафић „Оаза“ био је место где се углавном окупљало друштво из његовог краја, место где се свакодневно долазило да се мало забави и проћаска јер је ту свако свакога добро познавао од још детињства.

Друштво је већином било мушко, пило се пиво и причало о спорту , о проводу и пијанствима а највише о девојкама из комшилука.

Раца је сходно својем унутрашњем нерасположењу и незадовољству то друштво све више посматрао кроз мерила лепоте, колико је кад присутно оних лепих а колико оних који то нису. Не треба напомињати колико није волео када су ту били присутни младићи лепог лица, тада се тмурно осећао колико год да је свим осталима било угодно да су остајали до иза поноћних часова.

Нарочито није волео да из уста тих лепотана слуша приче о девојкама, због тога што су оне у причама из њихових искустава увек изгледале лаке и згодне за поигравање. Могао је чути и како су пред њиховом мушком лепотом оне спремне допустити себи то да се понижавају, моле их или сплеткарке да би задовољиле жеље свога срца.

Он их је називао скупом хвалисаваца и мрзео их је из дна душе. Нарочито се неугодно осећао када је био сам са њима лепима , препуним сласних прича о успесима и надменим очекивањима других успеха у предстојећим данима испред њих.

-Међу овом багром не може се наћи ни грам правог човека а мисле да нечему вреде -строго их је осуђивао он .

Међу тим младићима био је један Младен, Млађа како су га сви звали, кога је он сматрао највећим „ хвалисавцем“. Међутим, уопште није било тачно да је тај Млађа био највећи хвалисавац, истина је била само да је он, по суду многих, био најлепши међу тим младићима (са оним типом савршене девојачке лепоте) и да се само понекад умерено хвалио када је већ имао са чиме. Раца га је наравно због лепоте мрзео, због ње је и сматрао га највећим хвалисавцем, како би дао неко оправдање својој мржњи за зависти. Он себи није признавао да поред мржње постоји и завист коју носи у себи.

Млађа није баш редовно навраћао у „Оазу“, он је, природно, највише слободног времена трошио за дружење по местима где су девојке биле у већини када је већ био тако омиљен међу њима. У кафић је долазио онда када био пожелео да се мало дружи и са мушкарцима, када му је било до

врсте забаве коју од женског света није могао добити упркос свим чарима које је му он поклањао.

Млађа је неким својим унутрашњим чулом јасно осетио да га Раца, без икаквог видљивог разлога, због нечега не симпатише. Због своје мирне природе он никада није био ни у једном сукобу, нити је желео да буде у лошим односима са било којим младићем а поготову не са, као биком снажним, Рацом.

Желећи да отклони његово несимпатисање са себе, Млађа је похвалио Рацину срећну везу, рекавши му да је Милица заиста лепа девојка, једном приликом када она није била ту. Желео је само да направи комплимент, не Милици која по њему и није била нека лепотица него Раци, само зато да би га тиме мало придобио и одобровољио али овоме је то само још више засметало и навело га да страшно омрзне Младена.

Пуком случајношћу неколико дана касније Милица, којој Раца наравно није био пренео речи похвале, по својој незгодној навици рекла је за Млађу да је врло слadak дечко.

Раца је тад помислио у себи: „Да јој сад кажем само следеће речи: и он је за тебе рекао да си лепа -и већ би била спремана да му се пресрећна баци у загрљај а овај ће имати да се још и тиме хвали“.

Он јој то сигурно није ни помишљао рећи али почео је да нездраво мрзи Млађу. Од тада био је спреман да се још више окоми на њега.

Недуго потом десило се једне вечери, да је Млађа ушао у кафић врло расположен, добре воље за дружење био је спреман да части сваког ко би пожелео да искористи његово добро расположење. Стао је поред шанка и весело се обратио конобару са неком шалом, при томе желећи да га и остали чују.

Раца је седео за столом који се налазио недалеко од шанка, одатле је мрзовољно гледао у Млађу, мислећи у себи како се овај само безобразно размеће, показује тиме да се никога не плаши.

Млађа је не примећујући Рацу, и даље се трудио да остане у центру пажње захваљујући томе што је намерно лупао веселе глупости које само добро расположеном човеку долазе на памет. Ипак све што је говорио, било је

далеко од тога да би некоме могло засметати али Раца га није могао више издржати.

-Немој да галамиш толико!-викну на њега.

-Зашто, зар сметам ?

-Смета ми, причај тише!

Мада му ништа није било јасно, Млађа осетивши неку претњу у томе најпре послушно заћута, а потом окренувши се конобару и још једном младићу из свога комшилука, који је стајао поред шанка, тихо настави само са њима да говори како не би изнова наљутио Рацу. Желео је да добро расположен тако настави проводити вече, без обзира што је оно почело са ничим изазваним инцидентом. Пијући пиво са овом двојицом, Млађа се сада само тихо шалио и смејао, повремено бацивши поглед на целу просторију где је поред осталих седео и Раца.

Међутим Раца који је сматрао да је већ ушао у некакав сукоб, непрестално је гледао према њему, пратећи сваки покрет веселог лица на младићу. Сметала му је та радост која га је провоцирала, све што је овај сада он радио, причао и смејао се, чинило му се да је њему из ината. Нема храбрости да му се успротиви па покушава подмуклим начином да му се наруга. Када говори тако тихо, сигурно понеки пут узме њега у уста, да га исмева зато што не може да га чује а вероватно ће то радити и када он не буде ту.

Он одлучи да се са тиме мора одмах расчистити. Устаде и приђе шанку.

-Зашто ми се смејеш? - продера се на Млађу?

-Не смејем се теби- полако му одврати овај.

-Лажеш!

-Питај ове момке о чему смо причали, и да ли си у праву –рече му Млађа показујући на своје саговорнике.

-Не, није тебе помињао- одмах потврдише они.

-Знам да није али ми се инати. Ти се не би толико смејао да те ја не гледам, је ли тако?

-Смејем се чему хоћу и кад хоћу, да можда нећеш ти да ми то забраниш- рекао је Млађа оштро и доста храбрије него што се могло очекивати од њега да би у једној таквој ситуацији урадио.

Та оштрина изазвала је Рацу да плане љутином, то је било оно на шта је чекао да би могао показати свој унутрашњи бес.

Он за ручку дохвати са шанка тешку пивску криглу од дебелог стакла и са њом без милости, душмански, из све снаге распали Млађу у незаштићено лице. По сред његовог лепог лица.

Од снажног ударца у лице, пивска кригла се распрште на стотину ситних стаклених делића а ударени младић без јаука паде на под. Већ следећег тренутка његово лице прекрила је светлоцрвена крв која је излазила из посекотина, у којима су још налазили се забодени комадићи стакла.

-Добио си што заслужујеш -рече кратко Раца и крену да пролази, између окупљених посетилаца кафића и столова, ка излазу. Иза себе је чуо паничне гласове како брзо траже да се позове хитна помоћ, донесу завоји и крпе за брисање крви.

Сви који су те вечери видели шта се догодило били су ужаснути, исто тако били су и сви остали који су касније видели Млађино исечено лепо лице, колико је унакажено са шавовима од конаца. Сви једнако били су страшно шокирани, то није могао урадити нормалан човек него звер.

Никоме није било јасно зашто је Раца то урадио, они који су га питали, добили су неискрен одговор од њега да ни он сам не зна зашто је га ударио, говорио да је те вечери био напет и нерасположен због неких кућних проблема.

Он се одмах после учињеног покајао због тога али за кајање је било касно јер оно ничему није вредело.

Био је донео одлуку, да само Милице исприча целу истину о својој несигурности и љубомори према лепим младићима и само њој призна зашто је те вечери ударио Млађу.

Тако ће му бити најлакше да се оправда и једном заувек ослободи својих страшних скривених тегоба.

Али када је она бесна и кивна стала испред њега као судија који га је већ осудио као кривца, он је у тренутку изгубио наду за тражењем разумевања кога је сада изгледало немогуће добити. Одједном је схватио да је цело време, ма колико да је волео, био само са једном површном девојком која никада неће моћи да разуме праву суштину проблема, преосетљиве ствари душе које се тешко разумевају. Није знао ни да јој каже ништа друго што би му користило као изговор који је морао да има уместо тога.

Она је одмах то казнила тиме што га је оставила, јер ниуком случају није била спремна да опрости тежак злочин почињен на лепом лицу преслатког младића.

Њен одлазак Раца је примио лакше него што је замишљао да би могао поднети, жалио је за њом али и осећао да је скинуо са себе нешто од терета који је њихова веза носила са собом. Иако се осећао врло усамљено, било му је добродошло што је видео да се без ње може преживети. Уопште, његов однос према љубави се променио, гледао је на њу скептично и мрачно, као на врсту подвале која се искључиво заснива на јефтиној естетици код људских бића.

Ни са дружењем није више било исто као раније, пријатељи су га осуђивали а у почетку и заобилазили због онога што је починио, чак и они којима је чинио услуге и задужио их. Брзо су заборављена сва његова добра дела, другарство и спремност да се увек нађе и помогне у невољи.

Без озира на то, он се и даље могао искупити са неколико учињених услуга и поново их придобити да буду уз њега као што су некада били.

Али он за нова доказивања више није имао воље, постао је неприступачан и сувише тмуран да му је најмање било стало до чињења добрих дела.

Тако је нестала Рацина унутрашња лепота ако је икада стварно и постајала. Јер са унутрашњом лепотом никада није сигурно, она се не може видети.

2012.

ФЕМИНИЗАМ

Чак и у данашњем добу, које је широко отворено за уживања у разним лепотама, постоје мишљења да физичка лепота човека није важна ни цењења вредна особина. То су погрешна гледишта јер лепота је исто тако благословен дар као што је и добро здравље. Онај ко се роди са добрим здрављем може цели живот провести не марећи за њега а да при томе никада не посећује докторе, не искуси шта су чекања и мучења по болничким ходницима, док други који нису те среће морају стално да обилазе болнице само да би спасли се од опасних разболевања. Тако је и са лепотом, они који је имају спасени су да не упознају читав низ душевних беда и патњи насталих због велике природне неправде у неједнакој подели изгледа код људи.

Лена (право име јој је Магдалена) није имала таквих проблема, њој је срећа у том погледу била и више него наклоњена. Већ од малих ногу за њу се сигурно знало да ће бити врло лепа а касније се тако и потврдило, са лепотом коју је све више попримала како је расла премашила је и најбоља очекивања. Све на њој изгледало је савршено а уз то не препуштајући ништа случају изабрала је да буде још и плавуша,

остављајући сваком ко је из близине или даљине погледа само један избор: да јој се диви!

Због тога се Лена осећала врло срећном особом, за њу је овај свет био најлепше место, њена расположења скоро без изузетка била су само најбоља могућа. И њена гледишта на свет око себе увек су била тако ведра, то се нарочито односило на најбитније поље њених девојачких интересовања: мушкарце.

Ко је још њој могао рећи да мушкарци могу бити рђави, насилни, покварени или у било којем другом погледу непријатни према жени. За њу мушкарци су били они који јој држе кишобран по киши, нуде возњу колима, тамо где се чека пуштају преко реда, праве слободно место тамо где га нема...

Они су ти који са стрпљењем жену чекају колико год да треба и никад се због тога не љуте, спремни су све да учине како би се она лепо забавила, провела као и за сва друга њена задовољства. Они су кавалери који купујући поклоне не штеде, потроше све до последње паре а када на крају остану празног новчаника, опет су срећни.

Мушкарци никада не остављају а поготову не заборављају жене, ниједан јој то није урадио а понекад знају да буду по том питању и врло досадни. Није истина ни да избегавају брак, њој су га стално нудили али она још није спремна за то, тешко је поред тако широког избора који има пред собом одрећи се свих- само због једног.

Мушкарцима је велико задовољство да жену одведу у кревет, ни њено задовољство у томе није ништа мање, тако да најбоље понуде она није имала обичај да одбија.

Њен живот био је у цвећу, заједно са бомбоњерама које је стално добијала, имала га је пун стан, где год би се осврнула налазили су се букети које су слали јој удварачи.

И свуда напољу уживала је у преимућству своје лепоте, где год би ишла мушки свет је чезнуо за њом, са лакоћом је магнетски окретала и лепила за себе све њихове погледе.

Међутим то није био врхунац којим је ова лепотица атаковала на слабости мушкараца према женској лепоти, постојали су и други већ опробани методи да се још јаче заврти њихова памет.

То се догађало онда када се њена моћна и опојна лепота удвостручи или још боље утростручи, при чему би настајао ефекат чији је удар снажнији од земљотреса. Ленине две нераздвојне пријатељице, Нина и Маја такође су биле прелепе девојке. Заједно са Леном, оне су биле фантастична и непоновљива тројка која је више личила на снове него на стварност. Међусобно њене пријатељице биле су јако различите, Нина је

девојка која је својој лепоти придавала претерану пажњу, стално је обилазила све могуће салоне за дотеривање и негу лепоте, док је друга Маја радије истицала природност и једноставност своје урођене лепоте. Такав њихов трио када изађе напоље и крене кроз град био је убиствен за мушки свет. Угледавши их заједно, они би најрађе истог тренутка кидисали на те девојке, да их на брзину зграбе и отму како би после могли имати их само за себе.

Ипак, ово доба је довољно цивилизовано да искључи такве примитивне поступке као недопустиве, уместо тога, типично начинима данашњег доба, све се завршавало на трубљењу сирена из аутомобилских колона, застојима на раскрсницама и понеким мањим сударом.

Више од тога, они у својој узбуђености због таквих лепота, нису умели ни усуђивали се да покажу. То је свакако било далеко од тога да засмета прелепом трију да се лепо осећа и угодно проведе приликом сваке шетње градом.

Лена је као свака независна девојка била запослена, радила је као службеница у једној фирми, мада тамо нико тачно није знао рећи коју функцију она обавља и да ли ради ишта од онога што остали морају. Она је била ту да се дружи, ћаска, смешка, испија кафе и пића те тиме улепша дан и поправи расположење мушкарцима који су већином били ту запослени.

Неке њене веће корисности од тога, није било али и то је било довољно да фирма не може без ње јер се нико није смео усудити и запитати како би то изгледало ако она не би била ту са њима.

Све у свему Лена је живела слатке дане своје младости, живот је према њој био дарезљив као према ретко коме а она је итекако знала уживати у ономе што јој је било пружено.

Још једна жена подизала је прашину где год би се појавила, госпођа Зарић која је целог живота заклета феминисткиња, користила је сваку прилику да за све несреће жена оптужи мушки свет.

По њеним оштрим ставовима, изгледало је као да мушкарци нису били кривци само због дискриминације према женама, него и одговорни због поделе од стране природне нашег света на јачи и слабији пол.

Дакле и због богом дате различитости између полова, свеједно, њен прст увек је био уперен у њих због тога што је и сам бог у начелу био мушкарац.

Имала је око педесет година и са својом неуморном енергијом, грмела је на све стране да се неједнакости међу половима више не смеју толерисати, покушавала да око себе окупи присталице које би биле спремне предузети и радикалне потезе у борби за женска права.

Код њених ставова је одувек било нечег претећег што је позивало на освету, из чега се могло закључити да када би та госпођа припадала снажнијем полу, да она сигурно не би била ништа мање сурова према мушкарцима него што су они у прошлости били према женама. Често је тако знала да претерује али поред свег труда који је улагала она није успевала да формира покрет са већим бројем присталица који би био примећен и уважаван, што је за њу било страшно разочарење. Због тога што нису биле спремне да се као она одмах и једном заувек обрачунају са неравноправношћу, она је кривила и жене, говорећи да половина кривице за неправду коју трпи њихов пол лежи у њима самима.

Лена је добро знала шта је то феминизам, мада није могла у потпуности да разуме оправданост његовог постојања у данашњем времену. Колико је она била упозната, жене су законски већ биле по свим правима биле изједначене са мушкарцима: равноправне су у браку, имају заједничка права на децу, могу и да раде мушке послове ако баш то желе, имају право гласа на изборима ако их интересује политика и такве глупости... И шта још ту има да се тражи и очекује? Можда да сви буду истог пола?

Она је, баш због те апсолутистичке једнакости полова коју траже феминистиње као госпођа Зарић полова, замерила им што покушавајући да избришу све друштвене различитости између мушког и женског пола, успут поништавају и чари привлачности и романтичности између њихова два света. То је већ за Лену био озбиљан проблем, она никада не би могла живети у свету где полови могу да постоје међусобно незаинтересовани једни за друге. Ако би пажња коју жене добијају од мушкараца нестала зарад једнакости баш у свему. Такав свет за њу не би имао смисла, он би био највећа глупост вештачки створена од стране жена које би незадовољне собом, биле спремне да мењају цели човечији род. Због тога реч феминизам није јој била нимало омиљена, то је за њу било нешто тако одбојно да би највише волела да се никада не сусретне ни са тиме, ни са нечим што је томе слично.

Госпођа Зарић је наравно презирала врсту девојака каква је била Лена и по њима осипала једнако оштре критике као према мушкарцима, говорећи да су „права несрећа за женски род, све такве које на свет око себе гледају очима пијаних кокошка“. Она је и искористила једну згодну прилику да сама то каже Лени право у лице, не штедећи је при томе своје бритке критике и исто тако оштре речи.

Лени, којој се и без тога није допадало постојање и деловање феминисткиња, врло је тешко пало такво исчитавање лекције, коју је она доживела као тежак напад на своју личну част. Она је одувек била

навикла само на комплименте и додворавања, ради чега је себе доживљавала као чисто савршенство које хода земљом. Како је могао постојати неко коме она није по вољи и имати за нешто да је окривљује, ако она има мане, шта би се онда могло рећи за толико других људи који ходају овом земљом онако несавршени. Зашто је на овом свету другима болно само зато што је њој живот леп?

То је заболело толико јако, да тако нешто никада неће опростити госпођи феминисткињи а да би преболела (ако је то уопште могуће) потребне ће бити године времена.

Под нормалним условима који су потребни за њен опоравак, подразумевало се и то да госпођу Зарић никада више не види очима. Али та њена болна рана није могла никако зарастати јер уместо да је не сусреће и не подсећа се непријатности са њом, стално се дешавало да на разним местима, где се најмање надала, налетала је на њу. Толико често је сусретала ту жену да, чинило јој се, што је више избегава ова се све више појављује испред ње и не даје јој мира. Иако јој Зарићка више није говорила ни речи о феминизму, ни било шта друго, повређена Лена се свеједно једнако стресала приликом тих грозних случајних сусрета, као онда када је названа пијаном кокошком.

Временом је постало јој јасно да неће, како је замишљала, све проћи само од себе, мораће једном неодложно да се суочи са својом траумом. Размишљајући шта би најбоље било да учини како би показала да она није ни глупа ни недорасла тежини изазова који је пред њом, одлучила је да од госпође Зарић затражи да је прими у свој покрет међу феминисткиње.

За госпођу Зарић то беше невероватно изненађење, њене речи су ипак нашле прави пут да утичу на савест једне безнадежно снобовске девојке и стога одмах одлучи да јој омогући пријем у феминисткиње. Тим поводом она одлучи да једне вечери Лену упозна са најужим кругом жена из њеног покрета, да заједно са њима представи јој њихове најважније ставове и упозна је са плановима активности у будућем времену.

Лена је мало негодовала због тога што је тај састанак заказан баш за суботу вече, које је она до тада редовно посвећивала изласцима, забавама и проводу али постало јој је јасно да се жртва морала принети јер је госпођа Зарић била непопустљива.

Састанак се одржавао у удобном и лепо опремљеном стану који је припадао једној од чланица удружења, беспрекорно осветљеном помоћу лустера са шест сијалица.

Лену је то изненадило јер је до тада замишљала да се састанци

феминисткиња одвијају у некаквим ћумезима, под замраченим прозорима, слично као кад се призивају духови или врше неке друге враџбине.

Поред госпође Зарић, ту су биле још три чланице покрета иако их је требало бити укупно пет. Пета чланица те вечери није могла да дође на састанак, јавила је да има јак напад мигрене.

Лену то није изненадило, увек је мислила да све оне мора да мање-више стално пате од мигрене.

Одмах на почетку састанка, госпођа Зарић је уз малу помоћ других чланица удружења, потрудила се да пред Леном укратко изнесе ставове и гледишта која оне заједнички заступају.

-У данашњем времену, „вајном добу“ -нагласила је она- као што знамо, упркос свом напретку којим се оно дичи, права мушкараца и жена још нису довољно изједначена.

Равноправност полова за коју се тврди да нам је загарантована, на нашу штету није потпуна и нема изгледа да ће нам она од стране мушкараца бити омогућена. Они то неће учинити ни сада ни убудуће, тврдећи увек исто- да ми имамо иста права као они. Ми из безброј примера са којима се свакога дана срећемо око себе, добро знамо колико то није истина и због тога је потребно да се боримо и саме до краја изборимо за оно што нам од настанка света припада.

На жалост део кривице је и у самим женама које неће да се ангажују за своја права, чекају да им она једном буду додељена што им мушкарци никада неће сами уступити. Борба је једини начин који нам може омогућити да се исправи велика историјска неправда која је чињена и која се још чини према женама.

Морамо јасно показати да смо способне за то, бити спремне на жесток отпор дискриминацији ако треба и насилним наступима, као методом којом се они одувек користе. Ако треба да дижемо устанак, побуну против њих онда и то може, али права сваке жене на свету морају да буду једнака са њиховим.

Због тога потребно је да се што више жена освести и прикључи нашем покрету јер им је то дужност, не само због себе него и због кћерки које ће их наследити, и због мајки које су свој живот проживеле у мушкој тортури. Свака жена на планети нам је сестра и ми се морамо заједно борити.

Није довољно да нека жена за себе каже само „ја сам феминисткиња“, она мора да покаже више од тога, мора и да делује у том правцу, мора да се бори. Ми заједно морамо да направимо планове који ће бити делотворни, да покажемо своју снагу и способности тако што ћемо

добити и успешне резултате. Ето укратко о чему се ради.

Након излагања госпође Зарић, био је ред да Лена да своју сагласност и каже како она гледа на те ствари.

-Има истине у свему томе што ми ви сада овде говорите- казала је она- али ја већ имам добар другачији план како да жене буду више поштоване и цењене у данашњем друштву којим доминирају мушкарци – неочекивано ће окупљеним госпођама.

-Овако, када би жене које мушкарци запостављају и обесправљују потрудиле се да мало пораде на свом изгледу и улепшавању, онда би сигурно и мушкарци више обраћали пажњу на њих и не само почели да их поштују, него би их и заволели. Предлажем да ми утичемо на друге жене, да више свог времена троше на дотеривање, одласке у салоне лепоте, затим избору и куповини добре одеће, све је то врло важно за остављање другачијег утиска на мушки свет. Ја кажем: мало труда направиће чуда, тако да кад оне прихвате наше савете, осетиће наглу промену боље, свет ће им постати много лепши.

-А не- рече госпођа Зарић запрепашћено- такво нешто не долази у обзир ни када би то заиста био начин на који би ми постигле свој циљ.

Мушкарци су од постанка света, вековима навикли да од нас добијају уступке, да прихватају само оно што им одговара а да у супротном по служе се насилним начинима да нам одузимају и забрањују наша права. Доста је било поклањања и оно што нам припада морају што пре да нам признају и ставе нам сва наша права на располагање. Због тога борићемо се правим, одговарајућим начинима а не попуштањем и којекаквим лицкањем да покушавамо да их одобровољимо.

-Зашто да не- настави Лена- знамо да и мушкарци раде исте ствари због нас, они троше много новца и времена на естетске подухвате желећи да се што боље дотерају и улепшају. Скупо плаћају само да би се допадали женама а да не помињем новац који још додатно потроше на саме жене. Због тога добро би било да и жене њих обрадују, пружајући им оно што највише траже код нас: више лепоте него што је сада имају на избору. Они ће итекако бити одушевљени и захвални на срећи која им се пружа и сви проблеми између њих заувек ће нестати.

-Како је глупа- презриво помисли предводница феминисткиња у себи-сноб каквог никада раније нисам срела.

-Ни на тај, ни на било који други начин жене не треба да им подилазе и угађају. Са равноправношћу не смеју да се праве никакви уступци и нагодбе, равноправност је оно што нам по свим правима припада.

Ипак, Лена се није тако лако предавала, она је наставила по своме:

-Предлажем да направимо само једну малу пробу, не морате то да

будете ви, нека буде нека друга госпођа која је овде са нама, можда и две ако би хтеле. Ако би дале све од себе, да би се дотерале онако како је најбоље могуће, после пар дана, осетићете пријатна побољшања од стране мушког света у наступима према вама.

Она се обрати женама које су седеле у кругу око ње:

-Хоћете ли да пробамо тако?

Три госпође на које се то односило, не само да нису пристале него се осетише и врло увређено тим предлогом.

-Како се само нисмо тога раније сетиле, одмах би се решиле свих проблема – рече једна од њих подсмешиво и би спремна да одмах напусти састанак.

Госпођа Зарић која се држала стрпљив, о успела је да је одговори од тога али Лени рече:

-Немојмо више да причамо о лепоти, она уопште нема везе са овим састанком. Овде смо због женских питања и морамо да причамо о њима. Ми морамо да се помажемо и сестрински држимо заједно, немојмо да остављамо места неразмирицама.

-Да, да, слажем се са тиме, неспоразума не сме да буде- потврди одмах Лена.

-Кад говоримо о мушкарцима- настави госпођа Зарић- ја ти са своје стране могу предочити једно другачије гледиште на њихов свет. На пример, они као неко са физички снажнијим бићем, требали би да више обрате пажњу на своју част, не дозволе себи нискости да угњетавају жене, да као све кукавице туку слабије од себе, сексуално их злостављају и шта све не раде. Каква је њихова част када себи то дозвољавају? Колико они данас држе до своје части, питају ли се понекад да ли је уопште имају? Ја бих то пре гледала са те стране Лено да сам на твоме месту.

Овде међу нама и међу бројним чланицама нашег покрета, постоји много жалосних примера где су они се огрешили о своју част само зато што су оне покушале да остваре или истрају на својим правима. Те жене су праве мученице, њихови животи су препуни траума које не могу да се избришу или да се временом забораве. Због њих, више него због себе самих, ми не смемо допустити да се оне осећају ничијим, морамо помагати тим женама да не остану заборављене и заробљене у патњи.

-Да, стварно је штета што те жене нису лепше, било би мање зла на овом свету- рече Лена по своме.

Госпођа Зарић одлучи да и овај, али последњи пут, пређе преко тога шта је Лена рекла.

Наставила је даље:

-За нас мушкарци у оном смислу којим их ти посматараш и не постоје. Нису нам потребни ни колико рибама бицикли. Слично нама, они са своје стране, ако би се искључила телесна пожуа према женама, не придају никакву озбиљну важност, за њих смо само нижа бића која могу да се бесконачно малтретирају. Па лепо, ми можемо саме да покажемо како, независно од њихове воље, имамо свој пут који нас води ка бољем свету сутра. Они не могу ни претпоставити да ми, ако би биле сложено уједињене, можемо створити другачији свет, бољи од овога. За Лену то што је управо казала Госпођа Зарић био је чисти ужас, звучало јој као да је коначно чула потврду да феминистички покрет ипак настоји да онемогући све везе између два пола. Дакле хоће свет у којем се нико не би интересовао за њу. Она са пркосом изјави:

-Мушкарци јесу способнији од жена, зато и треба да воде главну реч а за жене је довољно и то да их они само воле. Постојање феминизма може да буде само сметња више између њих и зато је оно више штетно него што је корисно.

Иако није волела да бога као мушко биће узима у уста, госпођа Зарић завапи:

-Боже зашто си створио оволико глупо и неподношљиво створење? Да ли је то нека провокација, да те можда мушкарци нису послали овда да се изругујеш нашем удружењу и његовом постојању. Хајде кажи, јеси ли уместо на нашој, ти на њиховој страни?

-Ни ви не заступате целокупан женски род, је ли тако? Није свака жена одмах ваша присталица само зато што је жена, него само су „одређене“ ваше чланице. Је ли тако?

-Шта хоћеш тиме да кажеш, чиме смо ми то „одређене“?

-Тиме што сте незадовољне својим животима. Такве какве јесте не допадате се мушкарцима па сте бесне на њих и оптужујете их како вам они ускраћују ваша права. Не можете да преболите разочарење па подижете побуну а уствари фали вам само љубав и романтика .

-Да, замисли само какве смо ми када се боримо против овако „романтичног“ света, таквих срећних јадница као што си ти, ми уствари не можемо ни да вас гледамо. Ви сте оно што не можемо да преболимо и што нас уједињује у нашем злу. Никаквих других потреба немамо да би стале у заштиту жена, него само из освете и зависти да би наудиле вама. Али није тајна, да ми мрзимо данашње „романтично друштво“ у којем се са лепом и ружном женом различито поступа.

Лена ће:

-Како хоћете, али ја живим за љубав, романтику и све остале лепоте попут моје.

-А ми живимо за наша права, права и права-устаде и повика Зарићева са таквом љутњом да су остале три чланице сада њу морале умиривати.

-Како сам погрешила што сам те довела вечерас овде, да би слушала те како нас вређаш и лупаш глупости!

Устала је и Лена:

-Искрено, вечерас нисам ни дошла овде због тога што се слажем са вама, ни случајно да бих вас подржала и придружила се вама, него сам дошла да вам помогнем да се промените ка бољем и лепшем. Добро сам знала ко сте ви и какви су ваши погледи према мушком свету које ја наравно не делим. Ја сам противник вашег покрета и сваког корака који ви предузмате -рече она, потом се окрене и крену ка излазним вратима.

-Ти си противник чистог разума и свега што у себи има здравог смисла!-викну за њом госпођа Зарић.

Тако се једне суботње вечери завршио састанак, који никада неће ући у историју због тога што суштински није донео никаквог напретка покрету феминисткиња.

Госпођа Зарић и остале чланице удружења феминисткиња, строго су осудиле Ленине неприхватљиве ставове и размишљања. Затим, када се мало се опоравише, наставише и даље са својим радом и истом борбом за потпуну равноправности женског и мушког пола.

Лена је не узрујавши се много такође наставила да живи опет по своме, предајући се свим преимућствима и чарима које јој је широко подарила њена лепота и при томе била више него икада убеђена како је она са својим становиштима о феминизму била у праву.

Од тада једино што се променило, било је то што се при сваком случајном сусрету, Лена и госпођа Зарић брзо окретале у страну и правиле се да и не примећују једна другу.

Постоје две ствари из ове приче, које се могу пројектовати и на наше карактере и послужити нам као оглед за доказ колебљивости и нелојалности сопствене душе када су жеље у питању.

Прва, да госпођа Зарић са својим залагањем за права жена јесте борац за правду, јер и у данашње време права жена у многим областима још нису изједначена са мушким. Историјска неправда према женама од стране јачег пола, на жалост, још није искорењена а поготову довољно осуђена и окајана. Не зна се ни да ли ће, због времена које се и даље губи узалудно, она то икада и бити.

Ту би већина нас лако и морално подржала ставове госпође Зарић.

Али са друге стране, ни Лена не може да се осуђује, њој је само дато да носи необично велику лепоту на себи и срећна живи у свом савршеном

свету. Она је само још једна прича о лепоти и њеној моћи коју би, руку на срце, поред свег снобизма који са собом носи, многи од нас радо прихватили само да осете слаткоћу привилегија које доноси тај природни дар.

Дакле при ограниченом избору животног статуса једне од те две жене, пре би хтели да будемо Лена него да будемо у кожи госпође Зарић упркос томе што је она та која има право. Жеља за лепотом би преовладала над моралом ма колико да је то неправедно. Јер спољна, физичка лепота човека и јесте једна велика неправда међу људима и ту се ништа не може.

2012.

МЕЗИМАЦ

Као син јединац одрастао сам као миљеник својих родитеља, целе фамилије и разног другог света којег је наша кућа стално била пуна, због тога што су долазили из интереса и користи од нас. Мој отац који је био један од политичких моћника из самог државног врха, на све стране помагао је и чинио разноразне услуге онима који су га молили за њих а којих се временом накупио стварно велик број.

Као свог мезимца родитељи су увек строго пазили ме да будем однегован најбоље што је могуће, трудили се да ми обезбеде све до птичијег млека. Због мојих родитеља и сви остали су увек удовољавајући ми, са мном поступали боље него са

својим дететом, јер су преко љубави према њиховом сину на најбољи могући начин могли показати колико воле и поштују њих саме. Ја сам био син наследник преко кога су желели ставити до знања како наводно њихово пријатељство није на кратко време, него да имају намеру да оно постане традиција и потраје генерацијама.

Природно отац и мајка су ме нездравом обожавали својом родитељском љубављу али су ови се утркивали да их претекну говорећи како у мени виде изузетно дете какво се више не рађа (то ласкање им је био опробан начин како да најјефетиније прођу када се додворавају).

Због њих постао сам: златно дете, најдраже дете, мило и нежно, много паметно и на крају **НАЈЛЕПШЕ ДЕТЕ НА СВЕТУ**.

Тако сам што се одраслих тиче био добро заштићен и ушушкан под њиховом сталном пажњом, да се нисам имао на шта пожалити.

Али код дечијег света није било тако, тај свет није увек само невин, како га најчешће одрасли виде, деца знају да буду итекако искрено груба и немилосрдана према онима који им се не допадају.

Напољу, деца су ми одмах ставила до знања да сам размажен и уображен, да им се не свиђа ни то како изгледам и тако ми дала први наговештај да ме одрасли држе у заблуди. Она нису хтела да ме приме у своје друштво, није их занимало чији сам син, ни зашто би требало да сам важан због некаквих ствари заснованих на поретку међу одраслим људима.

Због тога трчао сам онима који ме обожавају, најчешће мајци, да се пожалим на ружно опхођење које безобразници испољавају према њеном мезимцу.

-Мама деца не желе да се играју са мном, изостављају ме из сваке њихове игре.

-Не треба ни да се дружиш са њима, не треба да имаш ишта са том децом рођеном од стране простог уличног света- саветовала би ме она.

-Она ми кажу да сам уображен и да им се уопште не допадам.

-То су све ко зна чија копилад, која би требало строго преваспитати -презирљиво је осуђивала децу коју никад није ни видела.

-Шта им толико смета код мене, зашто ме не воле?

-Љубоморни су и завидни, ти си дете великог човека а они су деца глупака и простака. Зато ти није место међу њима- уверавала ме свом снагом.

Тако сам све до школе избегавао дечије друштво као непожељно и држао се само друштва одраслих које ме оберучке грлило.

У школи учитељица је знала ко је мој отац, због тога ме је у свему фаворизовала и при томе настојала да приволи осталу децу да ме уважавају као ученика важнијег од свих њих. Такође је и врло строго кажњавала ону децу на коју бих се потужио да ме малтретирају а ја сам јој се обраћао због најмањих ситница које ни издалека нису личиле на малтретирање.

И тако је ситуација стално држана под контролом, угађано ми је највише што се може ако изузmem једну девојчицу која се звала Катарина.Та мала, танка, плавоока девојчица становало је поред нас и уместо да постане моја најбоља другарица била ми је најболнија рана. Од њених увредљивих речи нисам никако успевао да се заштитим. Она је за мене имала хиљаду погрдних речи и атрибута које је као из рукава сипала по мени.

-Ружан си као лопов, одвратан си, надувен, страшило, пацове, гаде -осипала би по мени из свога најјачег арсенала ружних речи.

Те речи су ме јако болеле јер ја сам према њој осећао другачије, она је била јако симпатична девојчица са којом сам желео да се дружим сваког дана.

Ја, који сам природно први требао да избегавам њену незгодну нарав, све више сам пријањао за њено друштво колико год да ме је одбацивала. Тобоже јурећи је зато што ме назива

смрдљивом бубашвабом, био сам срећан што ме изазива да могу јурити за њом. Осећао сам тада да то нису баш чиста посла, мада још несвесно, налазио сам се у стању заљубљености.

Био сам у тим годинама заљубљен први пут, онда када не знаш ни шта је то љубав али у себи првим инстинктима осећаш неку неодољиву привлачност.

Узалуд су њени родитељи и батинама кажњавали њено неваспитање и дрскост, сваког пута када би је спазили како се ружно понаша према сину њихових угледних комшија. Пркос те девојчице као да је са сваким батинама још више се појачавао и тиме се показивала несаломивост њене инаџијске природе. Таква је на жалост остала и кад је одрасла, све до дана када је удавши се отишла из комшилука, јасно ми показавши да се неке ствари у животу не могу имати ко год да си.

У школи сам био одмакао у старије разреде, где више није било учитељице да ме пази и држи као кап воде на свом длану. До тада већ сам и сам био пронашао добре начине да будем први у разреду и пред осталом децом. Скупе стварчице које сам добијао на поклон, као фудбалске лопте, џепне видео игрице и слично, које су стизале ми из иностранства јер се код нас нису ни могле купити, изазивале су њихово највеће дивљење а мене увек чиниле главним.

Када је, на пример, на ш разред требало да иде негде на екскурзију, у њему се задеси неки сиромашан ученик који не може да плати за себе. Мене наравно није било брига за њега, шта ће нам на екскурзији неко такав јадник који нема паре, боље ће бити да не иде са нама. Али када се појави предлог других ученика да би било лепо да сви заједно сакупимо новац за њега, онда ускочим ја (наравно преко оца) са целом уплатом која је потребна и тако опет постанем главни даса.

У средњој школи служио сам се другачијим методама које су ме чиниле главним „фрајером“. Најчешће сам бескрајно малтретирао професоре и директора школе који ми нису смели ништа. Намерно сам кршио све могуће забране само да бих

забављао целу школу: уводио сам пса унутра, палио цигарету на часовима, спрејом шарао по унутрашњим зидовима школе, улазио у собу са признањима (у којој су чуване награде које су претходних година освајали ученици на разним такмичењима) и тамо преправљао своје име уместо њихових. Могао сам све што нико други није смео и увек сам остајао недодирљив за кажњавање.

Али касније, ни школа није више могла остати једино место где сам пред друштвом могао исказивати своје јединствене могућности. Већ су изласци били постали најважнија ствар у тинејџерским животима, па се требало и на том пољу истаћи као први.

Вероватно је свако слушао приче о клинцима млађим од осамнаест година, који без возачке дозволе украду очев аутомобил да би се са друштвом возили по граду. Ја нисам био такав, ја сам лепо узимао кола са знањем родитеља и ишао са њима куда хоћу. Ни патроле саобраћајне полиције које су ме заустављале нису могле створити ми озбиљан проблем, они су се увек покоревали својим надређеним када им ови одозго објасне да не треба да заустављају фине момке чији очеви воде бригу о добру државе.

Ни два, три судара што сам их несрећним случајем имао, ни слупана кола, никад нису смела бити препрека да син мезимац буде срећан када негде изађе са својим друштвом, у којем је наравно увек први.

Након завршетка средње школе, из чисте досаде уписао сам филозофски факултет (погађате како сам то успео) без икакве намере да га некада завршим, него само да бих имао неко покриће за то што сам желео да наставим са трошењем и проводима, сада са студентима, по свим могућим местима. Урадио сам то јер имао сам и озбиљан проблем са животним опредељењем које је већ требало да имам, док се мени ни издалека није указивало ни каква је сама сврха мог живота а камоли некаква корисност коју свет може од мене да има.

Онда су дошле деведесте које су потпуно изокренуле ствари у земљи, доле је постало горе а горе је пало доле да се ништа више није могло препознати. Земља погођена несрећом је почела да се распада а са њом су били упропашћени животи милиона људи међу којима је била и наша породица. Сва моћ и углед мог оца су преко ноћи нестали, срушили се као политички систем којем је он припадао. Након година проведених у самом врху власти, постао је нико и ништа, остао без посла и дошао да седи у кући где га нико није посећивао.

То је био страшан ударац за њега који није преживео, не могавши да се помири са тим напосто је прецркао.

У почетку, ја сам најпре одбијао да прихватим новонасталу ситуацију као стварност, желео сам да она прође као ружан сан док се за неко време све не поврати на старо и стога сам понашао се као да ништа се није догођало. Био сам спреман чекати годинама ако буде потребно, само да се стара добра времена поново врате. Али очева смрт грубо ме је продрмала и натерала да се силом разбудим у кошмару какав ни сањати нисам могао. Сама његова смрт није ме тешко погађала због тога што га више нема, најтеже било ми је да прихватим то да је слом наше породичне моћи заувек свршена ствар.

Још горе од тога, заједно са мајком нашао сам се у гомили тешких проблема око преживљавања. Најпре смо морали продати аутомобил, за њим викендицу на мору и чамац, па парче земље за градњу у коју је отац некада улагао и тако све док на крају нисмо остали без ичега за продају. Око нас није било никога спремног да нам помогне, узврати нешто од онога што је отац некада чинио за друге.

Морао сам да потражим неки посао, ја који никада ништа нисам радио, нити сам умео било шта радити. У време тешке кризе незапослених људи било је премного а посла нигде на видику. Где год бих отишао наилазио сам на затворена врата, одбацивали су ме пре него и што би саслушали зашто сам дошао. То је била најбесмисленија потрага за послом икада виђена, јер да се он негде и појавио, без радне навике не бих на

њему издржао ни три цела дана, под условом да ме пре тога не отерају.

Моја невоља је била чак и у томе да нисам умео са људима водити најобичнији пристојан разговор , био сам навикао да се са висине прилично неваспитано обраћам другима.

Због моје неспособности да зарађујем, једини извор прихода постала нам је мајчина пензија коју је велика инфлација изједала и чинила смешно малом. Живети само од ње значило је битисати у тешком сиромаштву. То је била страшна казна на коју смо нас двоје били осуђени.

Али људи су ми постали највеће разочарење, није било ниједног човека да се нађе за утеху, који би могао да нас разуме и можда пожали, појављивали су се само неки који су говорили да смо добили оно што заслужујемо и да је тако праведно.

До тада нисам ни слутио да би некад могло толико да ми стане до људског разумевања и подршке, као што је одједном та жеља постала толико јака да сам због ње падао у депресију.

Како девојкама ни раније нисам био привлачан, сада као сиромашан нисам имао баш никаквих шанси код њих, што ме је посебно чинило очајним.

У наступима нервозе и великог незадовољства самим собом, нисам се суздржавао ни да нападам на мајку која је и сам била утучена и у кукавном стању. Она и ја имали смо само једно друго али то ме није заустављало да искаљујем бес на њој коју сам једино имао. Ја њен мезимац, говорио сам јој да је у свему њена највећа кривица зато што ме родила ружног и одбојног.

-Због тога ме сви заобилазе, чак ни дроље неће да буду са мном. Највеће дрољетине ме избегавју, да ли ме ти схваташ како ми је? Ружноћу си ми подарила да наследим као твој животни поклон.

Она се бранила говорећи да сам очевом лозом наследио свој изглед, да личим на његове рођаке који су већином тако дрски и безобзирни као ја који је безочно оптужујем.

-Зашто сте ме целог живота лагали? Хвалећи ме усадили ми погрешна уверења и обасипали заблудама да нечему вредим, да ме људи могу волети као да сам неко симпатично биће. Знаш ли колико би ми живот био лакши само да си ме родила бар мало лепшим?

Све до смрти трпела је такве моје нападе и оптужбе у којима је једина њена кривица била само због тога што ми је мајка , једина коју је болела моја патњу а ја знајући за то, нисам је штедео.

У депресији и безизлазном положају почео сам да добијам нервне сломове, помоћ лекара постала ми је неопходна да не бих потпуно скренуо са памети или извршио самоубиство. Доктор неуропсихијатар говорио ми је да ми он сам не може помоћи, да морам пронаћи излаз из депресије тако што ћу приуштити себи неку од животних радости.

Какву животну радост сам могао да имам, када је свака нада за бољим била отписана? Како сам могао да пронађем нешто што ће ме учинити срећним када једва имам шта да једем?

Он је на то слегнуо раменима и сваки пут прописивао ми таблете за добро расположење. Упозоравао ме да се пазим како их узимам јер сам био превише млад.

Ти антидепресиви постали су мој рај, опуштали су ме и чинили добро расположеним ма колико да је око мене све било црно. Имао сам их пуне џепове и пио са уживањем, да бих светом корачао као нов човек који је неосетљив за разочарења.

Лекови су добро радили свој посао али у једном случају нису помагали: онда када бих се заљубљивао били би бескорисни. Од њих је бивало ми чак и горе, жудања би ми постајала прејака а како се сваки пут радило о неузвраћеној љубави мој бол је био несношљив. Поново бих био јако несрећан, поново проклињао судбину, зашто нисам рођен лепши да ме девојке не одбијају и да ми љубав не затвара врата. Стечена љубав је могла постати ми она животна радост о којој је доктор говорио

„да ми је потребна за излечње а од ње није било ништа на видику.

И опет сам бес искаљивао на мајци, на њој ми је било најлакше, нападао сам на њу без милости, не остављајући је на миру ни у данима када јој није било добро, када је срце гушило .Она није имала чиме да се одбрани а то ме је још више изазивало да је нападам, иако сам знао да тако чиним тежак грех.

Онда после пар година уживања у трошењу лекова, они су напосто престали да раде, умало се нисам отровао од превелике дозе коју сам пио да би њихово дејство било исто као на почетку. Морао сам лежати у болници да бих излечио зависност од антидепресива и пакла који настао онда када су они престали да делују.

По изласку из болнице морао сам наставити живети свој суморни живот, који је без лекова био још тежи.

Упркос најозбиљним покушајима , са њиховим узимањем никада нисам потпуно раскрстио. И даље сам их трошио, само од тада мање и опрезније него пре, првенствено зато што њихова моћ више није била иста као раније.

У стању којем сам био, стално је постојала готова спремност да пређем на праве наркотике, само да они нису били прескупи за моје сиротињске стандарде.

Након тога уследила је мајчина смрт која ми је била нови тежак ударац, најтежи у животу. Мада се због мојих грубих и бесрамних напада на њу то никада не би очекивало, ипак је њена смрт била оно што ми је најтеже пало.

Више није било ни пензије коју је она дотад примала, морао сам по сваку цену наћи некакво запослење како бих преживео. Морао сам коначно суочити се са радом који сам до тада избегавао, пристати на све ропске услове које он носи са собом.

Пролазио сам кроз вртоглави пакао мењања послова, најгорих тешких и мученичких послова, које сам радио од данас до сутра за бедне паре. Жуљевите руке, зној и несносна

понижавања од стране послодаваца и надређених, постали су уобичајени свакодневни описи моје суморне и бедне слике. Ти такозвани „шефови“ као да су намерно трудили се да одузимају ми достојанство човека. Због њих и прилика у којима сам живео све мање сам осећао се као људско биће.

Једанпут догодило ми се да сам добио бедан комплимент: циганче које је просило на улици рекло ми је да му се допада мајица на мени. Била је то плава мајица са напред нацртаним орлом раширених крила. Иако је комплименат добила мајица а не ја, био сам дирнут до суза што из уста тог детета, прве туђе особе, чујем да је нешто на мени лепо. Тај тернутак симболично сам запамтио као најгори степен јадности у свом бесмисленом животу.

Идући из године у годину, тајно сам надао се да ће можда у једној од толиких њих које пролазе, напослетку десити се да се појави нека девојка која ће ми поклонити пажњу и хтети да буде уз мене. То надање било је узалудно јер чекање није донело ништа.

И даље сам био убеђен да је једино лепота могла ме спасити, да сам родио се нешто лепши сигурно не бих прошао оволико лоше. У пажљивом и детаљном резимирању свога живота од најмлађих дана, нисам имао никакву другу идеју шта би најбоље могло помоћи ми да бих постао срећна особа осим личне лепоте. А она ми проклета није била подарена, што је значило да сам био унапред изгубљен.

Једном приликом мој неуропсихијатар који ме до тада безуспешно лечио, предложио ми је да почнем ићи у цркву.

-Покушај да повратиш наду тако што ћеш се молити и веровати у спасење, дан када ће ти се живот преокренути ка бољем Ако се будеш предано трудио, давао све од себе да се твоје биће преобрази у веру, то можда може да ти помогне. И ја одлазим у цркву и могу ти рећи да у томе има много чега корисног.

Иако нисам веровао у бога, послушао сам његов савет и почео недељом и већим празницима одлазити на црквене службе.

Тако сам постао прави верник, научио сам све о црквеним канонима, обредима и литургијама, научио све молитве и постио све постове.

Редовно сам се молио али потпуно другачије него што то раде другои људи. Ја сам пред олтаром, иконама и фрескама обраћао се богу са искреним и поштеним предлогом.

Говорио сам: боже помози ми тако што ћеш једном окончати моје патње, или ми дај мало среће у животу или једном заврши са мном и овим бесмислом. Нудим ти твој дар живота назад као једино што имам а само ти знаш да мислим то најискреније, ти јасно можеш да видиш да се не бих предомислио ако одлучиш да не треба да постојим“.

Тако сам се са својом фер понудом молио му сваког пута, тражио сам помоћ за себе али сам и нешто нудио.

Ни данас не знам да ли „Он“ сигурно постоји или је у питању била чиста игра случаја али се заиста догодило чудо због којег још увек одлазим у цркву. Сусрео сам и доживео праву животну љубав .

Била је то Катарина, мала, танка, плавоока Катарина из мога детињства, она која ме није подносила ни као друга за игру, која ме увек чашћавала са милион увредљивих имена.

Од када је после удаје отишла из мог комшилука, нисам је ни виђао ни слушао ништа о њој, нисам ни размишљао где би могла бити а она је цело време била у близини, само мало заклоњена од мене у нашем великом граду.

Она је као и ја проживела свашта, од кратких успона до потпуних животних сломова у тешким временима која су упропастила јој пут ка срећи.

Била је једном удата па разведена, била је тако лепа и храбра па више није, била је пркосан борац па је поражена и на крају остала разочарана и усамљена.

Када смо се после дугог времена поново срели, она ме је упитала:

-Чула сам од људи да си свашта прошао и да још увек пролазиш кроз тешке муке. Шта се то дешава са тобом и твојим животом?

-Не питај ме ,на овоме свету не постоји раме на коме бих се могао пожалити и испричати сву своју патњу!

Допао јој се такав одговор, рекла је да се и она слично осећа.

-Ја често одлазим у цркву, па ми онда буде лакше- рекла је она.

Ето тако је уз помоћ цркве, која нам је била заједничка утеха, покренула се наша љубавна прича. Ја сам је волео још од малих ногу јер се нисам могао сетити ниједног тренутка у животу у коме према њој нисам осећао ништа. Чак и онда када сам је заборављао у мени је постојао потиснут осећај који је и даље волео . И она је мене заволела као губитника којег је потпуно схватала, имала је довољно времена да чује муке моје душе са којима је саосећала.

Али ја и даље нисам веровао да ће она штети целога живота остати са мном, све док се нисмо венчали.

Тада је она постала моје Ускрснуће, животна радост која ми је била потребан, а да се коначно излечим од депресије и повратим веру у живот.

Тврдим, да се нико на свету не може волети толико снажно као што се воле двоје рањених и отписаних када се споје заједно. Заједно били смо толико срећни да смо могли преживети и у пуно тежим временима него што су она тада била.

После венчања отпочели смо са подизањем од нуле и изградњом услова за своју лепшу будућност.

Катарина је јако паметна, она је била и образована и много је знала а, при томе, имала је добре комбинације за послове које је желела да спроведе у дело. Радила је у једној маркетиншкој агенцији и стекла искуства са тим стварима, па је уз мали кредит који је подигла отворила своју властиту.

Бавила се промоцијама, презентацијама и разним маркетиншким аражманима, онда још додатно услугама у

менаџменту, па све до трговине некретнинама. За све је имала смисла и ништа јој није било тешко да би створила нешто. Ја сам био уз њу да помажем у свему где је требало, јер то су напорни послови са пуно обавеза и још временски јако захтевни.

Овог пута рад ми није тешко падао, био сам срећан да могу бити користан за нашу ствар и био спреман да радим даноноћно.

На крају успели смо да, поштеном зарадом, дођемо до потребног нам новаца, лепо да се скућимо и са својом фирмом створимо много лепих перспектива.

Данас иако сам ликом онај бивши, ниучему више нисам исти са самим собом. Остао сам у истој љуштури као оклопу из кога не могу побећи али сам много се променио, много научио и тако бољи постао.

Постао сам онај који се окреће слабијима, покушва помоћи макар лепим и утешним речима да се не осећају напуштено и усамљено.

Тамо где нешто зависи од мене, где се ја питам ништа не пролази пречицом на лепе очи, не допуштам да ме нико лепотом шармира, него напротив на разумевање наилазе одбачени, невољници који су одувек морали да иду тежим путем.

Данас, ја сам онај који ће одабрати да попије кафу у неком неугледном локалу, пре него оном у којем се све сија од луксуза зато што хоћу да оставим паре код онога који се бори за опстанак. Добар бакшиш остављам само скромним конобарима, никада врцкавим конобарицама које су навикле да га измамљују од гостију.

Понекад када пролазим поред каквог сиромаша који продаје половне ствари, купим неку старудију, мада ми она није потребна, сажалим се над њим и хоћу да му учиним добро дело.

Усвојио сам и једну мачку, коју нико није хтео јер се од старости била много офуцала и која би до сада сигурно крепала

од глади али ја то нисам дозволио него је држим да живи са нама у нашем дому.

Све то што радим је и Катарини врло симпатично.

И наравно, и даље редовно одлазимо у цркву.

Данас други за мене имају само похвалне речи, само сам ја онај који се према себи односим критички, што је потпуно супротно од онога што сам био некада.

За крај могу рећи да много сам ружног прошао, да сам мукама заслужено отплатио за своје идиотско и бесрамно понашање из младости али то није било узалудно јер са друге стране много сам и добио.

2012.

Комичар

Од када знам за себе, због мог изгледа звали су ме неким глупим именима као што су „мапетовац“ или томе слично, говорили ми да сам „ружно дете“, „мали носати“, „кариатура“- зависно од тога како кад и како ко. Али најчешће „мапетовац“, по оној серији на телевизији са луткама-креатурма од крпа, које се кривеље и креште као страшила са екрана. Главе подигнуте према горе, слушао сам одозго гласове одраслих како се шале на мој рачун, кажу да сам „нека грешка природе“ или „заостала клетва“ коју је неко од мојих предака некада, нечим, заслужио.

-Имаће мука да се ожени јер се неће нимало допадати девојкама, треба да се на време прекали и ојача да би могао све то храбро да поднесе- запамтио сам њихове речи које нису слутиле на добро, мада још нисам могао јасно разумети шта су оне тачно значиле.

Следећи примере одраслих, деца су побринула се да и у нашем дечијем свету будем у свему на последњем месту. Некада би ме просто ту одгурали, некад прескочили или изоставили између себе, на све могуће начине запостављали, тако да сам одувек у свему био последњи.

Додатно био сам стидљиво дете, по природи мало причљив, па још под притиском страшних аргумената о ружноћи, који су пљуштали на све стране и сам сам био убеђен да не вредим колико и друга нормална деца. Ружну навику да због стида држим прст у устима како то раде мала деца, задржао сам све до првих разреда основне школе, када су ми је уз стална кажњавања некако успели избити из главе.

Нисам се имао коме пожалити на детињство које ми стварно није било лако, у њему сам осетио тешку горчину неправде којом сам незаслужено био погођен од стране природе. Међу најгорима врстама човекове беде су оне када од најмлађих дана већ будеш погођен неком врстом муке и патње, осетиш пониженост коју сам ја осећао због свог ружног изгледа.

Прошао сам некако кроз све то, стигао до пунолетства и постао младић, израстао у одраслог човека али на жалост без икаквог пролепшања у изгледу током свог сазревања. Никаквог преображаја на боље, као оних што се се дешавли код других младића, код мене није било. Можда чак и горе него дотад јер је нестало и оно мало симпатичности коју дечији изглед поседује и носи са собом. И даље сам био најсличнији „мапетовцима“, тим луткама са танким вратом, кривим носем, од ува до ува широким устима без усана, косом чупердом од које се није могло направити ништа сем птичијег гнезда.

У тим годинама жеља за доминацијом у друштву, јако је изражена или барем она жеља за исказивањем сопственог „ја“. Она се појављује код свакога човека па је тако било и код мене. И поред све моје стидљивости јављала ми се жеља, да бар понеки пут могу рећи неку реч која ће код вршњака изазвати пажњу, да ће хтети саслушати до краја оно што говорим. Желео сам показати да сам као и сви други, да нисам ни глуп ни лош, да понекад имам рећи нешто паметно или занимљиво, да као они умем да волим и имам још јачу потребу да ме неко заволи.

Али ти вршњаци и цело остало друштво већ су једногласно прогласили ме најружнијим момком у нашем месту. Наше место није било велико и зато се лако могло утврдити да је то истина. Сви су лако се сложили око тога и

на крају и ја сам, тешка срца, то морао прихватити као истину. Заиста није постојао нико други ко би могао да ме замени у томе.

Још теже прихватао сам шале које су поводом тога чињене на мој рачун, оне су биле неизбројиве, са њима ме нису остављали нигде на миру. Уз то само место где сам живео, било је груба провинција у којој менталитет људи не зна шта су обзири и нема саосећања са онима који се нађу у таквој животној немилости.

Од свега најтеже ми је било поднети оно што је долазило од стране вршњака, када ми се сво моје друштво смеје због тога како изгледам. Лако сам могао поднети све друге врсте шале на свој рачун, и оне највулгарније само да нису оне о ружноћи. Али увек се налазио неко ко приђе ми, изненада рукама загрли и каже пред осталима:

-Ја те морам оженити, заљубљен сам у твоју лепоту!- или:

-Штета што немаш сестру близнакињу, каква би то лепотица била-и одмах би около појавио се ефекат правога смехотреса.

Нарочито грозно осећао сам се када нешто слично изведе нека девојка, оне су биле склоне правити шале следећег типа:

-Не приближавај ми се превише, та твоја ствар може бити и прелазна, нико ми не гарантује да није тако- или:

-Ако будем сањала твоју спољашност, више нећу смети да заспим.

Касније после салви смеха који се провали, обично би додале нешто слично томе како се само шале (ипак су оне као fine) али то ми није била никаква утеха, у ономе што би рекле кроз шалу, увек је било много онога што су стварно мислиле о мени.

Једном сам из најдубљег разочарења, у окупљеном друштву које је дуго говорило о лепој и скупој одећи која има да се купи, направио шалу на рачун своје ружноће и рекао:

-Ја ћу да уштедим новац, ружан сам толико да ми се не исплати улагати у гардеробу, промашио бих инвестицију!

На те речи цело друштво праснуло је у снажан смех да се цела соба у којој смо се налазили затресла. Одушевио сам све око себе, први пут у животу

добио сам пажњу, погодио у сам центар и био главни, урадио нешто што ми најбоље пристаје а што нико други није могао.

Још једном касније када се причало о страховима, чега се ко плаши, рекао сам за себе:

-Плашим се огледала више него медведа, лакше ми је да се сусретнем са медведом него да видим себе у огледалу. Медведа има мало а огледала су на сваком кораку, једном ћу побећи у шуму, тамо ћу се мање плашити.

-Немој да идеш, преплашићеш медведе-рекли су ми уз смех којем се дуго није могао назрети крај.

У том тренутку још нисам схватао на трагу чега се налазим.

И поред тих тренутака успеха које сам постигао, нисам себи тако лако дозвољавао да и у другим приликама правим шале на рачун своје ружноће. Избегавао сам то због тога што су ме такве шале у души болеле, а неке нарочите користи од њих није било.

Учио сам аутомеханичарски занат и тамо у радионици служио им за разоноду, као шегрт стално сам био исмеван од стране мајстора и других радника. А како да и не будем, када сам на својој мршавој грађи носио запрљани радни кобинезон који ми је био превелик, са лицем које је увек било умазано моторним уљем и са флекама на врху носа.

Једном су досетили се да, најпре уваливши ми велики виљушкасти кључ у руке, таквог ме сликају и онда ту смешну слику ставили на визит карту од радионице. Најпре су те визит карте делили нашим муштеријама које су заиста биле одушевљене са њима а затим и другима који нису имали кола али су хтели да их добију јер им је било забавно да имају нешто такво код себе.

Онда је наступио момент када сам као млад човек, који носи у себи јаку жељу да се неким начином искаже, горећи од те жеље постао спреман на све. Тако сам напослетку одлучио се заиграти на карту своје ружноће да би је искористио за забављање праве публике.

Досетио сам се направити скеч којим ћу најбоље што могу засмејавати људе. У нашем месту постојао је један старији човек који је радио као фотограф а некада се аматерски бавио глумом. Предложио сам му да заједно наступимо у једној малој глумачкој представи и он је то прихватио.

Ја сам написао текст скеча а онда смо заједно увежбали за га извођење. Том приликом, он ме је научио најосновнијим стварима у глуми и малим триковима сценског извођења о којима нисам имао појма и на чему ћу му увек бити захвалан.

Скеч се изводио на дан наше општине који се славио поводом њеног ослобођења од окупатора у прошлом рату , тада би се навече у Дому културе окупљало њено руководство и сви други грађани да обележе тај дан. Те године прослављао се и проширење водоводне мреже тако да је на позорницу излазило више говорника а онда после њих ишао је уметнички програм са рецитаторима, фолклорним ансамблом, аматерским певачима и наш скеч као глумачка изведба.

Када су сви извели своје припремљене тачке, за крај као посласицу, организатор је оставио нас двојицу и најавио наш комад који се звао „Код фотографа“. О њему се већ раније било распричало по целом месту и сви су са знатижељом чекали да га погледају.

На позорници је била сценорафија фотографске радње са сликама по зиду и у излогу, а наред ње на трonoшцу камера за сликање, за којом стоји фотограф.

Улазим и ја са својим смешно ружним лицем, док се из публике не чује ни комарац да зуји.

Природно сам имао и помало смешно-уњкав глас са којим почињем представу.

ЈА: -Добар дан, могу ли да се сликам код вас?

ОН:-Наравно, изволите!

ЈА:-Али пре тога морам нешто да вас замолим.

ОН:-А шта то, кажите?

Из публике се даље нико не чује да дише.

ЈА: -Пошто сам ружан, можете ли касније да са слике уклоните оно најружније?

ОН:-Да избацитим све, то не могу.

Из сале са гледаоцима заори се гласан смех, први који сам добио у каријери. Добро сам га запамтио и памтићу га увек.

ЈА: -А да покушате из профила или полупрофила, левог или десног, неважно.

ОН:-Не знам да ли ћу моћи.

ЈА:-А за шта не знате да ли ћете моћи?

ОН:-Одредити која старна ти је ружнија, лева или десна.

Из публике се зачуо други громогласан смех.

ЈА:-Молим вас, ту слику желим да пошаљем својој мајци.

ОН:-Боље немој, сигурно је нећеш усрећити са тако ружном сликом.

ЈА:-Хоћу, она боље воли да јој пошаљем слику, него да долазим код ње и да ме гледа уживо.

Опет јак смех.

ОН:-Како се само она осећала када те родила толико ружног?

ЈА:-Није јој било лако. Чим се породила доктори су рекли да ме одмах морају изнети из болнице. Ако би ме ставили да спавам са осталим бебама, оне би се уплашиле и расплакале да би сузама поплавиле болницу- причам му тако комично-уњкавим гласом који испуњава позорницу.

ОН:-И онда су те одмах послали из породилишта кући?

ЈА:- Да, то је био једини пут када су амбулантна кола брже возила из болнице него што возе према болници.

Нови смех.

ОН:-А како су те код куће дочекали?

ЈА:-Не питај, отац је рекао: тешко нама, када фамилија ово види има да нас се сви одреда одрекну.

Смех.

ОН:-И како је прошао твој први сусрет са фамилијом?

ЈА:-Добро, отац се досетио да изнајми туђу бебу коју је показивао фамилији.

Још смеха.

ОН:-Добро се досетио. Али тако није могло дуго остати, зар не?

ЈА:-Наравно да није, касније је измислио причу како су на летовању украли им праву бебу и заменили је са мноме.

ОН:-Невероватна прича. Да ли су му поверовали?

ЈА:-Јесу, долазила је чак и телевизија да снима. Када су оца упитали колику тугу осећа због украденог сина, он је одговорио: ни упола велику као због овога што су ми увалили!

Прво смех а онда велики аплауз зачуо се из сале са гледаоцима. Тај аплауз такође је био први у мојој каријери.

ОН:-Је ли он имао још каквих невоља због тебе?

ЈА:-Имао је итекако. Најгора му је била зато што више није могао да има сексуални однос.

ОН:-А зашто?

ЈА:-Стално је говорио: шта да радимо ако направимо још једног оваквог?

Нови смех.

ОН:-Зар није знао за контрацепцију?

ЈА:-Јесте, знао је али није му вредело. Сачека ти он неплодне дане, припреми пилуле, кондоме, све што је потребно. Онда када је требало да отпочне, сети се мене, искочи из кревета и викне:- нема ничег сигурнијег од гледања телевизије!

Смех од већ добро орасположене публике разлегао се на све стране. Толико смеха у сиромашном малом месту нико им никада није приредио. А стари глумац и ја смо их пола сата одлично забављали и при томе сами смо добро уживали у свом извођењу.

На крају завршавајући поклонили смо се, слушајући дуги аплауз који нас је позивао да још једном изађемо испред публике.

-Хвала вам свима- рекао сам ја- пошто сте тако дивни сви ћете добити по једну моју слику за успомену!- украо сам нове осмехе моје прве публике.

-Ако фотограф пристане да ми их изради- показујем руком на фотографа који одмахује руком и бежи да што пре збрише, затим ја као трчим за њим са позорнице да га сустигнем, док иза нас остају аплаузи.

Осетио сам те вечери да ће се мој живот потпуно променити, да нашао сам позив којем ћу се заувек посветити а осећао сам и да успех неће изостати.

Након тога кренули смо да у јефтином аранжману за видео продукцију снимамо исти скеч, само проширен са новим шалама које сам убацио. Назвали смо га „Лепи Мишко код фотографа“ а Лепи Мишко је од тада постало моје уметничко име по којем сам сада свима надалеко познат.

Иако није скоро нигде рекламиран, тај видео материјал је због једноставног и квалитетног хумора кога је увек мало у понуди, постаје хит са огромном поплурношћу међу гледаоцима.

Од тада новинари су почели долазе код мене као код звезде, и ја почињем да одлазим у гостовања на телевизији, где сам уз нове шале успео да се лепо представим и допаднем целој гледалачкој маси.

Почеле су да ми стижу прве понуде за посао, позивали су ме свуда где је требало забавити окупљени народ и за мој ангажман примерено ми плаћали. Добијао сам оно о чему раније нисам могао ни сањати: да имам публику, путујем и још зарађујем. Тако сам не одбијајући скоро ниједан позив, ишао да својим шалама засмејавам људе по; годишњицама и јубилејима разних фирми, друштава, партија, клубова...; жетвама и бербама грожђа, малина, шљива...; отварању и пуштању у промет путева, станица, далековод...; извлачењу великих наградних игара и томбола; постављању темеља школа, болница, бања, хотела...; на музичким фестивалима: на свим могућим изборима за мисице; на вашарима; на промоцијама; на сајмовима; на турнирима; на ауто тркама; на коридама: на вечерњим дружењима и прославама светковина; скупова са поводима и без њих; на разним манифестацијама којих се више не сећам јер ни сам не знам где све нисам стизао. Свуда где је имало места за шалу било је места и посла за мене.

Ишао сам и на турнеје са певачима и певачицама, они су такође желели да свој извођачки програм поред песме и музике, обогате и смехом за који сам ја био задужен. То су били лаки послови са пар кратких појављивања у току концерта ради прављења хумора за публику.

Било је то, на пример, код певача овако, пред почетак концерта изађем на бину и почнем:

-Пошто наш певач вечерас касни, ја ћу га мало заменити и певати уместо њега.А ако се не појави још боље, ово ће бити мој концерт. Имам за вас једну лепу...успаванку!

Уаааа!-чуло би се из публике.

-Добро нећу успаванку, певаћу вам нешто друго.

-Немој, немој- говоре ми они.

-Али морам да зарадим нешто да ме због дугова не јуре по крају, да бих отплатио кредит у банци, платим зубару који ми је сређивао зубе да ми их он не би силом почупао.

Онда ми се у публици смеју због таквих грдних невоља.

-Ако ми нешто преостане купио бих себи једне патике „СТАРКЕ“ - и дао оцу за алкохол, онда његовом брату за алкохол, па тетки за алкохол и баби исто за алкохол. Они се целог живота нису трезнили а сад због мојих дугова- кризирају!

Ево, имам једну лепу песмицу за вас. Са тамбурицом у рукама у ритму импровизоване америчке кантри музика крећем да певам:

„Велка је била силна цура коју сам љубио страсно
Она је као нико у селу пљувала у даљ
Псовала гадно и сочно свима од реда красно
На игранци у тучама најача је била, ударала ко маљ

Нисам одмах провалио да није била мушко
Али онда сам се у њу заљубио бескрајно
Од њеног гласа дизала се на глави коса
Њен загрљај снажни може да поломи врат
Од њеног страшног погледа премиру сви
Али била је једина која је могла да ме воли
(Или сам барем мислио да је тако)
Па се несретник јако заљубих у њу

Ја сам јој кувао, чистио, прао
Испред кафане чекао је док пије

Навијао када се са неким рвала, обарала руке
Или кад се побије јер пргава је била
Увек сам свим срцем ја био уз њу

Малко је груба и према мени била
Када сам је назвао срцем- шамар ми је опалила
Када сам јој рекао љубави- под је са мном обрисала
Када сам јој рекао душо- кости ми пребила
А за пуфница-к ожу ми је одрала

Наговори ме она да продајем имање
Да би заједно уживајући трошили паре
И ја одмах кренух да распродајем плодне њиве
Шуму, ливаде ,сву стоку из штале , па се и задужих
А она је на храну и пиће, слистила баш све
Док на крају и без куће не остадох због ње

А онда када сам питао је да уда се за мене, рекла је:
Ко је још луд, да се удаје за онога који ништа нема
А поготову ништа у глави глупој ко зелена тиква
Потражиће другога са којим ће боље крвати и пити
А мене ће оставити у банкроту бедника
- да се опаметим !

На коленима молио сам је да не иде и препречио јој пут
А она због тога ме дохватила и од батина одвалила
А потом са неком барабом отишла да по континентима хара
За успомену остале су ми само модрице и убоји по телу

Рефрен:

Не знам где је сада моја Велка, Веселка
Како ћу ја жалостан без дебеле ње
Не постоји жена каква је Велка ,Веселка
Не жалим што сам због ње продао баш све.“

По завршетку песме пред орасположену публику излазио би да запева
прави певач.У току концетра изашао бих још неколико пута и изводио
сличне кратке шале.

Са певачицама сам заједно на бини изводио нешто овако:

Она се појави у уском хаљинчету испод којег сева и оно што је покривено, од чега ми се очи бече и уста сама отварају. Каже ми да ће у тој хаљини наступати и пита да ли ми се она допада. Ја зинем у њу без речи до које не могу да дођем, и само потврдно јој брзо климам главом, као да уместо врата имам опругу.

Онда ме она пита да ли мислим да је хаљина прекратка. На то само батргаво одмахујем главом као да сам мутав.

-Сигуран си -пита она- а како изгледа отпозади- и окреће ми леђа.

Тада ја бојажљиво, са мало одмакнутом руком од њене истурене задњице, мазим по ваздуху око лука њене гузе .

И?- каже ми окрећући се спреда.

-Није прекратка- одговарам.

-Добро, онда може она.

Тада ја лукаво, крадом намигујући публици, кажем јој:

-Имаш позади нешто залепљено на хаљини.

-Шта?-пита ме она.

-Не знам, ваљда етикету са ценом.

Она са рукама прелази по леђима покушавајући да пронађе измишљену налепницу:

-Где је, не могу да је пронађем?

Онда стидљиво прстом упирем у њену задњицу и кажем:

-Ту је!

Поново покушава прелазећи рукама позади хаљине да је дохвати али ништа не проналази.

-Молим те скини је ти.

Иза ње, сав срећан обема рукама описујем око њене позадине спреман да је снажно зграбим али се она нагло окрене и каже ми:

-Пази шта радиш!

-Добро пазићу- уплашено обећавам ја.

Затим иза њених леђа, полако клекнем и примичем се њеној задњици са уснама напућеним за пољубац на шта се публика грохотом смеје.

- Јеси ли је скинуо?-пита ме.

-Ево, ево скидам је- кажем а онда брзим пољубцем, њој као неприметно, дотичем најоблији део њене гузе, што публику прима са силним смехом.

-Готово- кажем устајући на ноге.

- Добро, да видим?

- Шта да видиш?

- Шта је то било залепљено.

-А тоооо....-изговарам отегнуто у невољи коју нисам очекивао.

-Где је? -пита.

- А тоооо.... бацио сам га на под!- покушавам се извући.

- Где на под?

- Доле је под- показујем руком.

- Знам где је под али не видим ништа на њему!

- Ах...па потражићу га- сагињем се и пузим око ње као да тражим нешто.

Пузећи тако кружим да побегнем јој иза леђа, али не дозвољавајући ми то и она се окреће око себе, а како ја јурим за њеним леђима, тако се обоје вртимо као на рингиншпилу.

Одједном, она стане испред мене да не могу никуд даље и ту штиклом претећи тапка по поду.

-Шта сад?- пита ме љутито.

Ја полако подижем очи према горе и видим како је испод хаљинице све откривено према мени. Избечених очију кажем јој :

- Мислим да си нешто заборавила да обучеш.

-Шта!- запрепасти се она.

- Доле испод, нема ништа!-кажем узбуђено.

Није потребно да помињем публику и њихов смех који се у том тренутку претворио у велико лудило.

- Наравно да имам гаћице –немој да ме завитлаваш!

Боље погледавши кажем:

-У праву си, видим их! Зашто су тако малене, грешком си купила мањи број?

-Немој да се подвирујеш, устани на ноге- наређује ми.

Устајем на ноге а она ме пита:

-Зашто ме ваћараш? Знаш ли шта је мој муж због тога урадио једном таквом као што си ?

- Не знам, шта му је урадио?

- Изменио му је лични опис!

- Јао, зар ће да ми измени ову лепоту коју мајка само једном рађа?

- Да хоће, још ће те боље „улепшати“ кад те дохвати у своје руке.

- Аууу.. која невоља. Сад сам се сетио, морам да идем да нахраним мачку - и шмугнем са сцене у мрак док од публике добијам велики аплауз а певачица затим даље у истој хаљини отпочиње свој концерт.

Као што сам већ објашњавао, мој хумор заснивао се највише на комичном утиску који сам својом ружном појавом остављао на публику. Да неко други уместо мене изађе на бину и каже „створен сам за великог љубавника“са тим не би био нимало смешан, док се мени због тога смеју као ненормални. Довољно је било само да након што певачица отпева емотивни рефрен своје најбоље песме:

„Дођи ми љубави песмом те зовем

Коју ти можда чујеш негде далеко

Дођи ми умрећу ако те не видим

Ти знаш да не могу без лепоте твоје“

и онда бих ја вичући: -Стижем ти драга!- потрчао према њој да бацим јој се у загрљај. Али две снажне момчине, тад ме зграбе за руке и крену да износе са бине док бих ја копрцајући се покушавао да им се оттем и обема ногама млатарајући изнад земље претио:

Пустите ме, не знате са киме имате посла, тужити ћу вас, тешко га вама!

Са тако једноставном изведбом, успевао сам да лепо насмејем целу публику а то је био разлог због кога су ме свуда и позивали са собом на гостовања.

Због посла стално сам био на путу, купивши стан у великом граду заувек сам напустио своје мало и неугледно родно место, у које нисам стизао да одем ни да бих га обишао.

Можда се нешто времена за њега и могло одвјити, али одлазак тамо не би ми пријао, у сећању сам носио много ружних успомена на увреде и понижења која сам доживљавао, као ружни дечак кога нису штедели од грубости.

Позиван сам и да у неким серијама играм епизодне улоге, исто тако да у неколико филмова одиграм улоге које су такође биле споредне. Тамо бих увек тумачио неке ликове који су као „опасне и жестоке“ фаце, значи шоње, глупане, ретардиране и малоумне ликове чије појаве код гледаоца извлаче осмехе пре него што проговоре иједну реч.

Затим добијао сам позиве да као познати ружни манекен, сликајем се за рекламе које се постављају се као плакати и објављају на страницама новина.

Једно кратко време на телевизији сам имао своју хумористичку емисију, која је била јако гледана али сам брзо одустао од ње јер напосто нисам имао довољно ни времена, ни снаге колико је она захтевала. Због много посла и путовања, нисам могао да издржим још и захтевна снимања на телевизији, па сам на је жалост морао угасити.

Као главни и омиљени посао задржао сам писање и извођење представа, тако да сам уз помоћ истог оног старог глумца, прво направио комад који се звао „Лепи Мишко код психијатра“, урнебесну комедију у којој ја причам доктору о својим комплексима и невољама које имам због ружноће.

Онда други „Лепи Мишко у цркви“ где од попа тражим да од бога измоли највеће чудо којим ће се свима јасно показати да он стварно постоји, а то је да ме учини онолико лепим колико сам ружан.

Трећи је био „Биографија Лепог Мишка“ у којем пријатељу којег нисам видео од детињства причам комичне доживљаје иза себе: како сам некада играо фудбал, радио као кућна помоћница, боравио на необичним местима, бавио се прорицањем судбине, неспоразумом лежао у затвору и свуда због своје „карактеристичне“ лепоте страдао и пролазио другачије него што би био случај са обичним људима.

У четвртом који се звао „Лепи Мишко освајач женских срца“ путем огласа састајем се са разним женама како бих пронашао праву за брак. У тој представи појављују се разни типови жена: лепе, дебеле, аждаје и свака је на свој начин уврнута тако да сам пред сваком у прилично незгодном положају да бих успео пронаћи пут до њиховог срца.

Пети део је „Лепи Мишко милионер“, где се радња вртела око мога лика који је најпре сиромашан као црквени миш и кога сви исмејавајући малтретирају и одбацују од себе, све док он на лутрији не извуче главну премију и тако се обогати. Онда када постане богат сви мењају свој однос према њему и желе да су уз њега а он пре свега тражи од њих да признају му како је леп. То је била заиста права позоришна представа са великом глумачком поставом, са којом сам освојио награду и публике и критике због сатиричног приказа људског друштва које се на различите начине односи према појединцу зависно од тога да ли је он убог или богат.

Са тим представама обилазио сам целу земљу, од највећих градова до најмањих места, само ако су она имала било какву салу за приказивање.

И свуда сам добро дочекиван, свуда су ми се радовали због смеха који сам им доносио на поклон. Улазнице би биле распродате до последње, понегде у већим градовима уместо једне играо сам по две или више представа. Постизао сам успех какав се само пожелети може. Турнеја са једном представом трајала бискоро годину дана, док коначно са њом не бих обишао целу земљу и онда због премора узимао дуг одмор да бих се лепо одморио од свега.

После извођења представа продавао сам њихове видео записе, које су куповали и они који их пре нису гледали и они који јесу да се још који пут насмеју и сачувају их у својим колекцијама доброг хумора.

То су били проверено добри пословни потези, којима сам како се већ примећује био вичан, од њихових добити сам зарадио мало богатство.

Имао сам новац и популарност које се могла назвати још и славом али са женама је и даље запињало. Није да нисам имао ниједну, када си у тим водама буде их разних јер оне ипак не могу да одоле моћи новца и популарности. Али као што сте до сада могли закључити, довољно сам по природи био проницљив да осетим и неке друге ствари код њих.

Код сваке мање или више, могао сам приметити да поред оног задовољства и привидне среће коју им пружам када смо заједно, увек се догађало то да када се појави неки савршени мужјак у близини, да се оне одједном помету и целе затрепере пред њим. Природа их је вукла да дају срцу одушка и удовоље жељама у лепоти и тим физичким стварима. Та непријатна сенка инстинктивне привлачности тела која се стално појављивал, редовно ме разочаравала и љутила да сам убрзо прекидао све односе са њима, иако нису баш све хтеле тако лако да ме напусте.

Сигурно је да сам имао комплексе од ружноће које вукао сам још од најмлађих дана, који ми нису дозвољавали да мирно прелазим преко тога, и због којих тим женама нисам успевао да опростим оно за шта је кривица била више моја него њихова.

Нисам ни са собом био начисто шта је то што желим и очекујем, каква жена би могла да се појави, нека принцеза–слепица која ће волети само мене а друге не примећивати, као да то негде у стварности постоји.

Нисам био нимало оптимистичан у том погледу, као сурови реалиста каквим доживљавам себе (упркос свом хумору који професионално правим) имао сам црна предвиђања да ћу целог живота остати самац.

Мислио сам да једноставно није ми суђено да поред себе имам некога ко ће моћи волети ме чистом љубављу.

Осећај мучнине који ме због тога пратио, сваким даном је више растао и нарастао толико да је почео да кочи ми вољу за прављењем хумора.

Смишљање шала све ми је теже ишло, оне које сам правио постајале су превише ироничне и обојене у црно.

Онда сам срео Ану. Она је била моја велика обожаватељка, знала је све о мени и мојој каријери и тражила да ме упозна због тога јер је желела ни мање ни више него- да се уда за мене!

То мало, симпатично женско створење било је јако одлучно у својој намери, да га нисам могао никако одбити.

Питао сам је, шта те толико привлачи код мене а она ми одмах одговорила да сам јако смешан.

-Зар је то што сам ти смешан довољан разлог да цели живот проведеш поред мене ?

-Да, то би баш било супер- одговара весело.

-Зашто мислиш да ће ти бити са неким бити супер у животу, само зато што можеш стално да се смејеш?

-Највише од свега што волим на овом свету је- када се смејем.

-Не смета ти ни то што нисам леп, говоре да сам ружан?

-Можда си ружан али си смешан а то је најбоље.

-Не смета ти ни то што ће нам сутра деца, ако буду личила на мене, бити ружна?

-Ако буду ружна, биће и смешна као ти.

-Волела би да и она буду смешна?

-Да, зар то не би било симпатично?

Нисам могао да је разумем до краја али изгледа да је стварно немогуће разумети све жене. Ваљда су неразумљиве само зато да би нам остале заувек несхваћене.

Више нисам имао аргументе да одолим њеној фанатичној жељи, коначно нашао се неко ко може да безрезервно заволи и мене.

Наш брак захваљујући мојем хумору, али и истински људском и одговорном приступу породичном животу, годинама већ функционише савршено, да се немам на шта пожалити.

Тако сам и у погледу среће у љубави и у породици, на крају постао више него задовољан.

Од тада плаши ме само једно: да се некаквим чудом не пролепшам.

Шала!

Једном приликом после једног наступа један ружан човек ми је пришао и рекао:

–Лако је теби, ти си успео добро да продаш и искористиш своју ружноћу.

Био је то човек са жабље одвратним и одбојним лицем, он своју ружноћу није могао низашта да употреби. Исто то ми је рекао и један са изгледом мршаваог болесника код кога су се кроз пожутелу кожу оцртавале кости лица, које је одозго било поклопљено ћелавом лобањом као са шлемом.

Ни он несрећник није имао куда са тиме, ни крив ни дужан само увреде и понижења добијао је на поклон целог живота.

Схватио сам то раније и сам, јер био сам добро упознат са каријерама глумцима и забављача које су ови изградили на рачун свога ружног изгледа. Глумећи негативце, зле и гадне људе, они делују одвратно док опако говоре, пакосно се смеју, немилосрдно гледају, језиво прете и застрашују све око себе целом својом појавом. Чини се да све што излази из њих је чисто зло, због кога се у човеку појављује жеља да се они што пре униште са лица са земље.

А већина њих у приватном животу су добри људи, који хоће да помогну другима тамо где могу помоћи, иако их публика памти као неморалне и опаке. Трик је само у утиску који долази од спољашне форме лика човека, а која никако није одраз његовог правог карактера.

Међутим сваки пут када се сетим она два несрећника не буде ми лако, утонем у грозна размишљања којих не могу да се отарасим. Размишљам тада, шта би било са мном да нисам нашао начин, да уз помоћ нешто талента, преокренем грубу игру природе у своју корист и извучем из ње најбоље што се може.

Сигурно бих остао целог живота само исмејаван, неукусним и вулгарним хумором, од стране просте светине која не оставља места човековом достојанству. Живео бих као последњи створ на последњем месту у својој провинцији на крају света. Вероватно бих још радио мало плаћене, тешке послове у аутомеханичарској радњи, у прљавштини, масти и уљу који би ми се увукли под кожу да их више не бих могао ни опрати, него бих од њих сваког дана постајао све црњи, као роб. Сигурно бих целога живота остао и самац јер нико не би хтео да са таквим протраћи цели свој живот и то би била највећа туга. Био бих много несрећан, то знам, можда бих умро од туге или извршио самоубиство да је прекинем. Можда бих још био међу живима али би свеједно, постојао само као мртав човек који хода и ништа више.

Говорим о томе колико би језиво завршила се ова моја успешна животна прича, да нисам нашао начина да победим и тако се спасим.

Иако се чини да она спада у ред оних лепршавих, срећних прича, она уствари припада оним које су о борби за преживљавање, борби коју сам водио са попут урођене болести тешком несрећом званом ружноћа.

КОМПРОМИСИ

-Изабрала си младог и лепог , због тога ћеш настрадати, он ће те скупо коштати- тако ми говоре сви, као да и сама не знам шта могу очекивати од њега. Кажу да ме пријатељски упозоравају док још има времена, али ја са подсмехом одбацујем њихове добронамерне савете због чега се љуте и пребацују ми:

-Нисмо се томе надали од тебе, ко би само могао помислити да си ти таква? Каква је то грабљивица за лепотанима у теби сакривена?

Шта може да буде сакривено у мени, приуштила сам себи мало лепоте, да се почастим и то је све.

Зовем се Наташа и о себи могу рећи да никада ниучему нисам била ексцентрична. У мом животу не постоје лоше ствари због којих бих се морала стидети ,нити сам било када урадила нешто необично, да бих тиме скренула пажњу на себе.

Никада нисам имала ни много чиме да се похвалим, мада сам више пута покушавала да се истакнем као најбоља у школи, одбојци, лепом облачењу и сличном али некако ми није полазило за руком. Како ниучему нисам успела да се издигнем изнад просека, може се рећи да сам страшно просечна особа, што и није тако лоше јер како кажу најбоље је бити у златној средини.

Али када би постојао неко на овом свету, ко може да испуњава све жеље и неким чудом појавио се предамном, тражила би му да ме учини најлепшом што може. Добро сам размислила о томе и сигурна сам да је то моја највећа жеља, она која је чак и испред доброг здравља.

Коме би лепота била важна, каква корист од ње би могла бити, да она није повезана са љубављу, јер љубав се најпре и најлакше пред лепотом роди.

Стећи љубав значи наћи неког ко те разуме и подржава, са киме можеш у брак, рађати децу, подизати породицу а то је уствари и сам смисао живота.

Тако се једноставном игром асоцијација дође до закључка да: лепота је једнако љубав, која је опет смисао живота. Или краће да је лепота важна као сам смисао живота. Можда то није баш у потпуности тачно али у томе има више истине него што стварно желимо.

Лепота помаже човеку да стекне љубав, а још чешће да је изгуби, онда када се умеша туђа која је боља. То је бар добро проверено, тако да лепота у тим стварима има двоструку важност.

Дакле, прикупи сву своју лепоту и изађи са њом на берзу лепоте, тржиште на коме ће се утврдити колико она вреди. Ако буде вредела, можда ћеш као део профита од ње добити праву љубав.

За жене је теже, јер мушкарцима лепота много значи, мислим, воле и жене лепоту али код мушкараца цене и друге особине, док ови наваљују само на лепоту као то да раде из ината, знајући да се не може пуно променити од онога са чиме се родиш.

Уствари, по питању лепоте ја сам више као мушко него женско, и ја је волим колико и мушкарци, можда чак и више. Једноставно одувек сањам да имам за себе једног младића божанске лепоте, као у мермеру исклесаног. Бар једног да себи приуштим за цели живот, и то што желим не може бити превише да би ме неки називали нескромном.

И тако станеш испред огледала, сатима се дотерујеш док не будеш сигурна да си направила од себе најлепше што можеш. Изађеш онда напоље међу свет и ту се изгубиш као зрно песка у пустињи или кап воде у мору, јер нипочему не можеш да се издвојиш од других који су већ ту. Како да се издвоји зрно песка од осталих, када су исте боје или кап воде у мору када је сва безбојна, чиме њих обоје да се огласе када су још и без гласа. Тако је и са мојом осредњом лепотом, са којом не можеш пуно да урадиш јер је други лако поклопе и заклоне, па постанеш невидљива.

А то значи опростити се са сновима, немаш од чега да започнеш градити своју срећу у љубави и срећу са породицом коју желиш да подигнеш као прави смисао свога живота. Преостане ти само да утонеш у осредњост, која ти је

једина могућна а осредња срећа није права срећа, када желиш да имаш ону која је највећа.

Као девојчица имала сам другарицу која се звала Сања, са којом сам увек била нераздвојна.

Касније је Сања израсла у баш лепу девојку, оставивши ме једно пет места иза себе.

И даље смо биле другарице, свуда смо ишле заједно али је њена привлачност одвлачила себи све добре момке. Због ње ниједан који ми је изгледао привлачан није се интересовао за мене, сви су хтели њу. Када бих јој пожалила се због тога, она би попут неке кучке правила се наивна и говорила ми:

–Је ли, нисам то приметила- а добро је знала како немам ниједног имало лепог удварача.

То ме је наљутило да одлучим да се не дружим више са њом и нађем себи другарицу од које сам лепша.

Почела сам зато дружити се са једеном Мајом, која је била онако општенепривлачна и онда доживела још већу беду јер нам је слабо ко прилазио, мислим од оних пожељних. У поређењу са оним што сам раније доживљавала са Сањом, она и ја биле смо као пусто острво које нико не посећује. Није било ни трага од прилазака и кавалерства привлачних младића, на које сам била навикла да нам због Сање стално прилазе. То ми је било тако тужно да се онда поново вратим Сањи, на старе позиције где су они увек хтели да буду у њеном друштву.

Претходно јој се извиним због окретања леђа и напуштања другарства а она је поново исто, глупо и хладно одговорила ми:

–Је ли, нисам то ни приметила.

После када се она верила и удала, што се убрзо десило, морала сам пажљивије да бирам са киме ћу се дружити, да то буде девојка која није ни пуно лепша ни ружнија од мене. То су ти компромиси на које си приморана да их тражиш и са којима се мучим целог живота.

Са компромисима је као са мојом косом, волим да имам дугу косу јер ми она стоји лепше него кратка, али не могу да је однегујем довољно дугу јер ми се

она ломи и расцветава. Због тога као средње решење носим косу до рамена, коју могу да одржавам иако са њом нисам најсрећнија. Тако је коса осредње дужине моја права стварност, чак иако је надоградим то само за извесно време поправи ствар, али је и даље моја властита коса само компромис који је настао од жеље да имам дугу косу .

Саму реч компромис, која се у правом значењу описује нешто као решење неког сукоба, на пример, између онога што желиш и онога што можеш , тумачим сасвим другачије: као помирење са судбином. Доживљавам је тако због искустава која сам имала и која желим сада да испричам .

Са удварачима како рекох нисам стајала ни приближно добро како сам желела да стојим , они који су ми се удварали нису задовољавали моје захтевне критеријуме у погледу лепоте па сам их лако одбијала. Стрпљиво сам чекала да се појави један који ће бити леп и тиме ми пружити оно што највише желим. Молила сам се само да се моје чекање не одужи у недоглед и прерасте у опште разочарење.

Чекала сам тако док се најзад није појавио један Милош, који је био леп младић спортског типа и заинтересовао се за мене. Требало је да због тога будем пресрећна али авај, пред таквом срећом хватала ме јака паника, да сам се уплашила тога како ћу да владам собом.

И онда урадим најпогрешнију ствар која се може урадити, испричам све о томе Светлани. Светлана је моја тетка, мајчина најмлађа сестра, десетак година старија од мене, која је направила свој највећи животни успех тако што се добро удала. Тако она не ради ништа, а живи у великој луксузној кући, имају нов аутомобил и само троши новац , који њен муж радећи као робот даноноћно зарађује. Њен супруг који у њу гледа као у сунце, живи у убеђењу да је њихов брак био судбински предодређен, да никако другачије није могло ни бити и да се о светињу тог брака не сме огрешити. То је добродошло Светлани да се размази и искористи то као нико, додатно умисли да најбоље зна о томе како ступити у успешан брак.

Она је била решила преузети у своју надлежност питање и моје удаје и стално ми је говорила:

-Најбоља ствар која се може догодити једној девојци је добра удаја. Жена само ако се добро уда може бити срећна жена, све остало је промашај. Ти

мораш све учинити да добро се удаш и ништа не сме да ти буде важније од тога. Мала, ја ћу ти помоћи око тога.

Генерално сложила сам се са њом, хтела сам брак, љубав, породицу, то су биле и моје животне жеље. Ако је некоме заиста требало дозволити да ти се меша и помаже у тим стварима то је била Светлана . Она је преко муж, а у круговима где се он кретао стекла многобројна познанства међу отменим светом а како је била вешта у прављењу мушко-женских комбинација, стварно је могла бити од добре помоћи.

Али када сам јој испричала за Милоша, она ми је рекла да „он“ не долази у обзир.

-Зашто да он не долази у обзир?

-Зато што није за тебе, са њим нећеш доћи до доброг брака.

-Како знаш да нећу?

-Зато што је леп, имала би стално проблема са њим, вероватно би те варао или оставио.

-Ако је леп то не значи одмах да би ме варао, како можеш бити сигурна у то.

-Зато што он није твоја класа.

-Шта значи то „није твоја класа“?

-Па...лепши је од тебе, био би незадовољан тобом и тражио друге.

-Баш ти хвала на томе али се и даље не слажем са тобом.

-Заборави на тог Милоша, имам за тебе једног другог Милоша, поуздано озбиљног младића за добар брак.

И тада је направим грешку јер се одлучим да је послушам.

Тај њен Милош стварно је по свему био озбиљан дечко како се пожелети може, само што није имао лепоте. Поред тога што је био упадљиво тих и мало причљив, имао је на себи некако нарочито изражене уши. Оне му нису биле ни клемпаве, ни пуно велике али уз њих је имао и уско лице, тако да су због њега најпре од свега на њему уши упадале у очи . Он је био баш патријархално васпитан, имао као и ја традиционално учвршћена схватања о браку и породици као највећим човековим вредностима. Као да је целог живота само

за то обучаван и припреман, после школовања одмах се запослио и кренуо са градњом куће која ће бити удобан дом за његову породицу а иза куће имао је остављен простор који ће служити деци за игру. Дружио се само са озбиљним људима, био строго фамилијаран , увек посвећен чак и члановима даљње родбине, док је породичну крсну славу држао је за највећу светињу. Чак се и то што је био тих и што је мало причао лепо уклапало у све, као да је већ у неком браку био трениран за доброг мужа. Код њега је у погледу добре удаје све било савршено, само још да је био леп, био би и савршен .

Истина мало ми није било по мом укусу и то што није био причљив јер ја јесам али то ми не би било ни најмање важно, само да је имао лепоту .

После пар месеци колико смо били заједно, а које је он исчекао највише реда ради да прођу , он ме једне вечери запроси, упита да ли бих се удала за њега? Када сам хтела да знам да ли мисли да ће бити срећан са мном, он онако тих и мало причљив рекао ми је ово:

- Морам бити срећан јер да сам могао пронаћи себи лепшу и бољу од тебе то бих и урадио, ти да си могла да пронаћи себи бољег сигурно не би била сада са мном. Овако, обоје смо морали тражити компромисе и пристати на њих, а ми смо једно за друго тај компромис (од тада ми се реч „компромис“ увртела у главу и више не излази) .

То ме жестоко увредило и уместо да кажем „да“ на шта сам била спремна, одбила сам његову просидбу. Светлана је наваљивала да пристанем, добра удаја је добра удаја, била она из романтике или компромиса или добијена на лутрији.

–Не, зато што по његовом виђењу нас двоје изгледамо као осуђеници који се узимају највише из очаја- одбијала сам.

-Несигурна си у себе, зато видиш проблем где га нема –каже ми она.

-Нећу пристати па макар се никада не удала.

Успела сам да јој одолим и не пристанем да се удам за њега.

Следеће године ишли смо да заједно летујемо у њиховој викендици на мору.

Било нас је шесторо, Светлана и њен муж, њихово двоје деце, ја њена сестричина и једна мала Марина која је била синовица њеног мужа. Тамо у комшилуку смо упознали Ивана, симпатичног црноког младића који је био

стварно фин и пристојан али пре свега леп. Он ми се на први поглед допао, одмах помислих како ће то летовање сигурно бити узбудљиво, када је он у близини.

Док се Светлана са мужем и децом строго држала њиховог породичног дневног распореда који је сама осмислила, Марина и ја смо по цели дан биле у друштву са Иваном, заједно смо се купали и сунчали, навече би излазили негде да шетамо док ми се он помало удварао. Иако се он и Марини допадао, она ми ту није била никаква сметња, због тога што она не само да није била лепша од мене, него сам ја и по годинама била ближа са Иваном. Он је био три године старији од мене док је Марина била четири година млађа од мене. Природно да је због тога Иван предност давао мени. Летовање је било одлично почело, за неколико дана већ сам била се заљубила у њега, док је он и даље настојао да ме заводи.

Све се чинило савршено, још мало и дуго моја исчекивана срећа требала је коначно да постане стварност. Али тада, Светлана једно вече позове Ивана у нашу викендицу и као на суду испред свих нас окупљених каже му:

-Иване, видим да си ти изврстан младић, пожељан и леп, да волиш да си са овим нашим девојкама али једну ствар треба да расчистимо пре него што било шта отпочнеш. Ја знам да су летње везе на мору кратке, да на море сви долазе углавном због авантура које се до краја одмора завршавају и мислим да је такав случај и са тобом. Због тога је најбоље да се одмах изјасниш да ли сам у праву. Наташа је девојка којој је потребна озбиљна веза, време јој је за удају, зато треба да нађе младића са којим ће моћи у брак. Ако ниси за то, немој да се зближаваш са њом, нећу то да вам дозволим. Ако желиш само авантуру и такве глупе ствари, Марина је ту, она је млада девојка и има времена испред себе, ако хоће да се проводи нека јој буде. Јесмо ли се договорили?

Јадни младић у том тренутку није веровао шта чује, био се изгубио, једва је некако успео доћи до речи –јесмо. Тако је пред свима нама изнуђено његово обећање да ће играти поштено, што је и урадио показавши да му је ипак више било стало до авантуре. Малој Марини је тиме упала кашика у мед, кроз два дана већ је била у Ивановом загрљају и слатко се проводила уместо мене. Мени је долазило да се поједем од беса јер иако нисам нашла мужа за добар брак, желела сам да бар на кратко уживам у многим његовим чарима а пре свега у лепоти тог младића. Али била сам сама против свих, и немоћна да се

томе супроставим. Протестовала сам Светлани и сваког дана набијала јој на нос због тога, док је она остајала при своме, да треба да будем јој захвална тиме што ме је спасила.

По повратку са тог грозног летовања код куће чујем да се онај „мој“ Милош оженио и то са неком девојком која није била ништа нарочито, тако да сам још страшније зажалила зато тога што сам пропустила своју шансу са њим.

У међувремену Светлана није одустајала од своје намере да ме добро уда, она је користећи мужевљева познанства међу отменим и угледним светом, стално налазила ми нове кандидате са којима је требало да покушам да упловим у брак.

Ако се изузме одсуство мушке лепоте за којом сам жудила, а што им је свима била заједничка опасна ствар, неки су били онако прилично интересантни, док ми се неки баш никако нису свиђали. Али на жалост ниједан не беше леп иначе би моја удаја била одмах завршена ствар. Овако стално сам изврдавала и избегавала да се удајем, стално се надајући да ћу одгађањем доћи до једног који ће бити и леп.

Једног дана дође Светлана код мене и сва узбуђена каже да има кандидата, који је сјајна прилика какву нисам имала никада до сада. Био је то Бранко, један јако перспективан лик који је завршио школу политичких наука, и као млад одмах се упустио у те политичке воде, да ту гради каријеру. Већ је био један од чланова главног одбора у једној познатој партији и вршио неку функцију у управи града али је то како се причало био тек мали почетни корак за њега. Он је био одличан говорник који је са својом моћном реториком одушевљавао сваког ко га је слушао, поред тога био је без иједне мрље у каријери, проицљив и паметан, способан и конкретан, да су га сви звали „дечко који обећава“. Све код њега било је како се само може пожелети, осим лепоте која му је била главни недостатак а који сам већ на први поглед одмах разочарано приметила.

Након што нас је Светлана међусобно упознала, он је одмах постао конкретан у изградњи наше везе и тако смо кренули да се зближавамо. Он је давао све од себе да покаже ми свој углед, изводио ме на отмена места, показивао како свуда има приступ и да му скоро ниједно место није недоступно, говорећи наравно и о томе како ће у будућем времену његова моћ бити и већа.

Такве ствари су ми пријале, као већина жена волела сам пажњу, поготову када је она од мушкарца који је способан и који је уважен у друштву .

Није дуго прошло када је Светлана имала да ми саопшти, како је са Бранком водила озбиљан и отворен разговор о мени. Он је објаснио јој да као човек пред којим је каријера, жели да има жену која ће бити савесна супруга и ниучему га неће „компромитовати“ на путу успона јер би њено непримерено понашање било врло штетно за њега. Ако се покаже истинито оно што му је она хвалећи ме говорила о мени, биће му право задовољство да ме узме за жену.

-Схваташ ли Наташице, постаћеш жена утицајног и моћног човека, да ћеш само уживати а као супруга „политичеке звезде“ бићеш још и позната, није ли то најбоља удаја коју можеш себи пожелети. Надмашићеш и мене, нисмо се џабе оволико трудиле.

Постало ми је јасно да се у животу не може све имати, лепота ће ми остати недостижа али барем ћу се добро удати, што је врло важно, будући да су брак и породица били мој најважнији циљ. Бранко ће се побринути да нам будућност буде лепа, моћи ћу да као и Светлана, будем права госпођа којој се све угађа и издиже изнад других жена, које нису имале среће са добром удајом.

Али некако у исто време када сам преломила да Бранко буде мој коначан избор, појави се један Бојан који је био и леп и згодан и почео да ми се удвара. Његово појављивање личило ми је на сан : не може бити истина да ми се нешто овако стварно догађа, мислила сам .

Са два мушкарца нашла сам се у искушењу: да ли да оставим једнога који може у будућности да ми пружи све и одем са другим код којег, иако то није признавао, јасно се видело да једва саставља крај са крајем.

Уствари то није било право искушење, лако сам могла да се ради лепоте одлучим за Бојана, само ми је био проблем да ли ће он сигурно хтети да узме ме за жену.

Унапред знајући шта би ми Светлана на то рекла, све сам сакрила од ње и нисам јој помињала Бојана јер би га она сигурно одмах отерала, одлучила сам јој казати тек када све буде окончано.

Због тога почела сам наваљивати на Бојана да ми покаже своје озбиљне намере, да не можемо остати само на обећавајућим речима које ми сваког дана говори. Пошто је Бојан знао да у мом животу постоји и Бранко, он ми је рекао да ако га оставим добићу најконкретнији доказ његових намера, а то је подразумевало просидбу.

Отишла сам да Бранку саопштим да прекидам са њим, казавши му да желим у будућност са неким поред кога ћу бити срећнија, да и он исто за себе треба да пронађе особу која ће му моћи више пружити.

– Из твоје приче може се закључити да већ имаш некога поред кога мислиш да ћеш бити срећна, јесам ли у праву?-упитао је.

-Небитно је да ли имам или немам, покушавам да ти објасним како обоје треба да кренемо одвојеним путевима кроз своје животе.

-Али ти говориш као девојка која већ има некога другог, то је бар јасно.

-Добро имам- признам му- али то сада није ни толико важно –рекох му.

„Као што ни ти, од сада ниси ми више уопште важан“-мислила сам у себи.

-А да ли се тај други зове Бојан Марковић, и он је младић којег девојке не одбијају?

Пресекао ме ја са тиме што је рекао, ту је нешто гадно заударало.

-Откуд знаш за Бојана, јел га познајеш лично?

-Познајем га годинама, заједно смо ишли у школу. У нижу школу коју је он једва успео да заврши - додао је.

-Није ми рекао да се познајете- одговорих му.

-Није ни могао, ја сам га ангажовао да ти се удвара како бих проверио твоју искреност и озбиљност. Он ме већ раније стално молио да помогнем му у проналажењу посла иако не зна ништа друго да ради осим да заводи девојке. Рекох себи: „хајде да мало тестирам своју Наташу да ли је озбиљно дорасла позиву супруге са којом се може градити каријера без саплитања и потреса“. Можда то и није најисправније али ако се нечега код брака плашим, то је подводљива жена која би ми у јавности правил а скандале и наносила ненадокнадљиву штету мојој политичкој каријери.

Светлана ми је упорно о теби говорила само најбоље, убеђивала ме да си ти идеално решење у мојој ситуацији, али уз своје поштовање према њој нисам могао веровати само обичним речима. Једна од ствари због које ме многи паметни људи цене, је та што умем прочитати људе а у твојим очима јасно сам видео како ти гори жеља за zgodним и лепим мушкарцима. Могу одлично да разумем човекову слабост али не могу и поквареност која се за њу одмах везује. Није лепо од тебе што си сада дошла да причаш ми причу о потрази за срећом, уместо да си ми одмах рекла истину. Из овога постало ми је јасно колика је моја срећа што те више нећу гледати поред себе.

Када сам дошла поново пред Бојана протува се само смејала, говорила ми да морам признати да је Бранко генијалац, када је у стању да осмисли интригу каква постоји само у романима. Он каже да је свој део посла обавио у великом стилу ??! иако га девојке попут мене никада нису занимале.

Када је све сазнала, најпре од Бранка а затим и од мене, Светлана је преблаго речено- полудела! Говорила да сам глупља него гуска када сам упропастила прилику која се пружа једном у живот,у и не пазећи на пристојност даме за коју се издавала, отворено је псовала ме што сам без њеног знања смела било шта да радим. Никада раније тако љуту нисам је видела.

Касније када се примирила рекла је да нема одустајања, да се мора негде пронаћи мушкарац за кога ће ме добро удомити. Додала је и то да би њен посао био много лакши да сам лепша.

–А јел?- питам је ја.

- Јесте – одбрушава ми без имало устезања она. И онда се одмах поново дала на посао, тражећи доброг младожењу за мене, само што није почела да издаје огласе.

На крају неочекивано догоди се ово: упознам ја Александра, једног изузетно лепог младића који не може да ти се не допадне, уз то још и прилично млађег од мене , тако да сам мислила како ме он никако неће штети. У разговору са њим он ми се повери како има проблема са девојкама, он за којим су оне спремне да трче кроз бодљикаву жицу. Питам га како то а он ми исприча како је баш због тога имао читав низ непријатних искустава, лако покупи девојке али када хоће да прекине са њима ту настају проблеми јер оне неће да се

одлепе од њега, не могу да преболе то да остају без тако лепог младића. Тако су на све спремне : да плачу и преклињу, да прете, да сплеткаре само да добију оно шта желе. Ни са једном није прошао без неке невоље, у коју су га увлачиле а све због његове лепоте. Свака веза завршавала му се некако трауматично.

Он наравно највише воли слободу, зашто би се млад рано обавезивао са једном када може још лепо уживати и проводити се са многима, како мушкарци воле да раде.

Потврдим му да је то баш незгодно и посаветујем га да пажљивије бира, тражи девојке које на те ствари гледају необавезно и немају никаквих очекивања.

И кажем му да ја на те ствари гледам као на необавезне, и да немам никаквих прохтева.

Испочетка он ми није много веровао, али са временом је стекао поверење и онда се опустио. Показала сам му да као што сам обећала, немам никаквих очекивања, да је поред мене слободан као птица да одлети када хоће и куда хоће. Мени је једноставно предивно када је поред мене јер коначно сам добила оно што сам толико дуго тражила.

То што може да ужива без обавеза лепо га је растеретило, почео је да цени разумевање које му у том погледу поклањам па је врло пажљив према мени а ја сам пресрећна јер коначно до миле воље уживам у лепоти.

Ипак знам да ће он једном да ме напусти, било због праве љубави или можда да оде код исте једне као ја која га неће обавезивати, али шта да се ради. Знам да ће тада бити болно, знам да ми време за удају пролази и да ће добрих прилика бити још мање, да се коцкам са животном срећом и нажалост сновима о срећној породици коју сам хтела да имам. (Светлана када је сазнала за ово побеснела је да одбија и да чује за мене, каже да заслужујем да останем неудата.) Али ја сам само девојка просечне лепоте која се целог живота мучи са компромисима, сада испуњавам себи највећу жељу и нека после буде како хоће.

Сметају ми једино душебрижници који не могу чуду да се начуде, шта је то са мном и зашто поступају тако погубно, погрешно радећи против саме себе а не желе да разумеју оно што је лако разумљиво: потребу за лепотом.

И зато у инат Светлани и свима онима који саветују и критикују а највише у инат компромисима, поручила бих да сам сада коначно добила оно што одувек сам желела, можда на кратко али бар једном баш како ја хоћу.

2012.

ДВА МОДЕРНА ЈЕВАНЂЕЉА

ПРВО ЈЕВАНЂЕЉЕ

У коме се описује да је лик Исуса Христа сина божјијег као светачки био без земаљске лепоте на себи

Родослов Исуса Христа, сина Давида, Авраамова сина, каже да је од Аврама до Давида било четрнаест колена, од Давида до пресељења у

Вавилон четрнаест колена и од пресељења у Вавилон до Христа четрнаест колена.

По наговештају анђела Господњег Гаврила, Марија жена Јосифова бестелесно је зачала и родила дете коме дадоше име Исус.

Након рођења богомладенца дођоше мудраци са истока у Јерусалим, да му се поклоне јер су тамо видели његову звезду на небу као знак.

Сазнавши да је рођен јудејски цар, Краљ Ирод који је тада владао покореном Јудејом, уплаши се доласка новог вође и побуне па нареди да се у Витлејему и његовој околини побију сва деца млађа од две године. Али анђеоски Господњи у сну рече Јосифу да узме Марију и дете, да оду у Египат и да тамо остану до Иродове смрти.

Након Иродове смрти он им нареди да оду у крајеве галилејске и настане у месту званом Назарет.

Када је имао око тридесет година Исуса је на реци Јордан крстио Јован Крститељ а онда га Дух одведе у пустињу да га ђаво куша.

И постећи четрдесет дана и ноћи ђаво га стално кушаше, видевши га гладна и жедна нудио му је сва блага земаљска ако му се поклони, али Исусова воља беше јака те он нимало не попусти. Тада га ђаво остави и оде а анђели приђоше и служише му.

Почетак рада у Галилеји

Лика измученог од поста, Исус у простим хаљинама, газећи босим ногама по врелом пустињском песку, крену да проповеда нову веру. Када је ишао поред Галилејског мора виде два брата рибара, Симона званог Петра и Андреју као бацају и ваде из мора мреже немајући улова. Он их позва да пођу са њим јер ће учинити их рибарима људским али га они одбише, нису веровали чудном мршавом странцу, нити уопште разумели шта им он говори.

Онда тад им он рече где да баце мреже и када они то учинише извадише их напуњене рибом. Тада ови рекавши у себи да је добро то што он зна места где има рибе и пођоше за њим. И када одатле одоше

даље видеше друга два брата, исто рибара, Јакова и Јована Зеведејева како са својим оцем ништа не могу да улове. Исус и њима рече где да баце мреже и они послушавши га, извадише их пуне рибе да су се оне чак и цепале. Тада он и ову браћу позва да пођу за њим а они то учинише јер су желели открити како он зна где је најбоље ловити рибу.

Идући по разним местима Исус тако привуче себи дванаесторицу ученика, међу којима је био и један цариник који се звао Леви или Матеј који је напустио државну службу да би пошао за Исусом.

Када су Исуса питали куда коначно треба да иду, он им рече да је његов задатак да учи и проповеда међу народом еванђеље: реч о царству небеском.

-Зашто то чиниш?- питали су га а он им откри своју тајну, рече да је он Месија, син Божији и спаситељ овог света (Христос) који је дошао на земљу.

„Ја сам светлост света; ко иде за мном, неће ходати по тамни, него ће имати животну светлост“.

Испричао им је да је дошао на земљу да донесе на њу Божију реч (Еванђеље) о Царству небеском, које је Божија кућа и вечном животу у њему након смрти за оне који га заслуже. Позвао их је да они буду његови ученици и сведоци, које ће поставити за апостоле своје будуће цркве.

Рекао им је ће видети како ће се прославити Син Човечији, а њихова мисија биће да прошире ту вест по целом свету и рашире његово учење међу свим народима. Дух Истине ће слетети на њих и биће упућени у праву истину и што затраже од Оца у Исусово име, биће им одмах дано.

Они му ништа од тога нису поверовали, није им личио сина Божијег него више личио на човека који је скренуо са памети. Ипак нека неодољива сила вукла их је да га и после тога даље прате.

Заједно обилазише целу Галилеју где он по градовима и селима, у синагогама или на трговима проповедаше еванђеље о Царству небеском и вечном животу за оне који поверују у њега; и свуда обећаваше им да уколико се придржавају његове науке и поштују реч

коју он доноси, да ће своју награду добити у рају.

Говорио је међу народом: „ *Не сабирајте себи блага на земљи; где мољац и рђа уништавају и где лопови поткопавају и краду; него сабирајте себи благо на небу, где не уништава ни мољац ни рђа , и где лопови не поткопавају нити краду, јер где је благо твоје, онде ће бити и срце твоје“*

И још : ко има уши да слуша , нека слуша и разуме , а онда је у причама учио их како би лакше приближио их својој науци.

Реч о Царству Божијем упоређивао је са краљем који одлучи да направи гозбу и посла своје слуге да сазову госте. Али позвани гости рекоше да због својих послова неће доћи на гозбу те се слуге вратише и обавестише краља о томе. Онда их краљ посла на раскршће и улице да позову сваког пролазника, и доброг и грешног, на гозбу и кад они то учинише напуни се цела дворана. Онда на велику гозбу дођоше и неки од позваних који су одбили позив али краљ нареди слугама да их вежу и баце у крајњу таму где ће (од патњи) бити плача и шкргута зубима. У тој причи краљ је био сам Бог, гозба на коју је позивао било је Царство небеско, они који су дошли били су они који послушају Божију реч ,било да су они праведни или грешни а они који су бачени у таму били су они који су чули Његову реч а нису је извршавали.

Исус је реч о Царству небеском поредио са квасцем које жене стављају у хлеб. Када се мало квасца дода великој количини брашна од њега нарасту дивно велики хлебови. Тако и они који приме његову реч - постаће благословени.

„Слушајте! Ето, изађе сејач да сеје. И кад је сејао, једно семе паде крај пута, и дођоше птице те га позобаше. Друго паде на каменито тле, где немаше много земље, и одмах изниче, јер немаше дубоке земље. А када сунце изиђе, би спржено, и како немаше корена –усахну . Треће паде у трње, и нарасте трње те га угуши, и не донесе рода. Четврта пак падоше у добру земљу, и даваху род који је напредовао и растао , и донесе тридесетоструко и шездесетоструко и стоструко.“

Тако је и са Царством небеским, јер он је попут сејача који уместо семена сеје реч о њему. А она реч која се посеје крај пута, то су они који

је је чују али одмах долази сатана да им је узме. Слично је и са оном која падне на каменито тле, то су они који реч приме са радошћу али немају корена у себи и како су нестални чим дође до невоље или гоњења одмах је одбацују. Реч посејана у трње су они који је чуше али земаљске бригае, жудња за богатством и сличним стварима је угуши, те неплодна бива. А оно посејано на доброј земљи су они који слушају и примају реч па им она доноси тридесетоструки и шесдесетоструки и стоструки род.

Реч о Царству небеском слична је трговцу који тргује разном робом, све док не наиђе на најлепши бисер, а онда распрода све што има да би купио само њега. Тако и људи све земаљске ствари треба да запоставе због уласка у Царство небеско.

Он је Царство небеско упоређивао и са човеком који је засејао њиву житом али на њој са житом израсте и кукољ. Он онда одлучи да сачека до жетве а када је било дошло време за њу и кукољ постао лако видљив, он прво одвоји кукољ, свеза га и баци у огњену пећ а жито однесе у своју житницу.

Али мало људи беше спремно да Исуса слуша и прими га за пророка а од оних који су га слушали скоро нико не поверова у његове речи. Тако он кроз неко време увиде, да ће бити врло тешко отворити истини пут до људских тврдих срца.

„ И испуњава се са њима Исајино пророштво које гласи: Слушаћете и нећете размести, гледаћете и неће те видети. Јер је окорело срце овога народа, и ушима тешко чуше, и очи своје затворише, да како не виде очима и не чују ушима и срцем не разумеју и не обратe се и излечим их.“

Свадба у Кани

Када пролазише кроз Кану галилејску, тамо беше једна свадба на коју позваше Исуса и његове ученике. Он је свратио на свадбу јер је желео да проповеда ту међу многим окупљеним народом али их све поставише на последње место и не даваше му пажњу када говори.

А када после неког времена на свадби нестане вина за славље, тада им Исус рече да га послушају и добиће ново вино.

„А онде беше шест камених судова по пропису јудејског чишћења, који су захватили по два или три метрита. Рече им Исус: напуните судове водом. И напунише их до врха. Тада им рече: захватите сад и носите трпезару. И однеше. А кад трпезар окуси воду која је постала вино- и није знао откуда је, а слуге које су захватиле знале су- позва трпезар младожењу и рече му: сваки човек износи прво добро вино а кад се опију- онда слабије; ти си чувао добро вино до сада. Ово учини Исус у Кани галилејској као почетак чуда и објави своју славу, те ученици његови повероваше у њега“

Заправо поверовали су на једно кратко време јер су стална колебања и сумње и даље пратиле их док су га следили .

После свадбе он одржа проповед где су сад сви у том месту хтели да га чују и онда са ученицима пође даље.

Очишћење губавца

Идући даље са својим ученицима Исус свуда проповедаше али слабо ко хтеде да поверује речима неугледног човека , који још за себе тврди да је пророк који доноси спасење .

Дошао је био тако у једно место где баш ниједан човек није хтео да одвоји време да би стао и слушао га кад је хтео да говори. Само је један губави човек стајао на тргу и гледао га. Тад му Исус пружи своју руку и рече: буди чист! И одмах се очисти његова губа. Видевши да је губавац очишћен, многи свет се искупи око Исуса и дивећи се његовом чуду упијао је сваку реч коју им је говорио. И при одласку он им рече да не причају никоме како је очистио губавог човека али они га не послушаше него свуда разгласише чудо које је учинио.

Исцељење Слепога

Када дођоше у Витсаиду поново не привукоше довољну пажњу својим доласком. Ту беше један слепи човек који је просио и када га Исус дотаче руком упита га: видиш ли шта? Он погледавши око себе рече: видим људе како ходају, видим их јасно као и дрвеће. Онда га Исус упита да ли верује да је он Месија- спаситељ света(Христос). Човек му одговори: да, Господе. Тада га посла да позове људе да чују његову реч и када он оде па показа свима да је прогледао, сав се народ окупи око Исуса. Он одржа проповед пред њима и када је кретао од њих забрани им да говоре о слепцу кога је излечио, међутим ни они нису могли да ћуте већ су причали сваком на кога наиђоше.

Неверовање Назарећана

И дошавши у свој завичај учаше их у њиховој синагоги али они рекоше: откуд овоме власт и мудрост да тако говори. Није ли ово дрводељин син? Не зове ли се његова мајка Марија и његова браћа Јаков, Јосиф, Симон и Јуда? И нису ли његове сестре све код нас? Откуда дакле овоме све то? И саблажњаваху се о њега. И говораше им Исус: „да пророк није без части – сем у постобини својој, у родбини својој и у кући својој“. И чуђаше се због њиховог неверовања.

Тада се он се упореди са Илијом, који је према писму био слично дочекан у свом родном месту. А када су ово чули сви у синагоги напунише се беса па се дигоше и избацише га из града, те одведоше га до падине брда на коме је њихов град био саграђен са намером да га баце доле. Али како им не показа никакав страх од тога они одусташе, након чега Исус мирно прође између њих и оде даље.

Исцељење узетог

У Кафарнауму Исус такође беше одбациван, иако је више дана провео у том граду где се налазила Петрова кућа у којој су били смештени, сви покушаји да говори на тргу и синагоги били су му пропали. Народ је

говорио да има свога првосвештеника и фарисеје који знају све о вери, зашто да их томе учи један од многих лажних пророка који се појављиваше ,који се усуђује за себе тврдити да је Месија а чијем се изгледу они подсмеваше.

У једној кући на постељи, годинама је лежао непокретан човек коме дође Исус и рече: устани и ходај. Непокретни човек устаде са постеље и поче да хода показујући свима чудо оздрављења и говорећи ко га је исцелио. Тада се око Петрове куће сакупи многи народ да се више није могло ни прићи до ње и као што су раније Исуса исмевали и одбацивали сада су га обожавали. Он је и пред њима пропведао Божију реч и позвао их да поверују у њу а када је напуштао њихово место, као и касније и наредна, више им није забрањивао да причају о чудима које је показивао.

Прави Христови рођаци

Једном док је Исус говорио окупљеном народу дођоше његови, мајка и рођаци да га ухвате и врате кући јер говораху да он није при себи, изван себе је , мислећи да је пореметио памећу.

„И неко му рече : гле твоја мајка и браћа стоје напољу и желе да говоре са тобом. А он одговори и рече ономе што му каза : ко је мајка моја и ко су моја браћа? И пружи своју руку на своје ученике па рече. Ево моје мајке и моје браће; јер ко год чини вољу Оца мога који је на небесима, тај је брат мој и сестра и мајка“

Напади на Христа, хула, Јонин знак

Фарисеји и књижевници који су себе сматрали јединим правим тумачима писама и законика вере, од самог почетака устадоше да

нападају Исуса да лажно пророкује. Оптуживаше га да не поштује законе отаца: да његови ученици не посте суботом, да он седи за трпезом са цариницима и грешницима, чак да лечењем суботом крши забрану рада тим даном а његова чуда приписаше Веелзаву демонском владару , да уз његову помоћ нечастивог исцељује болеснике.

Исус им одговараше да он није дошао да разрешеши ни најмању заповест, ни једно слово из постојећег законика, него да га прошири и учини приступним. Говорио им је да су они лицемери који затварају врата царства небеског пред људима јер кад они не улазе, не пуштају унутра ни оне који хоће да уђу. Тешка и несношљива бремена међу на људска плећа а сами својим прстом неће да помакну.

Оптуживао их је да се пред свима дуго и лажно моле, док више воле злато у храму од самог храма, споља се приказују чисти и поштени док изнутра заударују од покварености, да као њихови очеви прогоне и убијају пророке па им онда зидају и украшавају гробове.

Фарисеји и књижевници тада затражише од њега да покаже им знак којим ће уверити их да је он заиста Син Божији. Они су слушали о његовим чудима и видели неке од оних које је излечио али тражили су да пред њима прикаже највеће чудо које може, да би му и они поверовали.

Исус им одговори да њихов зли и љубоморни род, не може добити никаквог другог осим знака пророка Јоне. Наиме, као што је Јона провео три дана у утроби морске немани (кита) тако ће Син Божији провести три дана у срцу земље и онда се подићи из гроба. И то ће бити једини знак који ће им се дати.

Они потом почеше да га прогоне из синагога и места у која је долазио да учи народ, тако да је надаље морао склањати се и беседе држати по горама и другим ненасељеним крајевима.

— — — — —

Фарисеји, садужеји и књижевници били су највећи противници Исусова учења.

Народ који је гледао чуда која је он чинио, веровао је у њега а онај народ који је слушао само његове речи мало му је веровао.

Ипак Исусу је најтеже падало што је примећивао да су се његови ученици често саблажњавали од њега, чинећи то понекад прикривено а понекад отворено. Они су добро разумели његову науку о Богу и царству Небеском, њима ништа из закона није било непознато, били су једна породица али су и даље сумњали у његово дело. Покушавали су да истински буду му верни али сваког пута када би из даљине загледали се у његов лик како док проповеда народу, подиже руке према небу или упире поглед свога мршаваог лица према њему, обраћајући се Богу као свом Оцу, њихова сумња би се појачавала. При томе видели су многе како га одбацују и исмејавају а само они су га пратили свуда у стопу, да ли их је он можда на неки нечист начин завео и све држао у заблуди?

Поред свега тога они нису успевали сакрити ни своја незадовољства због одређеног дела његових учења. Најпре он своју веру није ширио само међу Јудејима него и међу Самарјанима са којима се они нису мешали, па и код Грка и осталих многобожачких народа . Говорио је да је његов Бог пастир свих народа а не само потомака Давидових и синова Мојсијевих. Како су сви они били Јудеји, нису волели што он иде међу друге народе да учи, позива их и прима да га сви заједно следе. Такође Исус је још признавао царску власт на земљи и одбравао плаћање пореза што је њима јако сметало јер су сматрали, да као Божија деца нису дужни никоме ништа да дају. Ако је он заиста Божији син као што говори не би треб да признаје ничију власт на земљи осим Очеве, и не поштује ничију вољу сем Његове. Шире од тога сметало им је што се према земаљском животу односио са ниподаштавањем, као да он траје само један дан. Нарочито кад је говорио „И не бојте се оних који убијају тело а душе не могу убити“ јер су се они итекако бојали свих опасности по своје животе и нису били нимало спремни да се раставаљају од овоземаљског света. Исус би их због тога много пута прекоревао и презриво називао „маловрени“ , говорећи им да су такви недостојни њега и његовог учења.

Међу ученицима појављивале су се и размирице који од њих по својим заслугама треба да буде први и највећи, док је Исус тражио од њих да сви буду једнаки јер „ први мора да буде као последњи а највећи да буде најмањи“. „Нека старешина буде као слуга“, а они сви да буду као

браћа, само ако буду тако поступали, могу бити позвани у царство које им је он одредио, где ће да заседну на своје престоле.

Дакле захтевао је од њих унижавања и одрицања у свему, дајући им само обећања али и претње, као што је претио грешнима и онима који не пођу за њим речима: „Ко није са мном, против мене је. И који не сабира са мном, расипа“, говорећи им да могу бити бачени у огњени пакао а „онде ће бити плач и шкргут зуба“. Тада би их његов претећи лик заиста плашио, бојали су га се више него што се бојао народ са свештеницима и фарисејима заједно, и често им се појављивала жеља да га заувек напусте.

Преданост вери коју је он захтевао, морала је да буде потпуна јер ако није таква она би мало вредела а одрицања која је тражио морала су бити велика, чак и од оног најдражег што имају.

„Ко љуби оца или мајку више него мене, није ме достојан, и ко љуби сина или кћер више него мене, није ме достојан; и који не узима крста свога и не иде за мном, није ме достојан. Ко нађе живот свој, изгубиће га, и ко изгуби живот свој мене ради, наћи ће га“.

Исус је за себе пред њима и народом често говорио и ово:

„Не мислите да сам дошао да донесем мир на земљу; нисам дошао да донесем мир него мач.“

То је увек збуњивало оне који га слушају и доприносило код оних који не разумеју његову науку да га схватају сасвим погрешно.

Његова љутња према онима који га одбациваше, доводила би до тога да би понекад отворено запретио читавим грдовима * и тиме навлачио гнев њихових становника због чега су их још више прогонили.

Због свега тога његови ученици нису му били одани колико је он желео, него су често кајали се зашто су пошли за њим онога дана када се он, испосник из пустиње страшног лика, појавио пред њима, зашто су му тада посветили пажњу?

** Претња непокајаним градовима*

„Тада поче карати градове у којима се догодила већина његових чуда, што се нису покајали. Тешко теби, Хоразине; тешко теби Витсаидо; јер да су се у Тиру и Сидону догодила чуда која су се догодила код вас, одавно би се покајали у врећи и пепелу. Али вам кажем, Тиру и Сидону ће бити лакше на дан суда него вама. И ти, Кафарнауме, зар ћеш се до неба подићи? До ада ћеш сићи, јер да су се у Содому догодила чуда која су се догодила у теби, остао би до данашњег дана. Али вам кажем да ће содомској земљи бити лакше на дан суда него вама“.

Исус храни пет хиљада људи

Чуда која учини Исус пред народом, брзо се надалеко прочуше и много народа пожуре ка њему да им помогне. Они поведоше са собом доста убогих и болесних и заједно дођоше у један пуст крај где је он држао проповеди. Када се ту окупи велика маса народа дође и Исус и рече им да није дошао да лечи и исцељује тела и трупла, него да доноси речи спаса за душе. Разочарани они најпре почеше негодоваити а онда кренуше да се врате одакле су дошли. Он их упита зар сада када су већ ту не желе да чују проповед о божијим заповестима и начину како да спасу своје душе.

Они му одговорише да би хтели али време је већ поодмакло, морају да оду до околних села и засеока да купе себи храну, пре него што буде касно и остану гладни. Онда Исус упита своје ученике шта имају код себе од хране. Они му рекоше: пет хлебова и две рибе. Видевши да мора да реши проблем са недостатком хране, он одлучи да направи ново чудо.

„И нареди им да се сви посаде по групама на зеленој трави. И посадише се у групама по стотину и по педесет. И узевши оних пет хлебова и две рибе, погледа на небо, благослови и изломи хлебове, те их даваше ученицима да метну пред њих; и оне две рибе подели свима. И једоше сви и наситише се. И подигоше пуних дванаест котарица комађа хлеба и риба. А оних што једоше хлебове беше пет хиљада људи“.

Затим Исус узме да проповеда народу који је због тог чуда слушао његово еванђеље и славио сваку реч.

Исус хода по води

Након тога Исус одлучи да чамцем пређу Галилејско море (језеро) како би и на другој страни могао учити, међу народом који још није био чуо за њега.

„И одмах натера ученике да уђу у чамац и да иду пред њим на другу страну док он отпусти народ. И кад отпусти народ, попе се на гору сам да се помоли. Када пак наста вече, беше сам онде.“

А чамац са ученицима беше много стадија далеко од обале и још се удаљавао. Његови ученици оставши сами, почеше међу собом да говоре против њега.

Он је чинио свакојака чуда али књижевници и фарисеји говоре да их чини уз помоћ Веелзевула демонског владара. Они су говорили да мора да престане са тим и претили да ће проганти их све заједно ако су са њим. Били су сведоци и видели да он стварно поседује чудне моћи али нису знали истину, уз помоћ кога их чини. Са њим би могли бити умешани у нечастиве послове лажног пророкавања и ради своје сигурности, боље ће бити ако га оставе и оду од њега сада када је он остао на обали. Сви се сложише у томе и окренуше чамац у другом правцу да их он више не пронађе.

„А у четврту ноћну стражу дође к њима ходајући по мору. Видевши га ученици где иде по мору, уплашише се говорећи да је то утвара, и од страха повикаше. Али их Исус одмах ослови и рече: не бојте се, ја сам; не страхујте. А Петар му одговори и рече: Господе, ако си ти, заповеди да дођем к теби по води. Он пак рече: дођи. И изашавши из чамца Петар пође по води и дође до Исусу. Али гледајући јаки ветар побоја се, поче да тоне и повика говорећи: Господе, спаси ме. А Исус пружи одмах руку, ухвати га и рече му: маловерни, зашто си посумњао? И када

уђоше у чамац, преста ветар. А који су били у чамцу падоше пред њега говорећи: заиста си Божији син.“

Петрово исповедање

Исус предсказује своју смрт и васкрсење

Након што се на другој обали мора искрцаше, Исус са ученицима поново поче да проповеда међу народом који га дочека слично као у Галилеји: са пуно неверице и хтеде га одбацити да се он не послужи чудима и увери их да су му дате моћи које само пророци имају. А после тога они почеше да прилазе њему и верују му.

„И иђаше Исус и његови ученици у села код Кесарије Филипове. А путем питаше своје ученике говорећи им: шта кажу људи, ко сам ја?

Они једни -да је Јован Крститељ, други –да је Илија, а трећи-да је Јеремија или један од пророка. Рече им: а ви шта кажете, ко сам ја“?

Иако су сви знали много о њему и даље су ћутали, не признајући га баш за Сина Божијег осим Петра који је у опасности на чамцу осетио његову праву божанску снагу.

„Одговори Симон Петар и рече: ти си Христос , Син Бога живога. А Исус одговори и рече му: блажен си, Симоне, сине Јонин, јер ти то не откри тело и крв, него Отац мој који је на небесима. И ја ти кажем да си Петар, и на тој стени сазидаћу Цркву своју, и врата адова неће је надвладати. И даћу ти кључеве царства небескога, и што свежеш на земљи биће свезано на небу и што разрешиш на земљи биће разрешено на небу“.

Онда Исус поче казивати својим ученицима да ће отићи у Јерусалим, где ће да много постарда од стране старешина, првосвештеника и књижевника, да ће бити убијен и да ће трећег дана васкрснути. Он их позва да пођу са њим речима:

„Ко хоће за мном да пође, нека се одрекне самога себе, па нека понесе крст свој и иде за мном. Јер ко хоће да спасе свој живот –изгубиће га; а ко изгуби свој живот због мене и еванђеља , спашће га“.

Међутим они тада нису много обраћали пажњу на то јер су били далеко од Јерусалима.

Други пут када су пролазили кроз Галилеју он им поново рече: „Сина човечијег (ће да) предају у руке људске, и убиће га, а кад га убију, после три дана ће васкрснути“. Но они га и тада као и у много чему не разумеше и не обратише пажњу јер није помињао никакве опасности које се тичу њих самих.

Трећи предсказање изрече Дванаесторици када су изашли на сам пут за Јерусалим говорећи им: „Ево идемо горе у Јерусалим, и Син човечији биће предан првосвештеницима и књижевницима, и осудиће га на смрт, и предаће га многобошцима да му се наругају и ишибају и распну, и трећи дан ће васкрснути“.

Треће помињање смрти јако је узнемирило ученике, они су знали да Исуса у Јерусалиму многи не воле, да је лако могуће да ће га убити, због њега и њих прогонити, затварати а можда их и побити. Сетили су се како је првог пута говорио им да буду спремни и животе изгубити тамо а то није било за занемаривање. Мада је постојало много тога што нису могли проверити, још ниједном нису га ухватили да говори неистину, што их је нарочито бринуло. Зато одбише да пођу са њим у Јерусалим при томе и њему самом говорећи да се клони уласка у тај град.

Преображење

„И после шест дана узео Исус са собом Петра, И Јакова и Јована брата његова, и изведе их на високу гору насамо. И преобрази се пред њима, те засија његово лице као сунце, а хаљине његове посташе беле као светлост. И гле, појавише им се Мојсије и Илија и говораху са њим. А Петар одговори и рече Исусу : Господе, добро је да смо овде; ако хоћеш, начинићу овде три сенице, једну теби, и једну Мојсију, и једну Илији. Док је он још говорио, гле, сјајни облак их заклони, и гле, глас из облака говораше: ово је мој љубљени Син, који је по мојој вољи; њега слушајте. И чувши ученици падоше ничице и јако се побојаше. А Исус приђе, дотаче их и рече: устаните и не бојте се. А када подигоше своје очи, не

видеше никога до Исуса сама. И када су силазили с горе, заповеди им Исус говорећи: никоме не кажите шта сте видели (док не дође време за то), док Син човечији не устане из мртвих“.

Међутим, када су вратили се међу остале они им све до ситница испричаше, како су се својим очима уверили да он стварно има везе са небом. Због тога они променише своју одлуку, и зато што је он био одлучио да уђе у Јерусалим и они хтедоше да пођу са њим, да би видели шта ће се до краја стварно догодити.

Месија улази у Јерусалим

Изгнање трговаца из храма

Када је Исус ушао у Јерусалим јашући на магарцу у пратњи ученика, узбуни се сав народ говорећи: ко је овај? А ученици су им одговарали: то је пророк Исус из Назарета.

И он одмах уђе у храм добро га разгледајући а затим, пошто је било већ касно, доба изађе са Дванаесторицом у Витанију. Сутрадан ушавши у храм поче изгонити оне који продаху и куповаху у храму, те испремета столове мењача и столице продаваца голубова и не дозвољваше да ко пронесе какав суд кроз храм. И учаше и говораше им: Није ли написано: „Дом мој зваће се дом молитве за све народе; а ви сте од њега направили разбојничку пећину“.

И учио је сваки дан у храму и проповедао еванђење народу кроз многе приче које им је казивао.

Онда се искупише првосвештеници, фарисеји, садудеји, књижевници у својим украшеним скупим хаљинама и приступише му са намером да га надмудре пред свима; тако оборе његово учење, докажу да је његова наука лажна а он сам прварант који се лажно представља за сина Божијег.

Упиташе га: каквом влашћу то чиниш? Или ко ти даде власт да то чиниш?

Он им још мудрије рече, да ће одговорити им на то ако му кажу која је била истина о Јовану Крститељу. Наиме, они Јована Крститеља нису признавали за пророка док га је народ признавао, па се бојаше да пред народом говоре о њему. Зато му не одговорише, па не одговори ни он њима.

Рече им Исус: зар никад нисте читали у писмима *„Камен који одбацише зидари, тај поста угаони камен (онај који повезује и држи целу грађевину као што он повезује земљу и небо). Од Господа би ово, и дивно је у нашим очима. Зато вам кажем да ће се од вас узети царство Божије и дати народу који доноси плодове његове. И ко падне на овај камен разбиће се; а на кога он падне сатрће га. И чувши првосвештеници и фарисеји увидеше да он о њима говори“.*

Они још више устремише на њега да пред народом пропитују га колико познаје писма и законе, не би ли ухватили у незнању и обрукали га али он је све тумачио тако исправно, да му се народ дивио.

Онда, он њих упита: зашто ви књижевници говорите да је Христос син Давидов када је написано да се сам Давид, Духу Светом обраћао са Господе, како му је онда потомак?

Они који су за себе тврдили да најбоље знају не знадоше да му одговоре. На крају доводећи људе цара Ирода покушаше пред њима да ухвате га у речи, питајући да ли је да ли је дозвољено цару плаћати порезе.

„Али Исус позна њихову злоћу и рече: што ме кушате, лицемери? Покажите ми порезни новац. А они му пружише динар. И рече им: чији је ово лик и натпис? Рекоше му царев. Тада им рече: дајте дакле цару царско а Богу Божије. И чувши задивише се, те га оставише и одоше.“
„ И док је сав народ слушао, рече својим ученицима чувајте се фарисеја и књижевника који радо иду у дугим хаљинама, воле поздраве на трговима, прва седишта у синагогама и прочеља на гозбама, који једу удовичке куће и лажно се моле дуго. Они ће бити већма (најтеже) осуђени.“

Онда Исус најави долазак Судњег дана, када ће доћи до свршетка земаљског света и свега на њему. Пре тога устаће народ на народ и царство на царство и биће глади, куге и земљотреса по разним местима. Појавиће се многи лажни пророци који ће говорити у његово име: ја сам

Христос и многе ће завести. Чиниће велика чуда али ви им немојте веровати. Одмах после тих дана, сунце ће потамнети и месец неће давати своје светлости. И да Господ не одлучи да скрати те дане не би преживео ниједан човек. Тада ће се на небу појавити знак Сина човечијег и он ће доћи на облацима небеским са силом и славом и послаће анђеле са гласовитом трубом да окупи његове изабранике, праведне и чисте људе.

„Небо и земља ће проћи, али моје речи неће проћи. А о том дану и часу нико не зна, ни анђели небески, само зна Отац. Али ви стално бдите док се не појави Господ ваш. Кад се појави Господ он ће окупити све народе и раздвојити: праведнике на једну а грешнике на другу страну. Праведнике ће сместити у царство које им је припремљено од постанка света. Рећи ће им: то вам је награда зато што дадосте ми да једем и пијем када сам био гладан и жедан, обукосте када бејох го, лечисте када бејох болестан, обиђосте кад бешох бачен у тамницу. Јер кад сте учинили то једном од ове моје мале браће, мени сте учинили. А грешнима ће рећи: идите од мене, проклети, у вечни огањ припремљен ђаволу и његовим анђелима.“

Једном када је Исус излазио из храма, чуо је неке како се диве украсном камењу од кога је он сазидан и његовој грађевини и онда им је рекао да ће доћи дани када од њега неће остати ни камен на камену који неће бити порушен. Тај храм је био грађен четрдесет шест година а он је рекао да ће већи, свој храм на том месту подићи за три дана.

Ни његови ученици нису веровали у то јер тада нису разумели, да он говори о храму свога тела (својој цркви коју ће основати).

Као све друге и те његове речи, првосвештеницима и фарисејима пренесоше њихове слуге а они тад одлучише да га убију када прође празник који је падао у данима испред њих.

Јудино издајство

„А приближавао се празник бесквасних хлебова који се зове Пасха. Првосвештеници и књижевници су тражили начин како да га убију; али су се бојали народа. Тада сатана уђе у Јуду који се звао Искариотски, један из броја Дванаесторице. Он оде и договори се са првосвештеницима и заповедницима како ће га њима издати. И обрадоваше се па уговорише да му даду новца. И он обећа, и тражио је zgodну прилику да га преда њима кад ту не буде народа“.

Тајна вечера

Празник Пасха био је за Исуса важан због тога што је знао да је то последњи пут да га са ученицима прославља на земљи. Зато пред празник каза Петру и Јовану како да пронађу скривено место на коме ће прославити Пасху. Он им рече да оду у град где ће срести једнога човека који ниси крчаг с водом, да пођу за њим у кућу у коју он уђе и упитају га где је дворана у којој ће учитељ са својим ученицима јести Пасху.

Они одоше и заиста све је било како им је рекао, један човек показао им је велику застрту собу на спрату, намењену Исусу.

Када су окупили се на вечери, Исус им рече да је дошло време да се прослави Син човечији и да се Бог прослави у њему.

„Још мало, и нећете ме више гледати, и опет мало, па ћете ме видети“.

„И када су јели, узео хлеб, благослови, изломи и даде им и рече: узмите, ово је тело моје. И узео чашу, захвали Богу, даде им, те пише из ње сви.

И рече им: ово је моја крв завета, која се пролива за многе. „Рече још: ја сам пут и истина и живот; нико не долази к Оцу- сем кроз мене. Кад сте мене упознали, упознаћете и мог оца. Рече му Филип: Господе, покажи нам оца, и нама је довољно. Исус му рече: толико времена сам с вама и ниси ме упознао, Филипе? Ко је видео мене, видео је Оца; како

онда говориш покажи нам Оца? Зар не верујеш да сам ја у Оцу и да је Отац у мени? Речи које вам говорим не говорим сам од себе; Отац, који остаје у мени, он чини дела. Верујте ми да сам ја у Оцу и Отац у мени; ако пак не, -верујте због самих дела.“

И седећи за том вечером откри им да зна како ће га један од њих издати и предати у руке човечије, да му суде и да га распну. Они почеше да се испитују међу собом ко би то могао бити а он им рече: један од Дванаесторице који умочи са мном у зделу, тај ће ме издати. Они су пак били сигурни да су му сви једнако верни, да греша што мисли да постоји издајник међу њима. Зато брзо заборавише то што је рекао и не обратише пажњу кад нешто касније, Јуда Искариотски одаде се случајно умочивши у зделу кад и Исус. Након тога он мало причека па први изађе и оде са вечере.

Наговештај Петровог одрицања

Молитва у Гестиманији

„И отпојавши хвалу изиђоше на Маслинску гору. И рече им Исус: сви ћете се саблазнити, јер је написано: -Ударићу пастира, и овце ће се разбећи- .Али после свога васкрса ићи ћу пред вама у Галилеју. Петар му рече: ако се сви и саблазне, али ја нећу. И рече му Исус: заиста ти кажем да ћеш ме се ти три пута одрећи данас –ове ноћи- пре но што петао два пута запева. Но он говораше још упорније: ако би требало да умрем са тобом, нећу се одрећи тебе. А исто говораху и сви остали. И дођоше на једно добро које се зове Гетсиманија, и рече својим ученицима: седите овде док се помолим. И узе са собом Петра и Јакова и Јована, те поче стрепити и тужити, и рече им: претужна је душа моја до смрти, останите овде и бдите.

И отишавши мало даље, падаше на земљу и мољаше се, ако је могуће да га мимоиђе овај час, и говораше: Ава, Оче, теби је све могуће, пронеси ову чашу мимо мене; али не што ја хоћу, него што ти хоћеш. Тада дође и нађе их како спавају, па рече Петру: Симоне, спаваш? Зар не могаде пробдити један час? Бдите и молите се да не дођете у

искушење, дух је срчан, али је тело слабо. И опет оде те се помоли изговоривши исту молитву. И дошавши опет их нађе како спавају, јер су им очи отежале, па нису знали да му одговоре. И дође по трећи пут и рече им: стално спавате и почивате; доста је, дође час, ево, предају Сина човечијег у руке грешника. Устаните, хајдемо; ево, приближио се мој издајник.“

„И одмах-док је он још говорио дође Јуда, један од Дванаесторице, и са њим многи људи са мачевима и батинама- од првосвештеника, књижевника и старешина. А његов издајник беше дао знак њима: кога пољубим -онај ј ; ухватите га и одведите опрезно. И дошавши одмах му приђе и рече: рави(учитељу), и пољуби га. А они ставише руке на њега и ухватише га. А један од оних што ту стајаху потеже мач, удари првосвештениковог слугу, те му одсече ухо. Тада му рече Исус: врати свој мач на његово место; јер сви који се маше за мач- од мача ће погинути. Или мислиш да не могу да замолим свога Оца, па ће ми одмах послати више од дванаест легија анђела? Како би се онда испунила Писма, да тако треба да буде?“

„ Онога часа рече Исус светини: изиђосте као на разбојника са мачевима и батинама да ме ухватите. Свакодневно сам седео у храму и учио, и нисте ме ухватили. Али све се ово догодило да се испуне пророчка писма. Тада га сви ученици оставише и побегоше“.

Петрово одрицање

„А кад га ухватише, одведоше га и уведоше у првосвештеникову кућу; Петар је ишао за њим издалека. Када су пак наложили ватру насред дворишта и сели заједно, седео је и Петар међу њима. И кад га опази једна служавка како седи код ватре, погледа га и рече: и овај је био с њим. Али он одрече говорећи: жено, не познајем га. И мало затим опази га још један други те рече: и ти си од њих. А Петар рече: нисам, човече. И кад је прошао отприлике један час, потврђивао је један други: заиста је и овај био с њим, јер је Галилејац. А Петар рече: човече, не знам шта говориш. И одмах –док је он још говорио-петао запева.

Тада се Господ обазре и погледа на Петра, и сети се Петар Господње речи, како му рече: три пута ћеш ме се одрећи данас пре но што петао запева. И изашавши напоље заплака горко.“

„А када се разданило, окупише се народне старешине, првосвештеници и књижевници, па га одведоше на свој скуп говорећи: ако си ти Христос -кажи нам. А он им рече: ако вам кажем -нећете поверовати; ако пак запитам- нећете одговорити. Од сада ће Син човечији седети с десне стране силе Божије. Тада сви рекоше: ти си, дакле, Син Божији? Он им пак рече: ви кажете да сам то ја. А они рекоше: шта нам је још потребно сведочанство? Сами смо чули из његових уста.“

Исус пред Пилатом

„А када свану договорише се сви првосвештеници и народне старешине против Исуса да га убију. И свезаше га, одведоше и предадоше намеснику Пилату. Тада Јуда, који га издаде, видевши да су га осудили, покаја се и врати тридесет сребрника првосвештеницима и старешинама говорећи: греших што издадох невину крв; а они му рекоше: шта се то нас тиче ? То је твоја брига.Тада баца сребрнике у храм, удаљи се, оде и и обеси се. А првосвештеници узеше сребрнике и рекоше: не ваља их метнути у храмову благајну, јер су плата за крв .Него се договорише те купише за њих лончареву њиву за гробље странцима. Зато се она њива до данас зове Крвна њива. Тада се испуни оно што је рекао пророк Јеремија:

„И узеше тридесет сребрника, цену процењенога, кога проценише синови Израилјеви и дадоше их за лончареву њиву, како им нереди Господ“.

„А када Исуса поставише пред намесника, запита га намесник: јеси ли ти јудејски цар? А Исус рече: ти кажеш. И када га оптуживаху првосвештеници и старешине, ништа не одговори. Тада му рече Пилат: зар не чујеш шта све сведоче против тебе ?И не одговори му ни на једну реч, тако да се намесник чудео.“

Пилату је било жао овога мршаваг човека из кога је избијала само

немоћна слабост и за кога му је било сасвим јасно да он ништа лоше није урадио. Још жаливије му је било слушати како он за себе и даље тврди да је Божији син, док се налази у његовој милости и пред окрутном казном од руку смртних људи. Нешто са њим није у реду, мора да је пореметио са памећу -мислио је и због тога није желео да буде умешан у убиство недужног бића.

А о празнику је намесник обично ослобађао народу једнога сужња кога су хтели. Тада су имали познатог сужња који се звао Вараву. И када се окупише, рече им Пилат: кога хоћете да вам ослободим, Вараву или Исуса који се зове Христос? Јер је знао да су га предали из зависти. А када је седео на судијској столици, поручи му његова жена: немој се ти ништа мешати у ствар овога праведника; јер сам данас у сну много пропатила због њега.“

Али првосвештеници и старешине наговорише народ да затраже Вараву (који је био разбојник), а Исуса да погубе. (Говорили су народу да ако је стварно божији син неће ни моћи да се погуби, неће бити могуће огрешити се од њега)

„А намесник им се обрати и рече : којега од ове двојице хоћете да вам ослободим? Они рекоше: Вараву. Рече им Пилат: а шта да урадим са Исусом који се зове Христос? Сви рекше да распет буде. А он рече: какво је зло учинио? Али они још више викаху говорећи: нека распет буде. Пилат видевши да ништа не помаже, него бука све већа бива, узев воду па опра руке пред народом и рече: ја нисам крив у крви овога праведнока; ви ћете се бринуту. Одговори сав народ и рече: његова крв на нас и нашу децу. Тада им пусти Вараву, а Исуса ишиба и предаде да га распну.

Тада намесникови војници поведоше Исуса у преториум и скупише око њега целу чету. Свукоше га и огрнуше му црвену кабаницу, оплетоше му венац од трња те му ставише на главу и трску у његову десну руку, па клекнуше пред њим и наругаше му се говорећи: здраво, јудејски царе, и плунуше на њега, узеше трску и удараху га по глави. И када му се наругаше, свукоше са њега кабаницу и обукоше га у његове хаљине, па га одведоше да га распну.“

Распеће

По казни осуђеник је морао до места распећа сам да понесе свој крст али када су крст дали Исусу да га понесе он посрну од изнемоглости и паде на земљу. Крст који је припадао њему био је претежак, због тога што је у себи носио велике грехе овога света за које је његово тело било преслабо да их понесе.

„И излазећи нађоше човека из Кирина, по имену Симона; овога натераше да му понесе крст. И кад су дошли на место које се зове Голгота, што значи место Лубања, дадоше му да пије вино помешано са жучи; и окусивши не хтеде да пије. А када га распеше, поделише његове хаљине бацајући коцку, и седећи чуваху га онде. И ставише му више главе његову кривицу написану; ово је Исус, јудејски цар. Тада распеше с њим два разбојника, једнога са десне а другог са леве стране. (И испуни се Писмо које каже: И убројише га међу злочинце.)

А пролазници су га грдили машући својим главама и говорећи: ти што рушиш храм и за три дана га саграђујеш, спаси самога себе, ако си Син Божији, сиђи са крста. Исто тако су говорили првосвештеници заједно са књижевницима и старешинама исмејавајући му се: друге је спасао, себе не може да спасе; цар је Израилев, нека сиђе са крста па ћемо веровати у њега. Уздао се у Бога, нека га сад избави, ако га жели; јер рече: Божији сам Син. А исто тако га вређаху и разбојници распети с њим.

А од шестога до деветога часа би тама по свој земљи. Око деветога часа пак повика Исус веома гласно. -Или, Или, лема савахтани-, то значи: Боже мој, Боже мој, зашто ме остави? А неки од оних што су онде стајали чувши то рекоше: овај зове Илију. И одмах један од њих отрча, узне сунђер, натопи га оцтом, натаче на трску и даваше му да пије. А остали рекоше: остави да видимо да ли ће доћи Илија да га спасе. А Исус опет повика гласно и издхну.

И гле, завеса у храму расцепи се на двоје од горе до доле, и земља се затресе, и стене се распадоше, и гробови се отворише те васкрснуше многа тела умрлих светаца; и изишавши из гробова после његовога васкрсења уђоше у Свети град и показаше се многим. А капетан и који с њим чуваху Исуса видевши земљотрес и шта се догодило, уплашише се врло и рекоше: „овај заиста беше Божији син“.

А беху онде и гледаху издалека многе жене, које су пратиле Исуса од Галилеје и служиле му. Међу њима беше Марија Магдалина, и Марија, мајка Јаковљева Млађег и и Јосије и Салома.

Исусова сахрана

„И када већ би вече, пошто беше петак, то јест дан пре суботе, дође Јосиф из Ариматеје, угледни саветник који и сам чекаше царство Божије, усуди се те уђе Пилату и затражи Исусово тело.“

А Пилат чувши да је већ умро, позва капетана и запита га да ли је то истина; а кад дозна од капетана да је врло брзо умро, није се ни много томе чуддио јер му је Исус на саслушању деловао испоснички и на крају телесне снаге, поклони мртво тело Јосифу.

„Он купи платно, скину га, уви у платно и положи га у гроб који је био усечен у стени, те навали камен на врата од гроба. А Марија Магдалина и Марија Јосијина посматраху где је положен.“

Исусово васкресење

„И пошто прође субота, Марија Магдалина, Марија мајка Јаковљева и Салома купише мирисе да дођу и да га помажу. И врло рано у први дан недеље дођоше на гроб, када је сунце изишло. И говораху међу собом: ко ће нам одвалити камен са врата гроба? Погледавши пак видеше да је камен одваљен; беше, наиме врло велик. А кад уђоше у гроб, видеше младића обучена у дугу белу хаљину како седи с десне стране и запрепастише се .

Но он им рече: не плашите се. Тражите распетог Ијуса Назарећанина; васкрсао је, нема га овде ; ево место где га положише. Него идите, кажите његовим ученицима и Петру да он иде пред вама у Галилеју; онде ћете га видети, као што вам рече. И изишавши побегоше од гроба, јер их трпет и страх обузео. И отишавши одмах од гроба са страхом и великом радошћу потрчаше да јаве његовим ученицима. И гле, Ијус их сретe и рече: здраво. А оне пришавши ухватише његове ноге и поклонише му се. Тада им Ијус рече: не бојте се; идите и јавите мојој браћи нека иду у Галилеју, и тамо ће ме видети“.

Неверни Тома

Вазнесење

„А једанаесторица ученика одоше у Галилеју на гору, куда им је одредио Ијус, и када га видеше, поклонише се, а неки посумњаше. А Тома звани близанац, један од Дванаесторице, не беше с њима када је Ијус дошао. Стога му други ученици рекоше: видели смо Господа. Но он им рече: ако не видим ожиљак од клинова, и не ставим своју руку у његова ребра, -нећу поверовати.

И после осам дана опет су његови ученици били унутра, а Тома са њима. Врата су била затворена, Ијус дође, стаде на средину и рече: мир вам. Затим рече Томи: пружи свој прст овде и види моје руке, и пружи своју руку, па је стави у моја ребра , и не буди буди неверан -него веран.

Тома одговори и рече му: Господ мој и Бог мој.

Рече му Ијус: поверовао си зато што си ме видео. Блажени су који не видеше – а повероваше.“

Тада их он укори због неверовања и тврдоће срца, јер не повероваше његовим речима да ће васкрснути из мртвих. Рече им да су грешили што су веровали само ономе што виде испред себе, уместо речима и ономе што је говорио. Много пута хтедоше га напустити и урадили би то да он није показивао им моћи које су му дате .

БЕЗ ЧУДА НИШТА НЕ БИ ПОСТИГАО, ЧУДА ЈЕ БИО ПРИМОРАН ДА ЧИНИ, ДА ЛЕЧИ И ИСЦЕЉУЈЕ ДА БИ ПРИВУКАО ИХ ДА ПОСТАНУ ЊЕГОВИ УЧЕНИЦИ И СВЕДОЦИ.

А он није долазио да чини чуда, него да донесе реч Божију и законе међу њих.

„И рече им :идите у сав свет и објавите еванђеље сваком створењу. Ко поверује и крсти се биће спасем. А ко не поверује –биће осуђен. А Господ Исус, пошто им ово изговори, би узет на небо и седе с десне стране Бога. Они пак изишавши објавише свуда, а Господ је потпомагао и потврђивао реч знацима који су је пратили.“

ДРУГО ЈЕВАНЂЕЉЕ

У коме се описује да је лик Исуса Христа сина божијег имао земаљску Лепоту, која је као и све његово несумљиво била божанског порекла

У почетку појави се Јован Крститељ у пустињи јудејској и проповедаше говорећи „Покајте се, јер се приближило царство небеско“.

Јован Крститељ је био „глас онога што што виче у пустињи- припремите пут Господњи, поравнајте стазе његове“. Њему су долазили сав Јерусалим, сва Јудеја и сва околина јорданска да их крсти у реци Јордану и да му исповеде грехе. Он им говраше: Ја вас крштавам водом за покајање, а онај који за мном долази јачи је од мене, коме нисам достојан да понесем обућу. Он ће вас крстити Духом светим и огњем. Долази истинита светлост која осветљава сваког човека. Свима онима који верују у његово име даће моћ да постану божија деца.

Најављивао је долазак Исуса из Назарета, сина Јосифа дрводеље и Марије, који се родио у Витлејему а одрастао у Назарету.

Када су га родитељи први пут донели у храм да би тамо по закону принели жртву Господу у част његовог рођења, један праведник који се звао Симон, коме је било обећано да неће умрети пре него што угледа Помазаника Господњег, вођен Духом стиже у храм и угледавши дете узе га на своје руке, благослови Господа и рече да сад може у миру умрети јер је видео светлост за просвећење и славу свога народа.

Када му је било дванаест година, о празнику Пасхе родитељи су Исуса повели са собом у Јерусалим. После проведеног празника родитељи су враћали се кући, мислећи да се дете Исус такође враћа заједно са сапутницима док је он био остао у Јерусалиму. Морали су да се врате назад и после три дана нађоше га у храму где седи са учитељима слуша и пита их. А сви који су га слушали дивили су се његовој памети и његовим одговорима.

„И кад га видеше, запрепастише се, те му његова мајка рече: дете,шта си нам то учинио? Види,твој отац и ја тражили смо те уцвељени. Он им рече: зашто сте ме тражили? Зар нисте знали да ја треба да будем у дому свога Оца? Али они нису разумели реч коју им је рекао. И сиђе с њима, те дође у Назарет, и био им је послушан. А његова мајка је чувала све ове речи у свом срцу. Исус је пак напредовао у мудрости и расту, и милости код Бога и људи.“

Када Јован Крститељ крштаваше Исуса, он га назва јагњетом божијим које уклања грехове са овога света. И посведочи Јован да док га је крштавао

видео је Духа како као голуб силази са неба и остаје на њему. А тај на којег Дух слеће и остаје на њему, тај ће да крштава Духом Светим, и за њега он сведочи да је Син Божији.

Сутрадан Јован је стајао са двојицом својих ученика и угледавши Исуса рече: „гле јагње Божије“. Чувши то двојица ученика одмах пођоше за Исусом. Један од њих је био Андреја који затим позва свог брата Петра Симона, тако што му рече нашли смо Месију тј. Христа и доведе га Исусу. Из њиховог града беше и Филип који је позвао Натанаила да пође за Исусом речима: нашли смо онога за кога писаху Мојсије у закону и пророци, Исуса сина Јосифова из Назарета. Када га је Натанаил упитао може ли из Назарета да буде нешто добро, Филип му је рекао да дође и види. И када га Филип угледа и упозна одмах му се допаде и пође за њим. То су му били први ученици. Касније пролазећи поред царинарнице Исус виде како тамо седи цариник Леви (Матеј), кога позва са собом и он одмах пође за њим. А једног дана попевши се на гору позва са собом још неке ученике које он хтеде и постави их за своје апостоле, њих укупно беше дванаесторица. Заједно са њима поче да проповеда по целој Галилеји а његова реч рашири се и на суседне земље. Пође за њим многи народ, који је издалека долазио само да би могао да га види и слуша. Његов лик пун светлости, пророчки глас и праведне речи проналазиле су пут до њихових срца и чинили да га они заволе. Он им је говорио речима спасења:

„Блажени су сиромашни духом, јер је њихово царство небеско;
блажени су жалосни јер ће се утешити;
блажени су кротки, јер ће они наследити земљу;
блажени су гладни и жедни праведности, јер ће се они наситити;
блажени су милостиви, јер ће они бити помиловани;
блажени су миротворци, јер ће се они синови Божији назвати;
блажени су прогнани ради праведности, јер је њихово царство небеско.
Блажени сте кад вас нагрде и успрогоне и набеде сваким злом лажући мене ради. Радуйте се и кличите, јер је награда ваша велика на небесима;
јер су тако прогнали пророке који су били пре вас.“...

И увек кад тако проповедаше народ се дивео његовој науци јер их је учио као онај који има власт а не као књижевници. Он је доносио речи наде за

изгубљене, речи правде за обесправљене и речи утехе за уцвељене. Међу људима мудрим речима ширио је и милосрђе јер им је говорио:

„Не судите, да не будете осуђени; јер каквим судом судите, судиће вам се, и каквом мером мерите, одмераваће вам се. Јер ако опростите људима њихове грешке, опростиће и вама Отац ваш небески; ако ли не опростите људима, ни Отац ваш неће опростити грешака ваших“

Говорио је: „Зашто гледаш трун у оку брата свога а у своме греде не примећујеш“? Не може се као лицемер говорити другоме, пусти да извадим трун из твога ока пре него што извадиш греде из свога. Када то урадиш онда ћеш гледати да извадиш трун из ока брата свога.

Чули сте да је речено „не убиј“ јер ко убије биће крив суду а ја вам кажем да сваки који се гневи на свога брата, биће крив суду.

Чули сте да је речено „не чини прељубе“ а ја вам кажем да сваки који гледа жену са тим да је пожели већ је учинио прељубу. Јер ако те око твоје саблажњава ископај га и баци од себе и ако те десна рука твоја саблажњава, одсеци је и баци од себе. Боље је да пропадне један од твојих удова да цело твоје тело не оде у пакао.

Чули сте да је речено „Око за око и зуб за зуб“ . А ја вам кажем да се не противите злу; него ако те неко удари по твојем десном образу, окрени му и други и ономе ко хоће да се паричи са тобом и да ти узме хаљину, подај му и огртач.

Чули сте да је речено „Љуби ближњег свога“ и мрзи непријатеља свога. А ја вам кажем љубите непријатеље своје, чините добро онима који вас мрзе и молите се за њих.

Све дакле што желите да вама чине људи, чините и ви тако њима; јер је то закон и пророци. Пазите када чините добро да вас људи не виде; иначе немате награде код Оца нашег који је на небесима. Када чиниш милостињу не труби пред собом као што чине лицемери, него у тајности да не зна твоја лева рука да из десне дајеш. А Отац твој који те увек гледа из тајности, узвратиће ти.

Онима који поверују у њега и његово јеванђеље нудио је живот после живота, у којем ће се на другом свету надокнадити и наградити свима који исправно поступају на овом њихове патње и понижења.

А незадовољних, потлачених и одбачених беше много на све стране, када они чуше за њега, пожурише да му приђу и преобрате се у нову веру.

Марија мајка Исусова често је са неким од његове браће пратила га на његовом путу и присуствовала његовим учењима. Када су били у Кани галилејској, њу и Исуса заједно са ученицима позваше на једну свадбу. Пошто је младожења био сиромашан, убрзо на свадби нестане вина и сватови хтедоше да оду својим кућама иако је весеље било тек отпочело. Тада Исус отпоче беседити пред сватовима и они га слушаше са великим занимањем и чуђењем колико лепо он говори. Слушајући га време им брзо пролете и када задовољни кренуше са свадбе, свуда причаше да су се ту напили најслађег и најбољег вина које постоји а то је вера.

После тога Исус са његовима сиђе у Кафарнаум, где остадоше неколико дана док је он ту учио.

Када би учио у народу често су питали га која је највећа заповест у закону. Он им рече да међу свим божијим заповестима постоје две које су највеће, прва која каже: „Љуби Господа Бога свога свим срцем својим и свом душом својом и свом мишљу својом“. Друга је која каже: „Љуби ближњег свога као самог себе“. Они га упиташе ко су наши ближњи, јесу ли то осим оца, мајке, браће и сестара можда и далеки рођаци?

Онда он поче да им прича о милостивом Самарјанину: Један човек је силазио из Јерусалима ка Јерихону и пао у руке разбојницима који га опљачкаше, избише и оставише полумртва на путу и одоше. После њих тим путем је пролазио један свештеник који га виде како лежи и прође. А неки Самарјанин који наиђе, сажали се на њега па приђе и намаза његове ране уљем, зали га вином, па посади на своје живинче и одведе у гостионицу да се постара за њега. Он ту остави гостионичару новца да се побрине за њега док се не опорави и рече му да ће на повратку доплатити још ако то што је дао не буде довољно.

Онда их упита: који од те тројице је био ближњи ономе који је пао

разбојницима у руке? Они рекоше, онај који му је учинио милосрђе. Исус потврди: јесте, зато и ви чините тако.

Једном пред њега доведоше жену ухваћену у прељуби, па је поставише у средину и рекоше му: учитељу ова жена је ухваћена баш када је чинила прељубу а Мојсије нам је по закону нарадио да је убијемо камењем (каменовањем), шта ти кажеш да урадимо? Исус их погледа и рече: ко је од вас безгрешан –нека први баца камен на њу. А они чувши то један по један испушташе камење из руку и одлазише од ње сви до последњег. На крају тако стојећи на средини остадоше само Исус и та жена. Он јој рече: жено где су? Ниједан те не осуди? Она рече: нико Господе. На то јој Исус рече. Не осуђујем те ни ја; иди и од сада више не греши.

Чувши да народ слуша Исусову реч и иде за њим, првосвештеници и фарисеји послаше своје слуге да га ухвате и доведу пред њих. Али и слугама се допаде како Исус говори: „ако је неко жедан, нека дође к мени и пије“, те у његовом учењу пронађоше нови смисао свога постојања на земљи. Они повероваше у њега да је Христос и стога се вратише пред старешине не ухвативши га. Када их ови упиташе зашто им га нису довели, они им одговорише: никад нико није говорио тако као што говори тај.

Фарисеји рекоше: дакле и вас је завео као што се прича да је завео и неке међу нама. Тада првосвештеници и фарисеји сазваше синедрион (скупштину судија из свих Израилјских градова) и говораху: шта ћемо чинити са Исусом који одводи народ од нас и преводи га себи? Ако га пустимо да тако настави радити, сви ће веровати у њега па ће доћи Римљани и одузеће нам свето место и власт над народом.

А један од првосвештеника који се звао Кајфа, рече да ће најбоље бити да убију Исуса, да он умре за народ уместо што народ узима себи. Тако после тог састанка договараше се да га убију и издадоше наредбу да свако ко зна где је он јави им да би га ухватили.

Међутим они који су следили Исусова учења успели су на време да обавесте га шта му ови спремају и упозорили га да избегава јудејске градове.

Због тога од тада он подучаваше изван градова и села, на скривеним местима где је народ долазио да га слуша.

А кад је проповедао на једном пустом месту изван града, било је дошло много народа и остало са њим све до вечери. Онда му ученици рекоше да је већ касно и да треба да отпусти народ да би отишао до оближњих села и купио себи храну да не остане гладан. Исус рече ученицима да они им дају оно хране што имају имају код себе. Када ученици искупише сву храну што су имали, видеше да ће то бити премало, само пет хлебова и две рибе. То мало поделише народу а када Исус хтеде да га распусти, народ рече да се већ заситио и да је гладан само божије речи коју је дошао да слуша. Исус онда настави са беседом која их засити иако су били појели само пет хлебова и две рибе а њих је било око пет хиљада.

„А када Исус виде многи народ око себе, заповеди да се отплови на другу страну (да би и тамо учио). И када уђе у чамац пођоше за њим ученици његови. И гле, велика бура наста на мору, тако да су валови преливали чамац, а он је спавао. И приступивши пробудише га говорећи: Господе спаси нас, пропадамо. И рече им што се бојите маловерни?“

Они се тада од тих речи умирише, гледали су у њега како испуњен вером спокојно седи и гледа у море и таласе који су се дизали. И они престадоше да се плаше, поседаше поред њега а кроз неко време бура поче да се стишава а чамац мирно настави ка другој обали.

Када су стигли тамо, док је учио народ, једна жена која је дванаест година боловала од течења крви, много је била пропатила обилазећи све лекаре код којих је потрошила све што је имала. Када је чула да је Исус у близини, оде до њега и замоли га да дотакне његове хаљине како би се излечила. Он је упита да ли стварно верује да ће се излечити ако га само дотакне. Она му потврди да је сигурна у то и он јој допусти да тако уради. И она додирнувши његове хаљине оздрави, пресахну извор њене крви, те осети у телу да је излечена од својих мука. „А он јој рече: кћери, вера твоја спасла те је ; иди с миром и буди здрава од своје болести“. Тада он поучи своје ученике да никада не буду маловерни и каза им да ако имају у себи веру ситну као горушичино зрно, моћи ће заповедити гори да пређе са једног места на друго и она ће прећи, тако исто и ништа друго неће им бити немогућно.

У време када је обишао готово све крајеве Јудеје, Самарије и Галилеје, Исусово учење било је на врхунцу и много народа већ је ишло за њим, он одлучи да оде у Јерусалим да би тамо у највећем храму учио међу народом. Ученици га одговараше да не иде у Јерусалим, говорећи му да га тамо чека сигурна смрт ако падне у руке својим непријатељима.

Он им рече да се тамо неће догодити ништа што није воља бога на небу и да има још речи из писама које треба да се испуне. Они онда не марећи за опасности које можда и њих чекају, пођоше са њим .

Да би се испуниле речи пророка (којих се Исус увек строго придржавао) пред улазом у Јерусалим, посла двојицу ученика у оближње село да доведу му магаре на којем још нико од људи није јахао. Рече им да ако их неко упита зашто узимате магаре да кажу да је њему потребно и они ће им га дати. И заиста би како је он рекао, напољу на улици нађоше око врата привезано магаре и кад почеше да га одвезују, упиташе их шта раде али кад рекоше да воде га Исусу, они их пустише. Тако беху испуњене речи из писма које кажу: „Не бој се, кћери Сиона; ево иде твој цар седећи на магарету“.

Кад се са ученицима појавио у Јерусалиму, мноштво народа који је био чуо за Исуса простираше своје хаљине по путу а други зелено грање које одсекоше са дрвећа. А народ који је ишао пред њим и за њим викаше: „Осана сину Давидову; нека је благословен који долази у име Господње; осана на висини.“

А неки фарисеји из народа рекоше му: забрани им да тако вичу. И одговори им: кажем вам- ако ови ућуте, камење ће викати.

Када је ушао у храм затече унутра продавце волова, оваца, голубова и мењаче новаца како тамо у њему седе. Тада начини бич од узица и изгна све из храма, и овце и волове, мењачима просу новце и испретура столове а онима који продаваше голубове рече: носите то одавде, не чините од дома Оца мога трговачку кућу!

Као што је било је написано: „ревност за твој дом појешће ме“.

Отада је сваког дана проповедао народу у храму, а кад се прошири глас о њему да је стигао у Јерусалим, навали многи народ да би га видео и слушао. Многи од њих доносише му дечицу да их дотакне али их његови

ученици укораваше због стварања гужве и ометања учења. А Исус видевши то негодова и рече им: пустите дечицу да долазе к мени, не браните им; јер таквима припада царство Божије. Заиста, кажем вам: ко не поверује у царство Божије чисто као мало дете, неће ући у њега. Онда загрливши децу, благослови их стављајући руке на њих.

И док је гледао богате људе како стављају прилоге за храм, виде једну сиромашну удовицу како и она ставља ситан новац као свој дар. Онда он рече пред свима: ова сиромашна удовица ставила је више од свих, јер су богати приложили дар богу од свог изобиља а она је одвојила од онога што јој је потребно да би живела.

Тад пред њега клече један богати младић и упита га: добри учитељу, шта да учиним да наследим живот вечни? Он га упита да ли поштује све заповести: не убиј, не чини прељубе, не укради, не сведочи лажно, не закидај, поштуј оца свога и мајку. Младић му одговори да се од младости држао сваке од тих заповести. Исусу беше мило да то чује, младић му поста драг али опет му рече: иди распродај све своје, подели сиромасима и пођи са мном да носиш свој крст, па ћеш имати благо на небу. Али младић се растужи јер је имао много имања, које му је било жао да распрода и разжалашћен оде од њега. На то Исус рече својим ученицима: „Децо како је тешко онима који не могу да оставе богатство да уђу у царство небеско. Лакше је камили (дебели конопац којим морнари везују бродове у пристаништима) проћи кроз иглене уши него богатоме ући у рај. Али зато неће бити ниједног који је пошао мојим путем а да не прими стоструку награду у вечном животу“.

Даље им исприча следећу причу: њива једног богатог човека добро је понела а он је у себи размишљао шта ће да уради јер нема где да сабере сву летину. Тада рече: ово ћу учинити; порушићу своје житнице па уместо њих саградити веће и ту саберати своје жито и остала добра. И рећи ћу својој души: душо имаш свега обезбеђеног за много година; буди мирна, једи, пиј, уживај. А Бог му рече: безумниче ове ноћи тражићу твоју душу, коме ће остати то што си сакупио? Тако пролазе они који сакупљају земаљско благо а нису богати пред Богом.

У храм је долазило много прерушених фарисеја и књижевника који су, надуго испитајући га о свему, покушавали да пронађу бар једну неистину и

превару у његовом учењу. Али како не пронађоше ништа што би указивало да проповеда лажну веру, један број њих и сам поверова у њега док други, који нису, још више га се уплашише и тражише начин како да га што пре убију.

За право спасење, Исус је пред народом проповедао покајање, окретање мисли од грехова према Богу и врлинама. Царство небеско не може се заслужити ако се не признају сви грехови, тако што се они исповеде јер са исповедањем и покајањем Бог опрашта све грехове. Али покајање мора бити искрено јер у супротном неће бити признато. И он им исприча причу о двојици људи који одоше у храм да се помоле. Један беше фарисеј а други разбојник. Фарисеј кад стаде да се моли рече: Боже хвала ти што нисам као овај разбојник, постим постове и стално дајем прилоге храму. А разбојник се ударао у прса говорећи: Боже, буди милостив према мени грешноме. И он беше помилован јер ће бити понижен онај ко уздиже самог себе а уздигнут онај који самог себе унизује. -

Зато гледајте да будете праведни пред Богом, окајте све своје грехове и потом све што радите, најпре размислите да ли ће то Богу бити угодно.

Као у причи о оном богаташу, нико не зна када ће он затражити његову душу, зато пазите да вас он не затекне неочишћене од греха.

А за право покајање никада није касно; он им као пример Божије великодушности исприча ову причу о радницима у винограду.

Један власник винограда погодивши се око плаћања унајмио је ујутру раднике да раде у његовом винограду. Када они одоше да раде, исто преподне дођоше други, који су тражили посао и он посла и њих у свој виноград. Послеподне дођоше трећи, које он такође узе да раде у његовом винограду а пред вече када дођоше четврти он унајми чак и њих. А када је дан био завршен он нареди управитељу да их све исплати исто, како оне који су дошли први тако и оне који су дошли последњи. Тада они који су дошли први почеше да гунђају зашто су они који су радили само мало плаћени исто као они, који су по жеги радили целог дана. А он им одговори: вама никаква неправда није учињена, добили сте колико смо се били договорили, узмите своје и идите. Моја воља је да дам овима последњима колико и вама. Зар ја нисам слободан да чиним шта хоћу са својим? Зашто је за вас моја доброта зло? Тако је и са Царством небеским

и Оцем који ће једнако наградити све покајане, без обзира када њихово покајање наступи.

Бог је попут онога човека који је имао два сина и поделио им на једнако њихова имања. Млађи син одмах распрода свој део, покупи све и напусти их отишавши у далеку земљу, у где живећи распусно потроши све са блудницама. Онда када остаде го, мораде радити као слуга код других који су лоше поступали према њему. Једног дана он одлучи да се врати назад код оца којег је напустио и буде њему слуга јер његов отац није са слугама лоше поступао. И дође свом оцу па му рече: оче згрешио сам и небу и теби, нисам више достојан да будем твој син, прими ме да будем један од твојих најамника. Његов отац се одмах сажали, загрли га, пољуби и рече слугама: брзо донесите најлепшу хаљину, обујте га и ставите прстен на његову руку а онда направите гозбу да се веселимо јер је мој син био мртав и оживео је, био је изгубљен али је сада нађен.

Бог Отац је попут човека који има сто оваца а када изгуби једну, остави све остале саме у опасности да би тражио ту једну. А када је нађе враћа се радостан због ње саме, више него због деведесет девет које је оставио. Кажем вам: тако ће на небу бити већа радост због једног грешника који се каје, него због деведесет девет праведника којима покајање није потребно.

Исус је у храму најавио и да ће целом земаљском свету једном доћи Судњи дан. Онда кад се гна свету рехови намноже и међу људима буде мало праведника, Бог ће послати свога Сина поново на земљу и анђеле са њиме, да праведнике поведу у Царство небеско а земљу намножену греховима ће уништити. Долазак Судњег дана ће бити тежак за људе и зато треба да пазе и све учине да он што касније наступи.

При изласку из храма чијој величини су се сви дивили, Исус рече да ће тај храм (старе вере) он порушити и да на његовом месту може за три дана подићи свој већи храм (нове вере). Иако није говорио о рушењу правих зидова те грађевине, неки који су то слушали, одмах пренесоше старешинама и правосвештеницима да Исус намерава да им поруши храм. (Исти храм ће у каснијим годинама бити срушен од руку Римљана,

Римљана који ће у будућем времену признати Христову цркву и увести је као државну у целом свом царству.)

А када је након тога Исус са ученицима био у једној кући у Витанији, приђе му жена са судом од алвастара, пуним скупоценог мира, и изли га на главу његову док је био за трпезом. Онда помаза њиме и Исусове ноге и отра их својом косом, тако да се кућа напуни мирисом од мира. А Јуда Искаротски, који је био љубоморан због тога, поче да је кори говорећи да је требала тај миродар да прода, узме добре паре за њега и подели их сиромасима. Но Исус му рече: остави је, зашто јој ствараш непријатности? Она је учинила добро дело, унапред је помазала моје тело за упокојење. Због тога, што уместо њему Исус даје жени за право, Јуда се наљути на њега и одлучи да га изда. Он касније оде до првосвештеника и рече им: шта ћете ми дати ако вам поткажем Исуса? Они се томе јако обрадоваше и рекоше да ће га добро наградити када им га преда.

За Пасху, празник бесквасних хлебова Исус и ученици направише себи тајну вечеру, да их нико не би ометао или одао старешинама и првосвештеницима.

Седећи за столом, Исус предвиди да их после те празничне вечери очекује крупан догађај који само бог Отац може спречити ако буде хтео. Он их због тога заветова, на вечну славу и љубав једног према другоме, било шта да се догоди са њим чак и онда када остану без њега. Највећи међу вама нека буде као најмлађи слуга осталима. И он узе лавор воде да ученицима опере ноге. Они се запрепаштено успротивише али он крену од једног до другог да пере им ноге и брише их убрусом којим је био опасан.

Када је завршио рече: овако како сам ја ваш учитељ опрао вам ноге и ви перите један другом, због тога сам вам дао овај пример. Рече им: дечице моја, волите се међусобно као што ја волим вас, по томе ће сви познати вас да сте моји ученици -по љубави, ако је будете имали међу собом.

И ако ме неки од вас изда ја ћу га волети. Јуда Искаротски тад помисли у себи да му је неко већ открио за његову сарадњу са првосвештеницима. Ученици се међусобно почеше преиспитивати и заклињати да такво нешто никада не би урадили. Само је Јуда правећи се како код њега нема ни

труна сумње у такво нешто мирно, заједно је са Исусом умакао хлеб у зделу.

Исус је примећивао промену насталу код Јуде од оне вечери када је жена просула миро по њему и желео да види да ли је Јуда још љут на њега. Он рече: онај који заједно са мношвом умаче хлеб у зделу је сумљив. Тада Јуда помисли: ако он нешто зна нека ми каже то и ја ћу на време одустати од потказивања. Због тога умочи хлеб заједно са Исусом. Исус то виде и не рече му ништа а остали ученици следећи свога учитеља, такође не рекоше му ништа.

После тога изађоше на Маслинску гору, где Исус слутећи непријатељске намере према себи рече: када мене ухвате, ако буде потребно да би сте спасили себе, ви ме се пред њима одреците и онда склоните на сигурно. Они му одговорише да га се никад неће одрећи а Петар каза да он никуда неће поћи без њега. Исус му рече да треба то урадити како би после њега могао бити слободан и ширити његову науку. Када су стигли до места које се зове Гестиманија остави их Исус и измаче се даље, падајући на земљу и молећи се богу да се на њему изврши божија воља, да пије само из чаше коју му он одреди. Док су, савладани умором, ученици одмах заспали, он је три пута одлазио да се моли увек за то исто.

Исус се насамо са ученицима често састајао у једном врту за који је знао и Јуда Искариотски. Пратећи погодну прилику, он од првосвештеника узе чету слуга са оружјем и бакљама и доведе их у тај врт. Угледавши их Исус је знао зашто су дошли и упита их: кога тражите? Када му одговорише Исуса Назарећанина он рече -ја сам. Они пред таквом храброшћу најпре устукнуше а онда када им каза да оставе његове ученике и узму њега, они одмах тако и учинише .Испунише се тако и речи које је говорио: „нисам упропастио ни једнога од оних које си ми дао“.

Одведоше га првосвештениковој кући и тамо људи који га држаше заробљена говорише многе хуле на њега,исмејаваху га покривши му главу па ударајући говорише: прореци ко те ударио. Петар који није хтео да се раздваја од њега пратио их је у стопу али када је ушао у двориште неки га препознаше и хтедоше затворити те се он три пута мораше одрећи Исуса, како би исчупао се из њихових руку.

Сутрадан кад се разданило изведоше Исуса пред правосвештеника Кајфу

око кога су били окупљене старешине и књижевници, пред којима га он упита: јеси ли ти Христос, Син Благословенога? Он им одговори: ви кажете да сам то ја. Упиташе га зашто је говорио да ће срушити храм и за три дана саградити нови а он видевши да су намерно изокренули његове речи само ћуташе. То су узели као потврду да признаје своју кривицу и зато хтедоше да га они убију. Међутим постојала је опасност за њих да ако га они убију, испуни се предсказање његове смрти коју је он наводећи речи из писама већ био наговестио. Онда би народ примио га за мученика и наставио славити га као свеца а њих би окривио и прогласио убицама, због тога су морали одустати од тога.

Уместо тога досетише се да га предају римском намеснику, да га тамо многобошци осуде и ликвидирају због наводног кршења њихових закона. И тако га одведоше пред римског намесника Пилата, износићи најтеже оптужбе против њега које су могли да смисле. Говорили су да он отпађује и побуњује народ забрањујући да се плаћају порези, прети да ће срушити њихов храм, себе проглашава за правог јудејског цара који не признаје власт Римљана.

Пилат прозревши да се ради само о обичној зависти, коју имају према њему због тога што народ више слуша Исусова учења него њихова, рекао им је само нека му они суде по њиховим законима јер он не налази никакве кривице у том човеку. Али они наваљиваше још више и стално понављаше да Исус себе проглашава правим царем, бунећи народ против његовог цара. Онда Пилат дознавши да је тај човек Галилејац пореклом, досети се да преда га у руке краљу Ироду јер је био са његовог подручја а који је тих дана такође био у Јерусалиму.

А кад Ирод виде Исуса јако се обрадова томе јер је доста слушао о њему и одавно желео да га упозна. Он му рече, да ако обећа да ће оставити се проповедања међу Јудејима, да може послати га као њиховог изасланика у Рим. У Риму се људска памет и лепота много цене, говорнички дар и здрав дух који је Исус имао, омогућиће му да га тамо заволе и поштују много више него у Јудеји. Исус је то лако одбио говорећи да ће његова реч једнога дана сигурно стићи и до Рима. Онда га Ирод презре и наруга му се обукавши га у беле господске хаљине, врати га назад Пилату са којим се тог дана спријатељи јер су до тада били у непријатељству. Пилат тада поново

изведе Исуса да га он испита и сам се увери о његовој истини ,због чега га многи воле а другима толико смета. Он га упита:

-Јеси ли ти цар јудејски?

Исус му одговори:

- Ти кажеш. Пилат му онда рече да су га њему предали под оптужбом да се проглашава лажним царем.

„Моје царство није од овога света, кад би моје царство било од овог света моји војници би се борили да не будем предан Јудејима; овако, моје царство није одавде“ - објасни му Исус.

На то му рече Пилат:

-Ипак си цар?

Исус одговори:

-Ти кажеш да сам цар.

На друга питања Исус није одговарао због чега му Пилат рече:

-Не говориш са мном који има власт да те ослободи или да те распне.

Рече му Исус:

-Не би ти имао никакве власти нада мном, да ти није дано одозго; зато је већи грех на ономе ко ме предао теби.

Пилат каза да је то мудро рекао али мудрост му неће користити ако се нађе на крсту.

Он нареди војницима да се Исус ишиба. Они га ишибаше па затим оплетоше венац од трња, те ставише му на главу и при томе говорећи здраво цару јудејски шамарали су га. Потом га изведоше пред првосвештенике и њихове службенике којима Пилат рече: ево човека! За празник Пасху обичај је био да он ослободи једаног затвореника, имао је двојицу над којима није била изречена пресуда: Исуса и Вараву који је био разбојник и убица. Он им рече:

-Да вам ослободим Исуса, ја никакву кривицу код њега не налазим,ни Ирод код кога је био послат није је нашао.

Али они без питања народа тражише да ослободи им Вараву.

-Зашто да ослободим Вараву када овај други ништа није урадио?

Они му рекоше да јесте јер се прогласио за цара а ко се издаје за цара – противи се цару. Ако га ослободиш ниси царев пријатељ. Пилат је ту био немоћан јер није желео да се прочује неистина како он подрива свога цара.

–Значи да распнем вашег цара?

–Распни га, распни. Ми немамо другог цара сем ћесара- викаше они.

Тада он преда га да се распне.

„Тада преузеше Исуса, и он носећи свој крст изађе на место звано Лубања, јеврејски Голгота. А за њим је ишло велико мноштво народа и (нарочито) жена које су га оплакивале. Исус се обазре на њих и рече:

-Кћери јерусалимске, не плачите за мнош, него плачите за собом и за својом децом. Јер, ето, иду дани када ће говорити: блажене су нероткиње, и утробе које не родише, и дојке које не дојише. Тада ће почети да говоре горама падните на нас, и бреговима: покријте нас; јер кад овако раде са зеленим дрветом, шта ће тек бити са сувим“?

А водили су и друга два злочинца да погубе са њим. Кад их извеоше на брдо Гогота онде распеше њега и онда злочинце, једног са његове десне а другог са његове леве стране. Исус гледајући у небо говораше:

- Оче, опрости им, јер не знају шта чине.

На крсту изнад њега ставише натписано на јеврејском, латинском и грчком језику: „Исус Назарећанин, цар јудејски“. На то се првосвештеници побунише и рекоше Пилату да то треба исправити и написати : „он је говорио -ја сам цар јудејски“. Али Пилат им одговори:

- Што је написано, написано је.

Народ је стајао и гледао. А старешине су се ругале говорећи:

-Спаси самог себе ти што рушиш и саграђујеш храм за три дана.

Исто тако на њега је хулио један од распетих злочинаца говорећи:

-Зар ти ниси Христос? Спаси самога себе и нас.

А други му одговори прекоравајући га:

-Зар се нимало не бојиш Бога јер си праведно осуђен? Ми смо осуђени због наших злодела а он није учинио ништа неумесно.

И рече: Исусе, сети ме се кад дођеш са својим царством.

А он му рече:

-Заиста, кажем ти: данас ћеш бити са мнош у рају.

„А код Исусова крста стајаху његова мајка, и сестра његове мајке, Марија Клопина, и Марија Магдалина. А Исус, видевши мајку и крај ње ученика кога је љубио, рече мајци: жено, ето ти сина. Затим рече ученику: ето ти мајке. И од онога часа узе је ученик к себи“.

Онда око деветог часа Исус повика веома гласно:

-Оче, предајем свој дух у твоје руке.

И кад ово рече тада лако издахну, не оставши да дуго умире у патњама као други грешни који су били распети. А капетан војног одреда који је био одређен за распеће виде шта се догодило, стаде славити Бога говорећи:

-Овај човек је заиста био праведан.

И сва светиња, која се окупила да гледа ово, видевши шта се догодило, враћала се кући бијући се у прса.

Исте вечери један угледан човек, Јосиф из Ариматеје који је био следбеник Исусовог учења, усудио се да од Пилата затражи његово тело да га покопа. Када му је Пилат то дозволио, он однесе тело и сахрани га у један гроб који је био усечен у стени и на гроб навали огроман камен. А сутрадан, после великог петка скупише се првосвештеници и фарисеји код Пилата па му тражише да пошаље војнике да чувају гроб јер су посумљали да ће Исусови ученици украсти тело и тад рећи да је он васкрсао из мртвих.

Бојали су се да ако тело нестане, разгласиће се да је он стварно био пророк који је оживео и отишао на небо. И посла Пилат војнике да стражаре поред гроба како би га осигурао да ко не украде Исусово тело. Војници су пажљиво чували гроб али у недељу ујутру нађоше одваљен камен са врата гроба а гроб празан. Када су војници отишли да кажу првосвештеницима да унутра нема тела, они им дадоше много новца да причају како су преко ноћи дошли Исусови ученици и украли га док су они спавали. Рекли су им још да ће се они заузети код намесника да их оправдају ако он дочује за то. И они узеше новац и учинише како су их подучили. И разгласи се ова прича код Јудеја до данашњег дана.

У недељу ујутру две Марије и Салома купише мирисе и пођоше до гроба да по обичају помажу њима тело. И оне се зачудише када видеше да је камен са врата одваљен и да га више нема у гробу, био је ту само један младић обучен у дугу белу хаљину који им рече да је Исус Назарећанин васкрсао. Оне преплашено побегоше из гроба али већ идући путем среташе човека који их љубазно поздрави и рече да треба да се радују јер су испуниле се речи предсказања. И он иђаше са њима путем неко време а када се удаљи, оне се досетише да је то био он.

Од тада више пута његови ученици у разним крајевима и на разним местима, сретали су се са њим али он им се није представљао јер је долазио у другачијем облику. Најпре би прилазио им као странац, питао их за њиховог учитеља а онда им познатим речима тумачио писма и догађаје око и након његове смрти. Они би га пажљиво слушали а када су хтели да га упитају : ко си ти, њега више није било са њима . Тада би схватили да је то био Господ.

А након тога они, који су на кратко време због прогона који су вршени над њима били престали са радом, наставили су да га славе и да по свим крајевима шире његову веру.

Proleće 2013

Sestre

Svi u predgrađu znali su da šepavi Gojko izdaje stanove i ako se sami nisu bavili time, tamo bi najpre slali svakog ko bi se raspitivao gde može da iznajmi nešto za stanovanje.

-Otiđite kod Gojka, on uvek ima nešto za izdavanje, sigurno će imati i nešto za vas. On od toga živi celi život, njemu je svaki podstanar dobrodošao, tako da vas neće ostviti bez smeštaja.

Odmah bi se moglo pomisliti da taj Gojko koji svima izdaje stanove, ima za izdavanje ceo svoj soliter ali on je ustvari za izdavanje imao samo tri stabene „jedinice“. Kroz njih je tokom dugog vremena od kada se bavi iznajmljivanjem bilo prošlo baš mnogo podstanara, da se stoga činilo drugačije: da je on vlasnik velikog broja stanova.

Neki od stanara su brzo odlazili jer im se smeštaj nije dopadao, neke je on izbacivao zbog neredovnog plaćanja kirije ili stvaranja nevolja a neki su bogami bežali kada bi on pokušao da ih odere povećanjem kirije (imao je ranije i tu naviku), zbog čega se kasnije uvek kajao.

Nekada je Gojko zajedno sa starijim bratom živeo u omanjoj očevoj kući. On i brat bili su međusobno različiti kao nebo i zemlja. Brat je bio visok i lep, vredan čovek, dok je Gojko od mladosti bio zdepast i bez lepote a rad nikada nije voleo. Stariji brat nakon što je izučio automehaničarski zanat, odmah se zaposlio u jednoj firmi ali ni u slobodno vreme nije sedeo skrštenih ruku nego je u dvorištu podigao svoju radionicu. Kao vredan i dobar majstor za kola, brzo se proćuo nadaleko tako da su mušterije iz svih krajeva grada dolazile kod njega radi popravke svojih vozila. Kako je lepo zarađivao, on onda zapoće u istom dvorištu gradnju nove jednospratne kuće, u koju se nakon završetka gradnje on i preseli a Gojka ostavi samog u očevoj.

Za svo to vreme mladi Gojko stalno nezaposlen, samo je dangubio i upadao u nevolje a jedino što je u mladosti uspeo steći, bila je ozbiljna povreda noge zbog koje je otada šepao celog života. Doduše on se i dva puta ženio ali su obe žene bežale od njega odvedeći sa sobom i decu, po jednu kćerku koju su sa njim bile rodile.

Ali životna sreća je ipak više služila njega jer je stariji brat iznenada umro od srčanog udara a kako nije imao porodicu, njegova kuća i radionica pripadoše Gojku. Gojko se onda najpre preseli u novu kuću a staru u kojoj je dotad živeo izdade pod kiriju pošto se i dalje nije bio nigde zaposlio. Ta kirija bila mu je premala za preživljavanje, zbog toga se on onda preslio iznad, na prvi sprat lepe nove kuće da bi otad tu živeo a njeno prizemlje takođe stavi za izdavanje.

Izdao je i auto-radionicu ali sa izdavanjem radionice bio je slabe sreće. Nju su više puta uzimali pod zakup mlađi „biznismeni“ koji su hteli da zgrću pare iz nje ne radeći lično, nego dovodeći plaćene majstore da rade za njih. Međutim ta radionica dobro je radila samo dok je imala stalne mušterije naviknute na dobro umeće Gojkovog brata . One se posle njegove smrti razidoše po drugim mestima a iznajmljivači jedan za drugim propadaše i dizaše ruke od tog posla. Najposle Gojko po jeftinoj ceni radionicu iznajmi Mati, jednom propalom vulkanizeru koji je u njoj, ljudima iz tog kraja jeftino krpio i menjao gume.

Mata je bio krupan stariji čovek, kome je alkohol uništio porodicu i život a nakon tog, a dugo je bio i lečen od njega i imao vrlo skromne životne potrebe. On se dosetio da malu kancelariju pokojnog majstora, koja se nalazila u sklopu radionice pretvori sebi u sobu. On je unutra, pored postojeće peći na naftu, ormarića, stola i dve stolace, ubacio još jedan krevet za spavanje, dok je umesto kupatila koristio običnu česmu i spoljni klozet pored radionice koji je po starinskom načinu planiranja bio namenjen za njene mušterije. Tako je radionica postala treća stambena „jedinica“ i jedina sa stalnim stanarem, od koje je Gojko ubirao prihode. Toliko mu je već bilo dovoljno da ne mora ništa raditi i pri tome za sebe imati koliko mu je potrebno.

Kao čovek koji je bio dobro uhodan u svom poslu izdavanja stanova, Gojko je imao tačno određen način naplate stanarine kojim se služio godinama: najpre bi sačekao tačan datum kada podstanar treba da mu unapred plati stanarinu za sledećih mesec dana a ukoliko to ovaj ne uradi tog dana, sačekao bi da prenoći i sutradan dolazio na vrata da mu traži kiriju sa rečima:

-Juče je trebalo da mi date pare za stanarinu, da možda niste zaboravili datum?

On se po toj proceduri uvek strpljivo obraćao svim stanarima, mada nimalo nije voleo kada neko kasni sa plaćenjem.

Tako je bilo i jednoga dana za koji se može uzeti da je početak ove priče, jedna tročlana porodica koja je stanovala u prizemlju nove kuće skoro godinu dana, po prvi put nije na vreme platila mu stanarinu. Ta porodica sa mužom i ženom

koji su imali odrasloga sina, spadala je u ozbiljnije podstanare koje je držao kod sebe, da mu je izgledalo neobično zašto i ovoga puta kao ranije nisu doneli pare na vreme.

Dakle, sutradan on je došao na njihova vrata i pozvonio ali kada se vrata otvoriše, na njima se pojavi besna žena stisnutih usana i raširenih očiju, domaćica u stanu. Kada Gojko nazva joj dobar dan i svojim uobičajenim rečima podseti da je juče trebalo da mu plate stanarinu ona mu odbrusi:

-Nema stanarine, odlazimo odavde!

-A zašto odlazite ako smem znati?- pitao je umoran od otkaza koje mu već godinama podstanari ovako iznenada daju.

-Ova kuće je ukleta, ovde nas u njoj sve prati nesreća, moramo da pobegnemo od tih vradžbina!

Gojko koji se ranije naslušao toliko raznih razloga za otkazivanje stana, još nijednom nije bio čuo nešto slično ovome pa upita:

-Kakvih vradžbina, kako znate da je moja kuća ukleta?

-Znam tako što od kada stanujemo ovde sve nam je krenulo naopako, ja sam bolesna, muž samo što nije ostao bez posla a sin nas ništa ne sluša. Sve se izokrenulo i pošlo nam naopako, ko zna šta će sa nama biti ako još ostanemo ovde!

-To što imate svoje probleme ne znači da je moja kuća ukleta kao što kažete, ovde nema nikavih vradžbina.

-A jel`, ti misliš da ja ništa ne primećujem, nikakve znake? A one čudne, velike leptirice što nam naveče ulaze u sobu i kruže po njoj, šta one rade? Šta je to nego neka nečista sila u obliku leptirca koja dolazi ko zna odakle .

-Zatvori prozor pa ti neće ulaziti u sobu.

-Kada zatvorim prozor ulaze kroz vrata čim ih neko otvori, čekaju ispred da uđu.

-Pa šta ako ulaze, ko se još plaši leptirice?

-Nije to leptirca nego crna magija koja nas napada, đavolja rabota, razumeš li me?

-Ostavi se toga ženo, ne postoji nikakva crna magija u mojoj kući, nemoj da izmišljaš.

-Kako da ne postoji, pogledaj nas ovde i Simonoviće tamo, kod njih je zlo u kući još i veće, samo što mrtva glava ne padne.

-Simonovićima mora biti loše sve dok onaj ludak od muža ne počne normalno da se ponaša, kao svi pametni ljudi.

-Nije stvar u njemu nego u crnoj magiji, on nesrećnik i ne sluti šta je posredi ali ja dobro vidim šta se dešava u tvojim ukletim kućama i ne dam se zavarati. Mi ćemo da odemo odavde kada sebi pronađemo stan čist od vradžbina i još osveštan od strane popa- objašnjavala je žena, čvrsto ubeđena u ono što govori.

-Dobro kako hoćete ali vama je kirija istekla još juče i morate sada da platite za vreme koje još budete stanovali kod mene. Takav je red.

-Šta da ti platim?-uvređeno reče žena- za nesreću koja nas prati zbog magija i kletvi na kući. To nećemo nikad da ti platimo!

-Ako nećete da platite onda morate odmah da odete, kako bih umesto vas primio druge stanare.

-Ni jednog dinara ti nećemo dati za vreme koje još ostanemo ovde, to budi siguran.

-Onda moram da vas izbacim odavde, ne možete da besplatno stanujete u kući po kojoj pljujete.

-Samo probaj ima da ti pozovem inspekciju da ti oni malo pročešljaju ovo tvoje gnezdo vradžbina i stanova na crno, gde pljačkaš sirotinju- zapreti žena.

Na te reči Gojko osta nem, pretnja inspekcijom je bila nešto čega se najviše plašio. Ljudi iz inspekcije su već par puta bili kod njega zbog raznih prijava, opomnjali ga da pazi šta radi jer mu više neće opraštati nelegalni posao kojim se bavi.

Morao je popustiti i od tog dana trpeti te podstanare u svojoj kući, da na neodređeno vreme stanuju za džabe a to je moglo trajati i trajati.

Sreća njegova je bila što je ta praznoverna žena stvarno verovala u ono što je pričala i želeći da što pre utekne sa porodicom od crne magije, požurila da kroz

desetak dana odseli se negde drugde a njegovo prizemlje ponovo je postalo slobodno za izdavanje.

Gojko koji je nakon svega toga ostao ozlojađen time kakvih sve ludih ljudi danas ima, odluči se da ovoga puta uradi nešto što nikada do sada nije radio mada je više puta pomišljao da to uradi: u novinama je platio oglas da izdaje stan kako bi lakše našao nekog normalnog za stanovanje, sa kime neće imati nikakvih problema.

Izdao je oglas i zatim dežurajući pored telefona, čekao pozive i odgovarao na njih. Posle nekoliko poziva javio se jedan prijatan i pristojan ženski glas sa kojim se dogovorio da sutradan dođe na njegovu adresu kako bi pogledala stan. Sutradan u njegovom dvorištu pojavi se ne jedna, nego dve ženske osobe, koje su zbunjeno stajale i gledale oko sebe posle nekoliko koraka koje su napravile nakon ulaska u njega.

Gojko izađe pred njih i predstavi se, reče im da je on vlasnik koji izdaje stan a one mu kazaše da su rođene sestre, starija se zvala Dragana a mlađa Jelena. Dragana koje je imala plavu kosu, bila je žena koja se približavala četrdesetoj a uz to još nije imala ni lepote na sebi, njeno lice kao da je nosilo tragove neke tuge i stalne patnje, sa koga se moglo pročitati da život prema njoj nije bio nimalo nežan.

Mlađa Jelena, imala je crnu kosu i bila još u dvadesetim godinama, njeno lice bilo je tako lepo, da bez obzira što je oduvek delila istu sudbinu kao i starija sestra, na njemu se nije mogao još prepoznati ni jedan trag napaćenosti od grubosti života.

Zajedno sa Gojkom one obe uđoše u prizemlje da pogledaju stan koga je ovaj preporučivao kao povoljan, komforan i odličan za dve osobe kao što su one. Razgledajući stan po sobama, kojih je bilo tri, mlađa iz pristojnosti samo ćutaše time ustupajući reč starijoj da govori za njih obe. No starija koja je dobro poznavala svoju sestru, nije žurila da se odmah izjasni nego je samo rekla da će nakon što zajednički razmisle, brzo mu javiti šta su odlučile.

Gojko, u duši nezadovoljan neizvesnim odgovorom ipak se ljubazno nakloni na njega i potom ih isprati do izlaza iz dvorišta.

Samo što ostadoše nasamo mlađa sestra odmah prasnu:

-Ne bih da stanujem tu, trebala si odmah da kažeš da nećemo!

- Nisam htela pre nego što porazgovaramo- odgovori Dragana.

-Da li bi ti se dopadalo da onde stanuješ ?—zapita Jelena.

-Pa unutra je dobro ali okolo, dvorište i prilaz su malo ružni i nekako je nehumano.

-Pa na dvorište i ja mislim, nekakva prljava radionica je unutra i još onaj čovek ispred. Jesi li primetila kakav je prljav i neuredan? (Videla je bila Matu koji je u nekakvoj posudi sa vodom držao potopljenu malu unutrašnju gumu kako bi otkrio gde je probušena).

-Da, sav je zamašćen ali valjda mora biti takav kada je u radnom odelu.

-A ona žena sa detetom kada smo izlazile? Imala je modrice po rukama ,nju mora da tuče neki nasilnik.

-Modrice nisam primetila, Jelena kako si stigla tako brzo da ih primetiš? Otkud znamo od čega su modrice na njoj ako si uopšte dobro videla. Ni žena ni radionica se ne tiču nas. Nama je potreban stan kao što je onaj i ako bismo bile mirne u njemu, zašto bi nas interesovali ostali šta rade. Vlasnik ne traži mnogo za kiriju, tako da bi na kraju moglo desiti se da ostanemo stanovati u njemu duže nego na što smo stanovale na drugim mestima.

-Vidim već da bi ti pristala da stanujemo onde. -

-Ako ti ne želiš možemo još da potražimo na drugim mestima ali sve je to slično. Tamo gde je jedna stvar bolja, druga je lošija i to je tako. Meni se dopada što bi na raspolaganju imale više prostora nego ikada do sada.

-Dobro probajmo ond -nerado reče Jelena- ali ako bude onako kao što predosećam, otićićemo odatle makar morale da se tesnimo u mišijoj rupi.

- Odmah obećavam da hoćemo -reče Dragana a onda obe sestre nastaviše dalje.

Bile su zadovoljne ne srećnim rešenjem stana koji su pronašle, nego složnim dogovorom koji su uvek postizale, čak i onda kada krenu sa potpuno suprotnim mišljenima i predlozima.

Istog dana one javiše Gojku da će doći da stanuju kod njega a kroz dva dana se i doseliše. Sa sobom su u torbama donele sve svoje stvari, jer kao neko ko se

stalno seli iz stana u stan, nisu kupovale stvari koje bi im smetale u prenošenju nego samo one osnovne za sebe.

Isto tako naviknute da se uklope u svaki novi stan, brzo su odredile raspored u sobama i smestile su se unutra a onda nadalje svaka je morala okrenuti se svom zaposlenju kao glavnoj preokupaciji. Radnim danima nijedna od njih nije boravila u stanu i osim onda kada je Jelena radila drugu smenu, obično su zajedno ustajale, pile kafu i onda izlazile iz kuće do autobusa, pa dalje polazile svaka prema svom poslu. Skoro u isto vreme zajedno su i vraćale se sa posla, ručale, prale stvari i sređivale stan do večeri.

Vikendom su imale više vremena pa su mogle lepo i da se odmaraju jer su retko kada odlazile u grad. Takav sličan život su vodile i u prethodnom stanu.

U početku iz kruga dvorišta osim pozdrav, a sestre su samo opštile sa Gojkom koji im se kao gazda stavio na raspolaganje dok se one ne priviknu. Međutim dok je starija Dragana bila preokupirana unutrašnjošću stana i najviše gledanjem televizije, Jelena se više zanimala dvorištem i pažljivim posmatranjem ljudi sa kojima ga dele.

Utisak rđavog i odbojnog okruženja koji je stekla pri prvom dolasku u to dvorište, nije je napuštao nego se vremenom još i pojačavao. Kao da im na tom mestu obema pretila opasnost, stalno je vrebala pogledom na sva dešavanja oko sebe. A ono što je zapažala, niza koga nije moglo biti prijatno a naročito za njen lični sud prema lošim i neopravdanim ljudskim postupcima koji je oduvek bio oštar i strog.

Posmatrajući krupnog, zaprljanog majstora Matu, osim što je shvatila da se bavi menjanem i krpljenjem automobilskih guma, još je sa grozotom shvatila da on zapravo i živi u toj odvratnoj pocrneloj radionici. Nije joj bilo jasno kako može da stanuje u objektu koji je i za životinjske uslove bio tako prljavo loš. Videla je da on odelo, za koje su obe sestre u početku mislile da mu je samo radno i ne presvlači nego da ga uvek nosi na sebi, da u njemu ide i u prodavnicu po hleb i piće.

A pića kao da mu nikada nije bilo dovoljno, bez njega nije mogao nego je svakog dana ponešto pio iako je sa parama bio jako slab. Onda kada bi imao više posla i mogao da zaradi više za piće, napijao bi se i spavao za stolom ispred radionice ili na samom betonskom podu radionice, kao što je jednom kroz otvorena vrata videla ga da tu leži jer nije bio u stanju da stigne do kreveta.

Mada je često bio pijan, on nikada nije bio agresivan niti je galamio u dvorištu, za žensku osobu poput nje bilo je strašno da gleda takvo nešto pored sebe.

Ali kada je od Gojka saznala da je zbog tog pića on izgubio porodicu, ona ga je strašno zamrzela i prestala da ga pozdravlja u prolazu (što je do tada radila), nego je okretala glavu njega.

Ona je sestri, koja je i dalje učtivo pozdravljala tog suseda bio on pijan ili ne, kojoj je uvek sve otkrivala, rekla da Matu mrzi jer tako zamišlja i njihovog oca koji je nekada davno ostavio majku i njih obe. Bila je previše mala da bi mogla upamtiti njegov lik ali je tog za nju odvratnog gada, zamišljala upravo kao Matu. -Nije izgledao tako- govorila joj je Dragana - ja sam mu zapamtila lik koji je bio drugačiji od Matinog.

-Ali onaj pijani čovek mi izgleda baš tako nekako bezdušno kako ja zamišljam našeg oca. I on je kao naš otac upropastio svoju porodicu, samo što je za razliku od njega uradio to zbog pića.

Simonovićeovu ženu Jelenu je požurila odmah da upozna. Ta mučenica neobično je privlačila njenu pažnju, ona je htela da razgovara sa njom kako bi znala celu njenu priču, sve o njoj. Žena se zvala Danijela i imala je dvoje dece, sina od pet i devojčicu od dve godine. Žena je na sebi nosila vidljive tragove muževljeve torture, što je Jelenu navodilo da je zamišlja kao svoju majku. Jelena je naravno dobro znala da joj majka nije izgledala tako ali je ipak nekada živela u sličnom položaju kao Danijela, pa je poistovećivala sa njom. Mada je to jako želela u početku nije je pitala mnogo o mužu, razgovarala je sa njom normalno kao da ova nema nikakvih problema. O njenom mužu saznala je samo da je bio građevinar i da je za svoju struku solidno zarađivao ali novac je bio samo njegov, ženi i deci davao je samo onoliko koliko mora. Za razliku od Mate, njemu Jelena nijednom nije nazvala dobar dan, nego ga je gledala kao najgoru ološ.

Jedne večeri ona i Dragana čule su ga kako jako viče na ženu, psuje je i dere se na decu. Jelena je izašla napolje do stare kuće u kojoj su stanovali, da bolje čuje da li je možda tuče unutra. Međutim spolja nije mogla ništa videti i posle nekog vremena kada se ovaj umirio vraćajući se nazad, reče Dragani:

-Ovo je strašno, naježila sam se slušajući.

Sutradan posmatrajući Danijelu, nije mogla uočiti nikakve znakove nasilja na njoj ali je upitala zašto je njen muž sinoć galamio. Ona je odgovorila da je on stalno vrlo nervozan, da mu i ne treba poseban razlog za to, nekada zbog dece, nekada zbog posla koji mu je težak, nekada zbog kuće u kojoj stanuju, zbog svačega. Ni ona ne može da ga razume jer on jednostavno u nekim trenucima kao da poludi.

– A da li te ponekad tuče? -upitala je iako je bila sigurna da on to stalno radi.

– Da i tuče, to se ne može sakriti, to znaju svi u ovom dvorištu osim vas dve koje ste ovde nove.

- Zašto mu dopuštaš da tako postupa sa tobom, zašto ostaješ i dalje sa njim ako nije normalan.

-Sudbina mi je takva, tu se ništa ne može promeniti, ja nemam gde sa decom koju ne želim da ostavljam.

-Ti nikada nisi ni pokušala nešto da preduzmeš, ni da se suprostaviš je li tako?

-Ne, nisam –rekla je tiho.

–A on to koristi i tako te stalno tuče- zaključila Jelena.

Žena je samo nemoćno slegnula ramenima.

-On je tuče a ona kaže da je sudbina kriva za sve, možeš li da poveruješ? –pitala je kasnije Jelena Dragana.

-Možda se plaši da će je napustiti pa zato sve trpi- pokušala je da razume Danijelu Dragana.

-Ali i naš otac je tukao majku koja ga je trpela pa je na kraju opet sve nas ostavio. Uzalud ga je trpela, tako može biti i sa ovom ženom.

–Ali ti dobro znaš da od kada nas je on ostavio sve je postalo još gore, prvo nama a majci sa nama triput gore.

- Majci se tada barem povratilo dostojanstvo žene. Postala je slobodan čovek pa neka se mnogo mučila i ona i mi.

–Možda se ta žena baš plaši patnji ispred sebe kakve smo majka i mi prošle. Boji se muka i neizvesnosti više od batina, nije joj do dostojanstva.

-Uvek sam pre za svoje dostojanstvo, ne postoji ono čega bi se plašila da bi napustila svoje dostojanstvo.

-Znam ali šta god da izabere, nesreća je za nju velika u oba slučaja. Verovatno je na to mislila kada je to nazvala sudbinom.

Ubrzo su sestre imale priliku da i same vide, kako je izgledalo kada bi muž tukao Danijelu. Vrata na kući bila su otvorena i kroz njih su unutra mogli se čuti vika i udarci po telu žene, dok je ona zapomagala od njih, njihova mala deca su plačući vrištala. Sestre su obe izašle napolje i posmatrale kuću sa stravičim zvukovima, same su bile uplašene i zgrožene time da niko više iz dvorišta na to i ne obraća pažnju.

Činilo im se da je tukao čitavu večnost, dok se na kraju nisu se prestali čuti udarci i jecaji a onda je polako prestao i plač dece. Posle toga on je zatvorio vrata na kući a sestre su i dalje stajale napolju kao da su očekivale da se još nešto dogodi.

I stvarno posle pola sata kada je muž izgleda zaspao, zbog nečega napolje je izašla žena. One su obe požurile da joj priđu i tada joj Jelena reče:

-To više ne smeš dopustiti da ti radi, moraš otići od njega.

-Ja nemam gde da odem, da li me razumeš?

-Možeš kod nas. U našem stanu ima dovoljno prostora da te primimo kod sebe. Koliko možemo pomoći ćemo ti i oko dece. Ti možeš da potražiš posao, da se zaposliš i budeš nezavisna od njega. Rekla si da on dobro zarađuje, možeš i da ga tužiš da ti plaća za izdržavanje dece, neće ti loše biti ako me poslušаш.

-Ne mogu to da uradim, ne mogu- odvrćala je žena.

-Možeš. Samo pokušaj i videćeš kako je lako.

- Ne mogu, nemam snage za to.

- Moraš skupiti snagu, mi ćemo ti pomoći -navaljivala je Jelena.

- Hvala vam ali ne mogu- ostala je žena pri svome.

Sestre se posle njenog odbijanja vratiše u stan.

Jelena koja zbog toga nije spavala celu noć, uspela je smisliti šta će uraditi.

Sutradan tačno u vreme kada se Danijelin muž vraćao sa posla, Jelena je stajala u dvorištu i kada se on pojavi reče mu:

-Ako te još jednom vidim ili čujem da tučeš ženu, pozvaću policiju da te uhapsi. Lično ću im posvedočiti kako se izživljavaš nad njom i decom da ćeš dugo ležati u zatvoru, tamo gde ti je već odavno trebalo da bude mesto!

On zbog tih reči kao preplašen ustuknu ispred nje, zatim posle dva, tri trenutka kao da htede nešto joj reći ali se predomisli i tako ćuteći produži napred, onda uđe unutra u kuću. Za Jelenu je bilo veliko iznenađenje da on nije ni reči izgovorio, nego se samo uvukao u kuću. Osetila je kukavicu u njemu i pomislila da su baš takvi najgori, kada sebi pronađu bespomoćnu žrtvu.

Te večeri u njihovom stanu je bilo mirno kao i sledeće i ona je već bila srećna da je mogla učiniti nešto što je zaštitilo onu jednu ženu.

Onda je kroz dva dana žena Simonovića, neočekivano, došla je kod Jelene i zamolila je da ne preti ili bilo šta govori njenom mužu.

–A zašto da prema nasilniku budem ravnodušna i mirno ga gledam šta radi?

–Zato što on sada mene optužuje da sam te nagovorila da mu pretiš, kaže da sve to dolazi iz moje glave i zbog toga je postalo još gore. Kaže da ako se budeš opet mešala on će zapaliti celu kuću i zauvek otići od nas.

– Ne treba mu popuštati, neka on razmisli kako da se promeni i ostavi te na miru- oštro reče Jelena.

–Ne vredi, poznajem ga dobro i znam da zbog inata postaje još gori.

-On gori teško da može da bude a kako će tebi biti ako i dalje ostane isti?

–Ja ću da trpim i pokušaću da izdržim, ako budem mogla, dok deca malo ne porastu ili se nešto drugo preokrene nabolje, to mi jedino preostaje.

– Ali kako ćeš da izdržiš toliko nasilje na sebi, meni je muka od onoga što sam videla, ne mogu da i dalje mirno stojim i gledam kako te tuče.

–Samo se se nemoj mešati, okreni se na drugu stranu i ponašaj se kao da ništa ne vidiš i ne čuješ.

-Ne mogu da odvrćam pažnju, obaveza mi je da pomognem kako znam.

–Molim te nemoj, to će mi samo još pogoršati situaciju.

–Neće ako smislimo pravi način- odbijala je Jelena da čuje ono u šta nije mogla da veruje.

-Molim te... samo mu ne govori ništa- skoro jecajući zamoli je Danijela.

Jelena pred tako upornom i tužnom molbom morade da popusti. Samo joj kroz glavu prođe misao : nesrećne žene šta sve sebi dozvoljavate.

Tako se od tog trenutka nastavilo sve po starom: bar jedanput u sedam dana dešavalo se da naveče, kad muž vrati se kući, krene da viče i tuče ženu koja zapomaže a plač male dece uvek se čuo u pozadini svega.

Jelena je nakon toga poraženo rekla sestri da je ovo mesto najgore od svih na kojima su stanovale i da moraju što pre da odu odatle. Dragana se potpuno složila sa njom.

Jelena je bila zaposlena kao prodavačica u jednom velikom marketu, dok je Dragana radila kao šivačica u jednoj radionici za šivenje lutki od platna za decu. I kao da je bilo neke istine u priči o nesreći i crnoj magiji one žene koja je prethodno stanovala u njihovom stanu, kod Dragane su pojavili se problemi na poslu. Ona je zbog slabe prodaje lutki koje su pravili i nagomilavanja te nerasprodane robe u magacinu, zajedno sa drugima koji su tu radili bila na neko vreme prinudno poslana na neplaćen odmor. Istina tako nešto događalo se već i ranije inače da je to bilo prvi put mogla je kao ona žena da sumnjiči nečiste sile da su umešane u donošenje nesreće.

Zbog toga je odluka o promeni stana morala da bude odložena na neko vreme. Sve dok se ne vidi koliko će njen neplaćen odmor da potraje, sestre su odgodile traženje novog stana jer ako ona ubrzo ne počne raditi, one će imati novca samo za plaćanje ove stanarine koja je spadala u jeftinije.

Pored toga što je bila zabrinuta zbog posla, Dragana je preko dana sama u stanu imala i nevolju sa dosadom, kada je ostajala sama nije znala šta da radi sa tolikim slobodnim vremenom osim da se prepusti gledanju televizije. Tako je najviše pratila serije koje su se na njoj davale. Iako su postojale već dve koje je stalno pratila, sada je imala vremena da potraži još neku koja će joj se dopasti.

Jednom dok je prelistavala kanale, njenu pažnju privukla je kratka scena tužne devojke u dugom kaputu koja je sa koferima stajala na železničkoj stanici.

Bila je zima, beli snežni pokrivač video se svuda unaokolo te devojke, dok je ona sama, sa dva velika kofera gledala oko sebe , ne znajući kuda dalje da krene. Videlo se da je prvi put u nepoznatom mestu i da joj treba pomoć, međutim niko nije prilazio da joj pomogne . Putnici sa kojima je došla već su se razišli svi na svoju stranu, voz je primio nove putnike i krenuo dalje dok je ona nemoćno čekala na peronu stanice koja je bila bez taksija.

Tada s,e kao magijom, pred njom u debelom kaputu sa šeširom na glavi pojavio muškarac uspravnog hoda i zapita da li može nekako da joj pomogne. Ona mu reče da je prvi put u tom mestu i pokaza papir sa adresom na koju treba da stigne. On pogleda u papir, klimnu glavom i ponudi se da je svojim kolima odveze do tog mesta. Ne znajući sme li da mu veruje, ona se pažljivo zagleda u njega, u njegovo lepo lice pravilnih crta i njegove oči koje su je nežno i ljubazno gledale, da ona odluči da prihvati njegov poziv. Uzeo je njena dva teška kofera, poneo ih do kola i ubacio pozadi a onda i njoj otvorio vrata da sedne.

Vožnja kroz malo mesto bila je kratka, uz put dok su razgovarali, on reče da je ispraćao na voz Bila, najboljeg prijatelja sa koledža a ona njemu da dolazi zbog posla, da u tom gradiću treba da započne raditi kao učiteljica. Kada je dovezao do adrese koju je tražila i izvadio kofere iz kola, ona mu se srdačno zahvali zbog pružene pomoći. On reče da se zove Bernard a ona njemu da se zove Sara.

Tako su se u prvoj epizodi upoznali i jedno drugom dopali Sara i Bernard, dva glavna lika iz ljubavne serije „Romantična dolina“ pred kojima se nalazila avantura u više od stotinu novih neizvesnih epizoda punih nevolja, neočekivanih obrta i ljubavnih iskušenja u teškim godinama ispred njih. Avantura sačinjena od čežnje, želja i strasti, od snova i romantike, na putu do ostvarenja zajedničke i konačne životne sreće za njih oboje.

Radnja serije nije pripada ovom vremenu, nego nekom prošlom koje se činilo jednostavnije nego sadašnje, zatim videlo se da je, kao kod gledalaca nekada veoma uspešnu u prikazivanju, po ko zna koji put opet ponavljaju.

Dragana je bila oduševljena tom prvom epizodom koju je odgledala i odmah donevši odluku da je redovno prati, pomislila kako je sreća što je uspela zapratiti seriju od samog njenog početka.

Devojka sa teškim koferima koja je sama pošla u neizvesnost i koja sada stoji,

zaglavljeno čeka na nekom peronu- to je njen život. Ona usamljena putuje već toliko godina, vuče svoje brige kao teške kofere, ljudi prolaze pored nje i ne osvrću se, ne pitaju je da li joj potrebna pomoć. Ona je i umorna i razočarana i više nije sigurna da li zna kuda ide i može li ikuda više stići. To je bio Draganin život u jednoj slici koja se dirljivo prikazala u toj seriji, u davno snimljenoj sceni čije su boje napola izbledele a zvuk bio grubo suv i ne baš tako čist. Da je mogla pogledati je još jednom, sigurno bi se rasplakala makar ceo svet gledao u nju.

Muškarac koji se niodakle pojavljuje, lep i uspravnog hoda, nudeći joj svoju pomoć kada se više ničemu ne nada, to je bio njen san. Ma koliko da je imala tešku prošlost i život, romantičnih snova se nikada nije odrekla. Muškarci u njenom životu su bili surovo grubi prema njoj i uvek je na kraju napuštali ali ona nikada nije prestala verovati da će pojaviti se bar jedan koji je nikada neće napustiti, nego će uvek hteti da pomogne joj sa njenim koferima. Ne mora da bude lep kao ovaj u seriji, samo da je voli i bude nežan prema njoj jer za ljubav je oduvek živela.

Kada se Jelena vratila sa posla, odmah je požurila da ispriča joj o tome šta je gledala u toj seriji, kao da se isto desilo upravo tu u dvorištu, dok je ova bila na poslu. Pričala je što detaljnije može sve, od tuge devojke koja se zove Sara, do finog nastupa otmenog i lepog gospodina koji se zove Bernard, kako je pomogao joj i kako su se upoznali, očigledno odmah se zaljubivši jedno u drugo. Jeleni je bilo drago zbog toga što je sestra sebi pronašla nešto za razonodu, koja će je odvući od zabrinutosti i potištenosti u koju je bila počela da upada i ovaj put kao i svaki prethodni kada bi prestajala da radi.

Tako je Dragana narednih dana pažljivo prateći sve epizode „Romantične doline“, upoznala se sa glavnim tokom serije koji je bio zasnovan na ljubavnoj priči između Bernarda i Sare. Bernard je bio sin jedinac najmoćnijeg čoveka u gradu, čije je predak osnovao to mesto i san svih devojaka u njemu. Među njima su postojale dve, tri iz uglednih porodica sa kojima je on ranije imao nekakve veze a koje su jako želele da se udaju za njega, međutim on se sada zaljubio u Saru i želeo je samo nju. Pojava nepoznate devojke sa strane koja je bila samo obična učiteljica, pomrsila je sve planove tih devojaka i izazvala jaku zavist kod njih. Ljubomora koja se pojavila kod njih pretvorila se u otvoreno neprijateljstvo prema Sari i one, iako su ranije bile suparnice, udružuju se i

zajedno stvarajući spletke i smicalice zagorčavaju njen život, kako bi je oterale od Bernarda i uopšte iz tog grada. Pored Bernarda uz Saru je samo šačica ljudi, uglavnom starijih i siromašnih, koji su osobenjaci i čudaci ali pre svega dobri ljudi. Oni su bili jedini koji je podržavaju dok je većina stajala na strani domaćih cura u mestu koje se po tom pitanju tako podelilo na ta dva tabora.

Oduševljena novom serijom Dragana je pronašla i vreme kada je išla njena repriza. To je bilo u kasno doba noći ali svejedno, spremno je budna čekala da opet ponovo pogleda istu epizodu i tek onda bi zaspala.

Ona je sa velikim uzbuđenjem nedeljom seriju pokazivala Jeleni, kada je i ona bila slobodna, tada je bilo joj naročito drago što mogu zajedno da je gledaju.

Jeleni, koja je uglavnom volela sve što i sestra, serija se takođe dopadala ali daleko od toga da je kao Dragana u njoj pronalazila dublji smisao ili ideale svojih snova. Rekla je kako je očigledno da će Bernard i Sara na kraju završiti zajedno srećni.

-Tako je i najbolje, da oni koji se vole ostanu uvek zajedno, za to ćeš se i ti boriti kada jednom nekoga zavoliš snažno. I on ako te iskreno voli, ali baš iskreno voli, želeće da zajedno ostanete i podelite ceo život. Takvog treba uvek svaka žena sebi da potraži. Da je iskreno voli!

-Bila bih srećna kada bi pronašla nekog muškarca sa kojim bi mogla sklopiti čisto poslovni ugovor o partnerstvu u zajedničkom životu, bez ljubavi ali zato sa ugovorom koji ima milion klauzula u kojima je tačno navedeno kako ko sme da se ponaša. To bi za mene bila prava sreća -objašnjavala je Jelena svoju neromantičnu predstavu o savršenom braku u kojem niko nikoga ne bi mogao povrediti.

– Nemoj tako, ti se sviđaš mnogim mladićima, sigurno među njima postoji neki fin za kojeg bi mogla se udati da hoćeš.

–Da, najpre budu fini a onda se posle pretvore u veprove, životinjske mužjake koji gaze po ženi i njenom dostojanstvu.

-Neka bude da „Vi“ o tome sve najbolje znate- šaljivo reče Dragana i nežno je rukom pomazi po glavi.

U novim epizodama zavidne i pakosne suparnice udesile su da Sara ostane bez stana. Ona se morala iseliti jer joj je dotadašnji stanodavac podgovoren

od strane drugih otkazao stan. Zato je morala naći novi stan i našla ga je kod gospođice Morison, jedne starije žene koja je jedina htela i imala gde da je primi. Ta žena je inače u mladosti bila prva ljubav Bernardovog oca Džona, sve dok se on posle studiranja nije oženio bogatom naslednicom, kćerkom jedinicom nekog industrijalca čiji kapital su oni potom uložili u to mesto i time ga najviše razvili. Gospođica Morison, koja se posle toga nikada nije udavala, odmah je stala u Sarinu zaštitu kako i ona ne bi doživela njenu nesrećnu sudbinu.

Posle stana Sara je dobila otkaz i sa posla, lažno su je optužili da je batinama nasrnula na jednog učenika a koji se ustvari tukao u dvorištu.

I u vezi posla opet joj je u pomoć pritekla gospođica Morison koja je uspela zaposliti kao šivačicu kod jedne svoje prijateljice. Sari na novom poslu nije bilo baš lako ali samo da bi ostala u Bernardovoj blizini, bila je spremna na sve.

Onda Bernard donese važnu odluku da se oženi Sarom i tako okonča sve njene nevolje sa preživljavanjem.

On je u jedno vrlo romantičnoj sceni, sa jako dirljivim rečima zaprosi pitajući da li je spremna da svo vreme do kraja života provedu zajedno. Ona sva srećna pristade da bude njegova žena .

Draganu je najpre neobično dirnulo to što je Sara postala šivačica kao i ona, to je bila još jedna sličnost između njih dve, koje su bile iste romantične duše. Koliko šivačica je samo ona poznavala koje su nagnute na šivaću mašinu, po celi dan vredno radile dok im je u srcima gorela jaka tuga i ljubavna čežnja. Koliko je poznavala onih koje žive za jednog čoveka kojeg nesrećno vole ili se nadaju da će se tek pojaviti.

Ali to je bilo ništa u poređenju sa time koliko su joj posle onog dirljivog prošenja iz očiju suze tekle kao reka.

U međuvremenu tu u njihovom dvorištu, nastavljala se teška porodična drama Simonovića. Kao da je kod muža nastupilo potpuno ludilo, kao da je hteo konačno i da ubije svoju ženu, jedne večeri je nasrnuo na nju gore nego ikada. Ovaj put žena je uspela nekako da istrči iz kuće, za njom je istrčao i on da bi je stigao ali je ona brzo bežeći kroz otvorenu kapiju istrčala vani na ulicu. On je

jurio za njom do kapije, potom tu zastao i psujući vratio se nazad u kuću, u kojoj su plakala deca. Unutra je krenuo da se dere na decu i bez štednje počeo da udara po njima. Tada žena vrativši se u dvorište i čuvši da unutra tuče decu, potrča nazad u kuću da ih spašava. Ali onda na vratima se pojavi muž i ovog puta uz par dugih, brzih koraka sustiže je i stade udarati po glavi.

-Neka ga neko zaustavi, pomozite joj, pomozite joj! -vrištala je Jelena koja je sa sestrom bila izašla napolje.

Gojko koji je stajao na tarasici svoga sprata ukočen u strahu, nije smeo ni pokušati nešto da preduzme. On je već imao iskustava sa nasilnim stanarima, koje je pokazalo mu da direktnim mešanjem može i sam postati žrtva. Zato je samo stajao i odmahivao glavom.

Tada Mata koji je isto celo vreme bio tu i sve gledao, pritrča i snažnim rukama dohvati muža i odbaci ga na stranu. Ovaj potom pokuša da se ponovo povrati prema ženi ali Mata raspalivši ga teškom pesnicom jednom, pa onda još nekoliko puta, obori ga na zemlju gde on ostade ležati.

Ležao je tako par trenutaka a onda neočekivano hitro skočio na noge i pojurio do jedne drvene stolice, koja se nalazila ispred Matine radionice i baš njemu pripadala. Zatim je sa tom stolicom jurnuo na Matu i njom ga jednom udario po rukama, koje je on ispružio da bi se zaštitio, pa zamahnuo da ga udari i po drugi put ali Mata, bolje približivši se, brzo ga ščepa prsa i privuče sebi. Ovaj ispusti stolicu i tada otpoče borba rukama koja je ličila na rvanje i davljenje, borba izdržljivosti snage obojice, koji će biti jači. Prvi koji popusti naći će se na zamlji i pod nogama ovog drugoga da ga izgazi. Uz jako stezanje i stenjanje, obojica su gurali se čas na jednu, čas na drugu stranu po dvorištu da bi neki nadvladao ali pobednik se nije mogao predvideti. Sa trenucima koji su promicali, shvativši da može biti savladan, nasilni muž se nekako istrže iz Matinog zahvata i pobeže kroz kapiju nekuda na ulicu. Mata koji je isto bio iscrpljen borbom i onom stolicom dobro mlatnut po ruci koja je krvavila, tada samo klonuvši sede na zemlju.

Njemu u pomoć pritrčaše Gojko i obe sestre. Oni ga podigoše na noge, povedoše nekoliko koraka do stola i postaviše ga da sedne na stolicu pored njega. Odmah odoše po vodu i zavoj da bi mu pomogli.

Dok su ga oni tako oporavljali, žena koja se za to vreme bila se izgubila iz vidokruga jer je ušla u kuću da umiri decu, pojavila se na velikim merdevinama koje su bile naslonjene na krov nove Gojkove kuće. Merdevine je tu postavio Gojko koji se tih dana penjao na dimnjak, da bi popravio kapu dimnjaka koja je htela da otpadne. Tih nekoliko dana ona ih je gledala tu ostavljene i verovatno svašta pomišljajući. Ona se velikom brzinom ispela na krov kuće i rukama bila prihvatila samog dimnjaka.

-Šta radiš tu, kuda ćeš -povikaše na nju svi grupno kada je primetiše.

- Hoću da se ubijem, dosta mi je, ne mogu više!- vikala je dok je krovom slobodno hodala prema donjoj strani kuće.

Kuća se sa svoje donje strane nadvijala nad ulicu, koja je bila još za jedan nivo spuštена ispod, tako da je visina na kojoj se žena nalazila bila oko petnaest metara. Više nego dovoljno da se ubije. Osim toga ulicom su prolazili i automobili, ne baš često ali je mogla da dodatno padne pod neki od njih.

-Vrati se, nemoj to da radiš, vrati se- zvali su je odmah upalašeno svi sa zemlje nazad.

-Molim te vrati se, nemoj da se ubijaš zbog jednog skota – zvala je i Jelena, međutim ona ih nije poslušala.

U dvorište i oko njega, privučeni dugom galamom i uzvicima počeli su da pristižu ljudi iz komšiluka. I prolaznici koji su zatekli se tu, ugledavši ženu na krovu koja hoće da skoči odatle zastajali su, tako da se tu ubrzo okupi grupa sa dosta sveta. Neko je već bio brz da pozove i policiju a oni sa sobom dovedoše bolničare i vatrogasce.

Dok je ona stajala na krovu, sa jedne strane kuće koju nije mogla da vidi, policajci su vešto i polako penjali se uz merdevine kojima se i ona ispela na krov. Sa druge strane u vatrogasnom vozilu sa dizalicom i korpom na vrhu, nalazio se jedan vatrogasac koji se spremao da u tome popne se kod nje. Žena u rastrojstvu je dobro videla korpu dizalice koja joj se približava sa donje strane, tražila da stanu i ne približavaju se do nje. I dalje je pretila da će skočiti, govorila da je sudbina nateruje na ovo, da ne može više. Da je ne bi upravo on izazvao da skoči, vatrogasac se morao zaustaviti sa približavanjem na pola puta u vazduhu. Sa druge strane, da bi ostali neprimećeni policajci su takođe jedva se

pomicali napred, tako da je situacija i dalje bila opasno neizvesna. Svaki sekund postao je velik i činio se beskrajno dug jer je u toku njega nekoliko puta ona mogla doneti odluku da stvarno skoči.

Sa zemlj, izdvojivši se malo od okupljenog sveta, Jelena koju je žena jedino htela da čuje, molila je da to ne radi. Govorila joj je da je ona sami anđeo, svetica i mučenica koja ne sme da nastrada, da nedužni ne smeju više da stradaju i gube živote jer ih niko na ovom svetu nije vredan. Njen glas pod nagonom jake želje da je odgovori od te namere postajao je preklinjući a od straha i iskrenog žaljenja na trenutke i plačan:

-Ja te dobro poznajem, ja sve znam koliko si se patila. Ti si kao moja majka koja je isto mnogo patila ali nije to radila nego je našla snage da se bori za mene i sestru.

Njene reči su delovale umirujuće na ženu koja je slušala kao da prvi put čuje da je nekome stalo do nje i da je neko ranije već delio njenu sudbinu.

Za to vreme policajci su neprimećeno sa zadnje strane i dalje pomicali se napred.

A Jelena je ubeđujući je da ne skače, govorila i govorila, pri tome stalno pozivajući je da siđe dole.

Najzad nekako, kada je čovek u korpi bio počeo da prilazi blizu a žena okrenuta samo njemu počela da vrišti na njega da ne prilazi, policajac koji je prilazio sa druge strane uhvati je čvrsto iza leđa obema rukama.

U trenu se na krovu oko njih dvoje, stvori još nekoliko ljudi koji je potom spustiše na zemlju. Na zemlji najpre priđoše joj bolničari sa injekcijom za umirenje a potom i Jelena koja je već opijenu sedativom snažno zagrlila i poljubi u glavu.

Bolnička kola odvezla su ženu odmah u bolnicu, nakon čega se i svi ostali raziđoše.

Deca koja su bila ostala sama jer se muž više nije pojavljivao, te noći spavala su kod sestara koje su trudile se da, koliko mogu, pruže im pravu roditeljsku negu. Sutradan su i njih ljudi iz socijalne službe odveli nekuda kod sebe.

Od tada niko više od Simonovića nijednom se nije pojavljivao u Gojkovom dvorištu.

Nakon ovog događaja Jelena je sa Matom uspostavila prijateljski odnos, on je svojim spasavanjem nezaštićene žene od muževljevog nasilja, odjednom u njenim očima pretvorio se u heroja. Jelena mu je odmah i priznala zašto ga ranije nije ni pozdravljala, rekla mu kako je čula da je u mladosti uradio isto što i njen otac, napustio je svoju porodicu koju je trebao da čuva. On je na to ravnodušno odgovorio, da sigurno nije mnogo pogrešila što sa takvim nije htela da se pozdravlja, jer on zaslužuje da ga ljudi zaobilaze. Od tada njih dvoje lepo razgovaraju svaki put dok ona ne primeti da on ima alkohol uz sebe. Ako bi primetila da on ima nešto ispred sebe da pije, onda bi ga ponovo ćutke zaobilazila da ne troši reči na pijanog čoveka. Njemu to nije nimalo smetalo, još je pohvalio postupak devojke koja zna da se ispravno postavi prema ljudima. Zbog toga je njihov odnos međusobnog prijateljstva iz dana u dan sve više jačao.

Kod Dragane je novost bila ta da je otpočela ponovo raditi. Istina, od sada zbog manje posla je radila po skraćenoj satnici ali i to je za nju bila promena na bolje kojoj se radovala. Zahvaljujući kratkom radnom vremenu čak je uspevala i dalje da stigne pratiti dnevne epizode „Romantične doline“. Samo je na reprize preko noći bilo malo teže isčekati ali opet uredno i bez budilnika budila se na vreme da ponovo odgleda svaku epizodu. Kako je sada na poslu manje radila nije joj teško padalo što odvaja sebi od sna, mada znajući koliko je volela tu seriju čak i da jeste, to ne bi ništa promenilo, ona bi to opet isto radila.

Pred Bernardom i Sarom pojavila se nevolja.

Bernard je imao za cilj da se na izborima kandiduje za kongresmena. On se već godinama pripremao za to i već je bio otpočeo svoju političku kampanju. Ali Sarine protivnice iskopale su iz njene prošlosti jednu ružnu mrlju. Naime, njen otac je nekada bio poverenik vlade u poslovima izgradnje škola za

siromašne. Međutim gradnja tih školi je ubrzo zaustavljena jer je novac za gradnju nestao i zbog toga je izbila velika afera. U toj aferi Sarin otac je osuđen zbog pronevere novca i završio u zatvoru sve dok tamo nije umro. Ta sramota ostala je vezana za Sarinu porodicu i mogla je uništiti Bernardovu buduću karijeru ukoliko se bi se on uzeo sa njom.

Kada je i Bernard saznao za aferu (što su mu zlurade suparnice odmah prenele) Sara mu je ispričala celu istinu. Njen otac jeste osuđen zbog pronevere državnog novca ali novac nije uzeo on. Njenog naivnog oca je prevario partner čija firma je bila zadužena za gradnju. On je uzeo sav novac i negde ga sakrio dok je gradnja škola ubrzo zaustavljena. Od tada njen otac je osuđen ležao u zatvoru sve do smrti a njegova porodica završava u siromaštvu. To je bila cela istina.

Bernard veruje u svaku Sarinu reč ali to ništa ne menja jer i dalje će mu smetati da se kandiduje na izborima. Zbog toga on mora da izabere između Sare i političke karijere. Tada on postaje spreman na veliku žrtvu i odriče se karijere radi ljubavi.

Nakon Simonovića, Gojko je kao novog stanara u staru kuću primio jednog samca. Jelena ga je slučajno prva videla dok se vraćala sa posla. Stajao je ispred ulaza svog stana zajedno sa Gojkom koji ga je još upoznao sa pravilima i običajima kućnog reda u njegovom dvorištu. Novi stanar, sa samo jednim starim koferom koji je doneo, nekako je odudarao od običnog sveta, u njegovoj pojavi bilo je nečeg neobičnog što je skretalo pažnju na sebe. Najpre zbog toga što mu je samo držanje bilo nekako kicoško ali i način oblačenja jako upadljiv za oči. Na sebi je preko obične crne majice nosio smeđi sako a dole šivene bele pantalone sa šavom od pegle i lakovane cipele. I odelo i cipele bili su nešto što je bilo jako moderno ali pre deset i više godina, dok su u sadašnjem vremenu delovali promašeno i malo neukusno. Videlo se da je on sa tim odelom, nekad ranije voleo da bude moderno obučen i da se tada šepuri u

onome što deluje otmeno. Sada kao da nije još shvatao da je njegovo oblačenje u ovom vremenu postalo staromodno i da on sam nije više mlad čovek kao nekad (mada nije bio ni star). On je tako obučen mogao da deluje čak i smešno, dok drčno uspravnog hoda veruje da tako pleni svojom pojavom, kako njegovo vreme još nije prošlo, da u njegovom držanju nije bilo i nečega drskog, što je opominjalo da taj čovek može da bude i opasan. Ta drskost u držanju govorila je da on sigurno iza sebe ima nemirnu prošlost, koja nije bila nimalo čista, nego ispunjena raznim nedelima i lošim postupcima prema ljudima oko sebe.

Čak i to što sa četrdeset godina dolazi kao samac, sa samo jedim starim koferom u kojem je sva njegova imovina, da stanuje u staroj kući u neuglednom predgrađu, jasno je govorilo da se sigurno radilo o poročnom čoveku.

Ni za Jelenu nije bilo sumnje da je on vrsta propalice, odmah je zaljučila da se radi o još jednom klošaru kojima se više ne može znati tačan broj. Zato je tek naveče pred spavanje, rekla sestri da je u dvorištu videla novog stanara i da je izgledao joj nesimpatično, te stoga ne mora da žuri da se upozna sa njim i ne trudi mnogo da mu se pokaže kao dobra susedkinja. Bolje je da bude oprezna jer teško da će neko normalan doći kao stanar u to dvorište.

Dragana je novog stanara videla tek sutradan popodne kroz prozor spavaće sobe. Pogledala je napolje i shvativši da je to Gojkov novi stanar otkrila još nešto - da joj on deluje poznato. Da, delovao je neverovatno poznato, kao neko koga jako dobro poznaje, kao neko ko je u prošlosti bio joj blizak. Pogledala je još pažljivije u njega da bi ga prepoznala a onaj osećaj bliskosti i naviranja emocija se još više povećavao.

Onda se setila i nije mogla da poveruje svojim očima -pa on je bio isti kao Bernard. Uspravan hod, samouvereno držanje a crte lica kao da su Bernardove preslikane.

Morala je da izađe napolje, da ga pogleda iz još bližeg položaja i onda se ponovo uverila da ne greši. Od uzbuđenja samo što nije glasno uzviknula: to je stvarno Bernard!

Novi stanar koji je primetio kako ga ona posmatra, kratko ju je pogledom odmerio i nije prepoznao u njoj Saru niti bilo kakvu drugu lepotu. On se bio spremio da krene negde ka gradu i iz istih stopa krenuo je tamo.

Bez obzira na to Draganino uzbuđenje nije opadalo, ona kao da je ispunila svoju veliku životnu želju da sretne pravog Bernarda, koji će uz to što je jako privlačan još i da stanuje pored nje u istom dvorištu. A možda se u vremenu ispred njih dogodi i nešto romantično baš kao u seriji koju prati. Koliko je odjednom postalo uzbudljivo to mesto i njen život.

Svoje uzbuđenje nije mogla da sakrije ni kada se vratila Jelena. Odmah je upitala da li je primetila sličnost između novog stanara i Bernarda iz serije „Romantična dolina“. Iako je ona stvarno postojala, Jelena nije bila primetila nikakvu sličnost a čak i da jeste, ne bi bila nimalo uzbuđena zbog toga. Odgovorila je da nije i da niko sličan Bernardu ne dolazi ovamo.

Dragana je pozvala da sledeći put više obrati pažnju i rekla da će odmah primetiti sličnost koja je neverovatna.

-Ako je tako pazi da se ne zaljubiš u njega, može biti da je on neka baraba- savetovala je Jelena.

-Sigurno neću da se zaljubljujem u barabu ali šta ako nije?- pitala je uzbuđeno.

Tada su joj budnoj krenuli da na oči naviru snovi o njenom pravom muškarcu, kojeg je sanjala celog života a koji se sada pojavio. On je lep i ako je uz to fin i nežan, da može da se zaljubi u nju koliko ona u njega, gde može biti veća sreće od toga. Dočekala bi konačno ono za šta vredi čekati celoga života, ono u šta je sama već sumnjala da će doživeti ali kada sreća zakuca na nečija vrata ništa nije nemoguće.

Sledećih dana ona se stalno, što namerno, što iz podsvesne želje, vrzmala po dvorištu dok se nije upoznala sa njim. On se već bio upoznao sa Matom, često je sedio sa njim za stolom ispred radionice, pa je bilo vreme da se i ona predstavi kao susedkinja iz istog dvorišta.

Upoznavši se tako saznala je samo da se on zove Ljuba i kako se usputno nasmešio i rekao da mu je drago, ona se sva ozarila srećom. Bilo je to jako lepo za početak, obećavalo joj da bi nešto važno između njih moglo se dogoditi u narednom vremenu.

Već sledeći put u razgovoru sa njim, ona ne izdrža a da ga ne upita da je li upoznat sa serijom „Romatična dolina“ i o njegovoj sličnostošću sa Bernardom.

-Vi strašno ličite na Bernarda glavnog lika iz serije „Romantična dolina“ , da li možda gledate tu seriju?

-Ne, jel taj dasa tamo gazi sve što je žensko- bezobrazno je zapita.

Njoj beše neprijtno što to čuje ali pređe preko toga i stade objašnjavati:

-Zapravo Bernard je vrlo romantičan, on voli samo jednu devojku i sve daje da sa njom provede život.

-Znači slepac. Ja nisam od takvih ako žena nečemu valja, odmah se obrušavam na nju.

Dragana je bila jako razočarana time što čuje, jako je žalila što stvarni živi muškarac nije poput onoga kojeg svakog dana gleda na ekranu. Ipak kako je bila sklona da nesumnjičavo veruje u lepotu, u svom mozgu nije mogla ni pojmiti da lep čovek može biti propalica i ološ kakav je bio Ljuba.

Zato je nastavila i sledećih puta, u svakoj prilici koju je nalazila, prilazi Ljubi pokušavajući da sa njim uspostavi bar dobar susedski odnos. U početku sva njena želja bila je u tome da bar sa njim može pričati o omiljenoj seriji, o lepoti romantike koja prosto izvire iz nje samo ako se pažljivo gleda. On ne zna o čemu tamo se radi ali kada bi pogledao, bila je sigurna da bi se i njemu dopala. A imati u blizini sebe nekog sličnog Bernardu bilo je jako uzbudljivo, takvo lepo uzbuđenje kakvo ona nikada u životu nije osetila.

Iako je zbog toga stalno se vrzmala i obletala oko Ljube, pažljivo loveći priliku čim ga ugleda da ulazi u dvorište, ništa nije postizala, on je grubo okretao glavu na stranu i prolazio pored nje kao pored drvene tarabe.

On je najviše želeo da bude u društvu sa Matom i to onda kada je ovaj imao šta da pije. Kada bi iz svoje sobe kroz prozor video ga kako nešto napolju radi, on tada ne bi izlazio vani ali kada bi primetio ga kako sedi sa flašom na stolu i pije, odmah bi izlazio napolje, noseći sebi u ruci čašu govorio:

-Ne mogu da razumem ljude koji mogu sami da piju, ja to nikada ne bih mogao. U društvu je uvek bolje i slađe.

Onda bi sedao za sto i podmetao čašu da sipa i njemu.

-Dobro, videću te kada ti budeš imao nešto da se popije, da li ćeš me onda pozvati?- prebacivao mu je Mata.

-Naravno da hoću, ja nikad ne pijem sam.

- Kada će se to dogoditi, koje godine? –pitao bi ga.

-Ima vremena, ima vremena... -odgovarao bi Ljuba pošto bi prvi gutljaj već otpio.

Mata je osećao da to vreme neće brzo doći i kao čovek kome piće mnogo znači, počinjao je da se krije od njega unutar radionice svaki put kada bi sebi kupio nešto da popije. Zbog toga skrivanja na koje je bio prinuđen, brzo je omrznuo Ljubu.

Ljubini dani bili su ispunjeni skitnjom, budio se nešto pre podne i nedugo zatim odlazio u pravcu grada u svoju dangubničku misiju. Bio je stalno bez posla i išao je navodno da ga traži. Nevolja je bila u tome što nikada nije voleo, ni hteo da radi, pa mu je trebao posao gde se plata prima bez rada a takve niko nije hteo plaćati. Njemu su najviše odgovarali kakvi mutni poslovi sa prevarama ili čak krađama, gde se jedino tim načinom može lako doći do novca. On je od ranije bio navikao da tako uzima lak novac, pa je preko svojih poznanika više nastojao da uđe u takve kombinacije.

Pokušavao je da postigne još nešto što se teško postizalo: da bez posla i novca dođe do kakve privlačne žene, koja je još imućna da može da ga prihvati kod sebe, da se konačno reši nemaštine i bede u koju je već duže vremena bio zapao. On je kao privlačan muškarac, nekada lako osvajao žene među kojima je bilo onih sa novcem dobrostojećih ali je zbog svoje neobuzdanosti i lošeg karaktera takve prilike uvek na kraju upropaštavao. Sada mu je baš loše išlo i postajao je svestan da će biti srećan ako pronađe neku koja će biti samo lepa da bi time ispunio prazninu koja se tmurno nastanila u njemu. Ali bez novca kojeg uopšte nije imao, to je teško mogao postići.

Prolazio je tako grad uzduž i popreko, svraćajući u kafane i sva moguća mesta gde je nekoga poznavao. Hvatao se društva onih koji su slični njemu, tražeći sitne pozamnice, nadajući se kakvoj časti i besplatnim pićima koja su bila mu najveća zadovoljstva ako je neko od njih bio spreman da ga časti. Tako je jedini rezultat njegove skitnje, bio kasni noćni povratak u bedni stan i samo jedna dobra stvar u svemu tome: što pijan i teško umoran ima vremena da ujutru odspava dokle želi.

Inače za lošu sreću i neuspehe u pokušaju da uzme neki novac, već je i on bio počeo da okrivljuje Gojkov stan jer otkada je kod Gojka, nikako da se pokrene napred.

Ali kada bi u dvorištu ugledao mladu Jelenu odmah je menjao mišljenje. „Neodoljiva je, prava je sreća imati nešto ovakvo u svojoj blizini“-mislio je.

Ona mu je mogla postati uzbudljiva avantura u praznom i bednom životu koji je vodio. Lepše nije mogao ni poželeti, samo ako postigne to da je ima.

On odluči da smanji lutanja po gradu i da više vremena troši u dvorištu, kako bi zagrejao ovu devojkicu za svoj nekadašnji poznati čvrsti muški šarm i lepotu koja je bila na pragu prolaznosti.

Međutim uvek podozriva i skoro prema celom muškom rodu hladno bezosetna Jelena, nije se ni osvrtała na njegove nametljive i u isto vreme nekim mačom stilom odvratne nastupe prema njoj.

Već kada je postalo joj čisto jasno da se tim načinom on njoj udvara, odmah mu je rekla da ona od onih koje dobro znaju šta hoće, da je vrlo malo muškaraca kakve ona ceni a da on sigurno nije od njih.

„Mala je drska“- pomislio je on ali nije nameravao da odustane.

Zbog toga je nastavio još upornije da se nameće, da po svom oprobano receptu sa laskavim rečima pokuša kod nje da zadobije više prostora za plasiranje zavodljivih laži, koje su mu uvek ranije prolazile.

Ali Jelena je još hladnije ignorisala svaki njegov nastup, pitajući ga jedino kada će da odustane.

On je odgovorio da nikada ne odustaje jer nije navikao da ga neka odbije. Majstor je u osvajanju i ona može samo da izabere kada će da pristane, pre ili kasnije.

Jelenu je takav bezobrazan nastup muškaraca mrzela više od bilo čega na svetu.

-Ako pokušaš i dalje da mi dosađuješ, ovde će doći moji prijatelji koji će ti polomiti i ruke i noge! Da li si me razumeo?

-Ko su oni?

-Moji bivši momci koji me uvek štite kada mi zatreba.

Jelena je blefirala kada je rekla da ima prijatelje koji mogu da je zaštite, ustvari vodeći svoj težak život, nije ni imala pravih prijatelja a iznad svega mrzela je ljude sklone bilo kakvom nasilju.

Ali to je itekako delovalo kod Ljube , on je od ranije već imao iskustava sa nameštanjem batina kojima su povod bile lepe žene.

U njegovom svetu to je bila najobičnija svakodnevna pojava, tako da je poverovao i uplašio se. Lako se moglo dogoditi da neka besna pseta kojima se ona sviđa dođu tu, i hvatajući ga samog u ovoj staroj kući, premlate ga i izlome sve u njemu, da se danima vuče ni živ ni mrtav.

Osim toga ta pretnja je nosila i jednu sasvim jasnu poruku: da ona nikako i ne pomišlja da ima bilo šta sa njim.

To mu je bila najbolja potvrda da želi da ga odbije, ne želeći čak ni da ga vidi u svojoj blizini.

Zbog Jeleninog odbijanja Ljuba je bio strašno besan. Tako je lepa a odbijala ga grubo kao nijedna do sada. Sa time se nije mogao pomiriti, danima je ležao je u krevetu smišljajući šta bi mogao da preduzme, kako bi uspeo da je dobije i ništa nije uspevao smisliti. Jedino je mogao da sebi prizna poraz ali to nikako nije bio spreman da uradi.

Umesto toga, kako je bilo sklonu njegovom karatkeru, pre je postao spreman učiniti nešto što će naterati je da zažali i naneti joj što težu patnju .

Otac je zbog odustajanja od političke karijere, grmeo na Bernarda:

-Bernarde to je nedopustivo! Tvoj deda je kao radnik na izgradnji pruge koja je prolazila kroz ovaj kraj, zajedno sa grupom radnika osnovao ovo mesto. Sami su napravili prve kuće od dasaka , od brvana podigli su crkvu a potom sve ostalo što je bilo potrebno dok nisu stvorili gradić. Tvoj deda je bio vođa tim ljudima i osnivač svega što danas postoji u ovoj dolini, da nije bilo njega mesto danas ne bi ni postojalo. Ja sam posle ženidbe tvojom pokojnom majkom, vratio se ovde da sa njenim novcem otvorimo rudnik i dve fabrike,

koje su postale nosilac razvoja celog grada. Naša porodica je uvek sve činila za dobrostanje ovog mesta i to znaju svi.

Ali u ovim vremenima nove nevolje zakucale su nam na vrata. Vlada više ne ulaže u ove krajeve, grade novu prugu koja ne prolazi kroz naše mesto a kada je završe našu će zatvoriti, naš rudnik i fabrike će postati nerentabilne i one će morati da se zatvore. Ljudi će ostati bez posla i morati otići odavde a mesto će se ugasiti. Zbog toga moraš da pobediš na izborima i svom snagom boriš se za pomoć vlade, da ulaže u infrastrukturu ovih krajeva koja će ih spasiti propadanja.

Bernarde ti pred sobom imaš važnu životnu misiju. Ne smeš ni zbog koje žene da je ugroziš. Moraš da prekineš sa tom devojkom nečiste prošlosti i to ne zbog sebe, nego zbog dobra drugih.

Ti imaš novac, ugled i sve što želiš na izboru ali postoje ljudi koji zavise od tebe i nemaju izbora. Zbog njih moraš biti spreman na svaku žrtvu.

Bernard se tako nalazio pred mučnim izborom i bilo mu je veoma teško.

Jednog dana kada se Jelena vraćala sa posla, u dvorištu je zatekla Matu kako sedi za stolom bez pića a podalje od njega, naslonjen na vrata svoga stana stajao je Ljuba. On je prebacivao Mati, kako to da mu je odjednom za stalno nestalo pića, kada je počeo da poneku čašicu deli sa njim, očigledno shvativši da Mata sada kad ima nešto da se popije krije samo za sebe.

Jelena u prolazu pozdravi Matu, na šta joj on prijatno uzvрати i ona ne zastajući se nastavi ići prema stanu.

-Dobar dan lepojko- cereći se dobaci joj Ljuba ali ona i ne pogledavši ga, nastavi dalje kao da ništa nije ni čula.

Zbog toga, on iziritiran njenim prezirljivim nipodaštavanjem prema sebi, reče:

-Kako ću je naučiti pameti!

-Koga ćeš naučiti pameti?- iznenada ga vrlo zainteresovano upita Mata.

-Ovu malu glupaču.

-Nju ne smeš da diraš, nemoj da se igraš sa sobom.

-Šta je, hoćeš je ti za sebe? Voliš mlade devojkice i ti tako star? Misliš da bi ona htela i sa tobom da se igra bockanja?

-Ona je moja posvojena kćerka i pod mojom je zaštitom, tako da paziš šta radiš i govoriš, je li ti jasno?- ljutito mu kaza.

-I da ti je stvarno kćerka, tebe se uopšte ne plašim. Nosio sam se kroz život sa puno opasnijim nego što ste ti i ona i nikad se nisam ničega bojao- odbrusi mu Ljuba.

Posle toga on se zlovoljno povuče u stan.

Već je u glavi imao smišljen plan osvete: Jelenina sestra Dragana bila je slaba prema njegovoj lepoti i nju je mogao imati kad hoće. Tako će on lako moći oduzeti joj jedino što ona sada ima- sestru.

Sara je odlučila da preseče Bernardove muke tako što će ona da se žrtvuje, otići će iz Bernardovog mesta i života, tako će mu najbolje pomoći.

Ponovo bila na istoj železničkoj stanici, gde je došavši prvi put u Bernardov grad sreća ga i upoznala, onda kada se on ljubazno ponudio da joj pomogne. U sebi je šaputala :odlazim slomljenog srca ali samo ću po dobrom i ljubavi pamtiti ovaj grad, Bernarde nikada te neću preboleti ni nekoga voleti ko tebe, ti ćeš ostati onaj koji će zauvek biti u mom srcu.

Kupila je kartu i sama noseći svoje teške kofer,e sela na klupu i čekala da stigne voz. Kada su na razglasu javili da je voz upravo stigao na peron, ustala je i pošla prema njemu. Oči su joj bile napunile se suzama, koje nije uspevala zadržati da ne krenu niz lice. Držeći kofere u rukama nije mogla da ih briše, tako da su se one vidljivo slevale niz njene obraze. Prišla je do vrata voza, a kada se spemala da zakorači i uđe u njega, čula je Bernardov glas:

-Sara zar ćeš stvarno da me ostaviš?

Njegov glas je iznenadio i obradovao ali ona okrenuvši se i pogledavši ga u njegove tužne oči odgovori:

-Tako će biti najbolje za sve nas.

-Da li to znači da si me zaista prestala da voliš?

-Nikada te nisam prestala voleti ali najbolje će biti da odem i omogućim ti da nastaviš život bez mene.

-Ako me voliš nemoj to da mi uradiš, nemoj da me ostavljaš?

-Ja te volim i zato hoću da se žrtvujem za oboje, odlazim ne mareći za svoja osećanja.

-Reci mi da to želiš i poći ću za tobom svugde sa tobom gde ideš i ti. Dići ću ruke od svega, ti si mi najvažnija.

Tako je ubedio Saru da mu se vrati nazad. On će ipak da odustane od političke karijere, samo da bi ostao sa njom po svaku cenu.

Ljuba je zapamtio kako Dragana voli da gleda neku seriju u kojoj se pojavljuje lik sličan njegovom. Brzo je pronašao tu seriju, priznavši da je ona u bila u pravu. Sličnost sa glavnim likom je bila očigledna, samo što on nikada nije bio čovek poput Bernarda. Nikada mu se nisu dopadali takvi ljudi, fini koji paze i sve čine da u očima drugih zasluže poštovanje. On nikada nije mario kako da pred drugima bude ispravan ili još gore po volji, na prvo mesto uvek je stavljao svoju volju i nije ga bilo briga da li će neko zbog nje nastradati ili biti povređen.

Odgledao je par dana seriju i u njoj video Bernardovu odanost i spremnost na žrtvu zbog žene koju voli. Video je njemu neshvatljivu veru u jednu ljubav koja je za celi život i ubeđenost da bez te ljubavi ni život nije nešto mnogo vredan. Slušao je velike ljubavne izjave, reči nastale iz iskrenih i najčistijih osećanja, velika obećanja i zaklinjanja do smrti.

Pokušavao je i da upamti nešto od njih, kako bi u u skraćenom ili prenesenom smislu mogao ih posle ponoviti pred Draganom.

„Opa, znači sestra nam baš voli romantiku, lepe i verne muškarce“- razmišljao je u sebi. „Puno sanjari u odnosu na ono što ima sa svoje strane da podari jednom takvom muškarcu“.

Biće zabavno videti kako se ta isčerupana kokoška, topi od miline kada obaspem je jeftinom pažnjom i komplimentima kao da sam pravi romantičar.

Još bolje će biti videti mlađu joj sestru kako će se gadno iznenaditi, kada ovu budem imao u šaci.

Tako se on jednom obratio Dragani:

- Znaš li šta je novost kod mene: i ja sam počeo pratiti seriju „Romantična dolina“ o kojoj si mi govorila. Bilo mi je krivo što sam onako loše se podneo kada si mi govorila o njoj. Većina tih serija sa televizije su gluposti i zbog toga ih mrzim. Ali rekoh sebi, komšinica je vrlo pametna i lepa, nije moguće da ona gubi vreme na gluposti. Pogledao sam par epizoda i jako mi se dopala. U njoj stvarno ima nečeg romantičnog i lepog što čoveku razneži dušu.

Dragana se oduševila time što čuje i onda upita:

-A sličnost između Vas i Bernarda, jeste li primetili?

-Iskreno neku veliku sličnost i nisam video ali jako sam srećan ako tebi ličim na njega.

-Itekako ličite a on je mnogo lep.

-Ti si takođe lepa, lepša od njegove Sare.

Iako ona nije mogla da poveruje u njegove reči, bila je jako srećna zbog njih.

-Hvala vam, to je najlepši kompliment koji sam ikada dobila.

-Onda, možemo li ponekad da pijemo kafu i malo pričamo o omiljenoj nam seriji?

Kada je Jelena prvi put videla Ljubu kako sedi sa Draganom u dnevnoj sobi, neprijatno iznenađena pogleda na sestru ljutitim pogledom, kakvim je nikada do tada nije pogledala.

-Pozvala sam komšiju na kafu, prvi put je kod nas- kao u odbranu reče ona.

-Da, razgovaramo o našoj omiljenoj seriji, ona mi kaže da ličim na Bernarda, da li i ti misliš tako?- smeškom koji je bio cerenje u lice, on se obrati Jeleni.

Ali Jelena mu ne ostade dužna.

-Bernard živi u velikoj kući sa poslugom, do koje vodi staza sa drvoredom, šta ti imaš od toga?- prezirljivo ga upita ona.

-Nekada se imalo dosta toga ali ljudi su me oterali u propast. Inače, danas ne bih bio ovako prazan –odgovori Jeleni a onda zbog odgovora za koji je znao da izgleda providno, nastavi govoriti Dragani:

- Bili su mi prijatelji a ovamo su me lagali, krali i varali. Lopuže i ološi, svi oni su bili.

Dragana odmah primi njegove reči sa iskrenim saučešćem i razumevanjem, pa je sa žaljenjem gledala u njega.

-Znači prijatelji su ti bili isti kao i ti, šta se drugo moglo očekivati- ubaci se Jelena.

- Nemoj tako- opomenu je iz pristojnosti Dragana kao što je uvek radila kada je ova bila tako otvoreno iskrena prema onima koje nije volela.

-Nije važno- kao ne ljuteći se reče on- mene te stvari sa novcem nikada nisu mogle mnogo pogoditi. Ima u životu i važnijih stvari. Ni sa ljubavlju nisam imao sreće ma koliko da sam je želeo- tu on značajno pogleda u Dragana koja obori pogled pred tako direktnom izjavom.

-Kao da mi nije bilo suđeno da sretnem onu koja će me zavoleti- nastavi da poje samom sebi zabavnu pesmu.

-Ni ovde nećeš sresti ništa tome slično, gubiš vreme- odbrusi mu Jelena.

Na te reči Dragana je prostreli pogledom u kojem je bilo i nečega pretećeg.

Jelena nakon toga ćuteći izađe iz sobe.

Kasnije kada je Ljuba izašao ona se odmah vrati i reče sestri:

-Nemoj nikada više da ga dovodiš ovde.

-On je samo komšija koji je došao na kafu i ništa više.

-On ti nije dobar komšija i nije došao zbog kafe, nego zbog nečega drugoga.

-Bože Jelena, šta bi ti tek pomislila da sam ja otišla kod njega u stan da popijemo kafu?

-Ono što znam, već je nekoliko puta saletao me i nametao mi se vrlo bezobrazno. Odbila sam ga, rekla mu da se gubi ali on sada nešto slično pokušava sa tobom.

-Dobro ali nisam primetila da mi se nameće, pogotovo ne drsko kao tebi kako kažeš- reče Dragana razočarana onim što je čula.

-Ja sam primetila da ti se nameće a to ne valja jer je ološ.

-Šta hoćeš da kažeš, prvo se tebi udvarao, pa sada pokušava meni. Sa takvom idejom u glavi je došao ovde?

- Ne znam šta je tačno smislio ali tu može da bude mnogo toga lošeg. Zbog toga nemoj da ga dovodiš ovde ili bilo šta da imaš sa njim.

-Ali Jelena ne mogu da okrenem leđa čoveku iz čista mira, zašto tako da radim.

-Ne moraš mu okretati leđa ali nemoj taj ološ da dovodiš u naš stan ili nešto slično da imaš sa njim.

-Nisi u pravu, ne mogu ti obećati to.

-Obećaj jer mi je važno da ne bih brinula za tebe.

-Ljuba nije ološ, to bih odmah primetila.

-Jeste ološ je, nemoj da ga opravdavaš kada ne znaš ništa o njemu.

-Ne poznaješ ga ni ti ali sve loše misliš o njemu.

-Ti si oduvek bila naivna, nemoj da mu dopustiš da to iskorištava.

-Jelena, nećemo valjda da se svađamo oko toga- opomenu Dragana.

-Nećemo da se svađamo- odmah pristade Jelena.

Posle par minuta ćutanja Dragana reče:

-Dobro ja neću da ga dovedim ovde, ni da imam bilo šta blisko sa njim, obećavam ti. Da li si zadovoljna?

-Jesam, zato što mi je to bilo važno.

-Ali nemoj ni ti da ga osuđuješ kao ološa ,važi?

-Neka bude tako, samo da se ne bi svađale zbog njega- nerado pristade Jelena i tako se rasprava prekide.

„Itekako ćete se još svađati“, pomisli tad u sebi Ljuba koji je sve slušao iza kuće, gde stigao da se sakrije nakon što je obišao čitav krug po dvorištu, nakon odlaska iz njihovog stana.

Jelena je bila sigurna u Draganu da ona kao što je obećala, neće ništa imati sa Ljubom. One su obe uvek se držale svakog svog datog obećanja i nikada nisu imale nikakve međusobne tajne . Tako je Jelena očekivala da će biti i ovoga puta i dalje ništa nije sumnjala.

Međutim Dragana iako nije nameravala prekršiti obećanje, zbog zaljubljenosti nije više bila u mogućnosti da se kontroliše i pridržava obećanja. Tome je naravno doprinisio i Ljuba koji je svakog dana uporno navaljivao sa tobožnjim udvaranjem , pri tome uvek sve razgovore započinjući pitanjem : da li si gledala „Romantičnu dolinu“? Tako je ona ne odolevši toj privlačnosti i ljubaznosti, počela da krije od sestre kako danju kada ova nije tu, tajno sastaje se sa Ljubom. I on je dobro znao šta je posredi, pa je zato uvek čekao pravi trenutak, onda kada Jelena nije bila tu.

U novoj epizodi „Romantične doline“ Sara i Bernard su išli na jahanje. Oni su uzjahavši dva konja bili zaputili se prema planinskoj kolibi, koju je Bernard imao miljama daleko od grada. Tako su oni jahajući, malo išli polako kasom a malo galopirajući utrkivali se kroz prirodu, uživajući u njenim lepotama.

Negde na pola puta odjednom se od oblaka nebo pomračilo, a kiša samo što nije bila počela da pada. Oni odlučiše da ne odustaju od cilja, nego da jure do kolibe. Jureći tako skoro da uspeše domoći se kolibe ali negde pred njom

uhvati ih jak pljusak. Taj snažni pljusak za kratko vreme pokvasi ih do gole kože, tako da kada su došli u kolibu oboje bejahu potpuno mokri.

Bernard unutra u kolibi nije imao nikakvu drugu odeću da bi mogli da se presvuku, jedva je za sebe uspeo naći jedne pantalone i neki lovački prsluk, dok je Sara sama u jednoj sobi morale se ogrnuti samo običnim ćebetom. Pošto im je bilo hladno, Bernard u malom kaminu naloži vatru da gori. Onda kada se vatra dobro rasplamasl, a on pozva i Saru da izađe iz sobe i ogreje se. Ona ogrnuta ćebetom izađe i sede na klupu pored Bernarda. Oboje su gledajući u vatru grejali se i pričali o tome koliko je ta koliba sa kaminom bila lepa.

Napolju je počelo da se smrkava tako da je plamen vatre iz kamina sve jače bacao svoju svetlost na njihova lica i tela. Bernard pod treperavom svetlošću nije mogao odvojiti pogled od Sare, koliko je samo bila lepa tako pod njom, dok je sedela tu pored njega. Nije skidao oči sa njenog lica i lepih obliha ramena koja su virela iznad ćebeta obmotanog na njenom telu. Ona to najzad primeti i upita ga zašto je tako gleda. On joj odgovori da je te večeri lepša nego ikad do sad i da zbog toga ne može da odvoji pogled od nje. Ona se nasmeši i pogleda u vatru koja je titrala u kaminu a on se približi njenom licu i poljubi ga jednom, dvaput, triput dok im se i usne ne spojiše. On je obgrli obema rukama i malo približi sebi a zatim dok je tako ljubio, polako povuče kraj ćebeta koji joj je bio zadenut na leđima prema dole. Polako je vukao ćebe sa nje, dok ga konačno nije odbacio prema podu i ono ostade tu obasjano vatrom iz kamina koja se sve više rasplamsavala unutra.

Celu tu noć u kolibi njih dvoje su proveli budni u poljupcima i milovanju. Vatra strasti gorela je u njihovom krevetu, u polutama iz koje su videle se samo siluete muškarca i žene u ljubavnom plesu. Napolju pod sjajnim zvezdama čula se samo muzika noćne tišine.

Oni su taj vikend ceo proveli u planinskoj kolibi, u maženju i razmeni nežnosti, pijući vino i jedući hranu iz zaliha, šetajući šumom i uz izjave ljubavi slušajući cvrkutanje ptica.

Njihova dva dana u planinskoj kolibi brzo su prošla i onda najzad tako potpuno sjedinjeni, puni sreće i zadovoljstva ponovo uzjahaše konje koji su čekali ih na pašnjaku i krenuše ka gradu.

Konačno- reče Ljuba naglas- već sam pomislio da ovi romantični to uopšte ne rade.

Danas ćemo malo o „jahanju“- pomisli u sebi i krenu kod Dragane u stan.

Ona je kao i posle svake epizode „Romantične doline“, bila puna utisaka od onoga što je gledala. Ova epizoda je bila ispunjena čulstvenim utiscima toliko da kada na vratima ugleda Ljubu, malo pocrveni u licu.

On prepoznavši to crvenilo počeo pričati nešto o vatri koja je gorela pred Sarom i Bernardom. Ona videvši pred sobom upečatljivu sliku te vatre kako snažno buktu, zbog nečega se još više zbuni. Videći njenu nelagodnost Ljuba je dohvatio oko struka i upita hoće li i oni da upale svoju vatru. Ona izgovarajući se Jeleninim skorim povratkom sa posla, pokušavala je to da odloži nekog drugog puta. Međutim on reče da do Jeleninog dolaska imaju sasvim dovoljno vremena, pa navali da joj ljubi vrat i zavlači ruku pod bluzu.

Bilo je vrelo i zaparno poslepodne, kada se Jelena vratila kući i tamo zatekla Ljubu u njihovoj dnevnoj sobi još u beloj muškoj majici sa trgerima. Od velike vrućine, gola ramena i grudi su mu se znojili, dok je sedio na trosedu posle obavljenog posla i zadovoljno pušio cigaretu. Malo podalje od njega sedila je Dragana sa nekim tupim i ošamućenim izrazom lica. Jelena je jednim pogledom prešla preko sobe, preko Ljube koji se kao i uvek zadovoljno kezio i preko Dragane koja je bila sakrila pogled od nje.

Odmah je bilo joj jasno šta se tu desilo i nijednim izrazom lica ne otkrivši svoj užas, produžila je u svoju sobu. Unutra je, zatvorivši vrata za sobom, pala na krevet i zabivši glavu u jastuk da je ne bi čuli, počela gorko, gorko da plače.

Sumrak je počeo da pada kada je isplakanih očiju još ležeći na krevetu čula da Ljuba odlazi iz kuće. Onda je izašla u sobu kod sestre.

-Zaboga Dragana šta će ti „onaj“ ovde? Zašto si me lagala kada si obećala da nećeš imati ništa sa njim a ti ovamo čak odlaziš u krevet sa njim?- samo što nije vrištala ona.

- Sad znaš istinu, mi se volimo Jelena, to je dobro a ne loše kao što se tebi čini.

-To nije normalno da se volite, ti sa takvim ne možeš da se voliš, on je najgora bitanga!

-Ne govori tako za njega, on nije bitanga.

-Jeste, to se odmah vidi, svaka budala to može da oceni, samo si ti potpuno luda.

- Pa šta i da jeste kao što govoriš, mada ne verujem u to. Šta sam onda ja? Neka kraljica, kojoj će neko da podari još jedno njegovo kraljevstvo? Nisam ni ja nešto naročito, niko mi se više ne udvara, ko se interesuje za mene? A Ljuba je još lep muškarac od kojeg ne tražim mnogo, samo ljudsku reč i malo pažnje. I on je u godinama kada ljudi prave preokrete u životu i povlače se u miran život. Tako zajedno možemo biti jako srećni, razumeš li?

-Kakva tvoja sreća kada je prvo mene saletao i pokušavao da mi se nametne? I nije se stideo da posle pređe na moju rođenu sestru, koja je glupo naivna.

-Tebi se uvek svi udvaraju, tebi je lako, ti oduvek imaš lepotu, pa još i mladost a ja ih nemam. Nemoj da mi tražiš trun u oku!- sada je vrištala Dragana.

-Govorim o tome da je možda sa tobom iz osвете meni. On je očigledno pokvaren, svašta mu može pasti na pamet.

-Neću to ni da čujem! Jelena vrati se u sobu iz koje si došla, ne mogu više da te slušam!- skoro da zavapi Dragana.

Jelena poslušno ode u sobu iz koje nije izlazila do jutra.

Ljuba ih je špijunirao i ovog puta, čuo je prvu svađu sestara, sve do jedne reči.

-Opasna mala, ali njene muke tek počinju- zaljuči on.

Tada i on pođe da neprimećen se vrati u svoj stan ali odjednom preplašeno se ukoči, kada se iza kuće pred njim pojavi krupna Matina prilika.

-Voliš da prisluškuješ tuđe razgovore, a?-upita ga snisihodljivo on.

-Tebe to ne sme da te bude briga, jel ti jasno ?- kao režeći odvrati Ljuba i prođe dalje pored njega.

Nakon što je zbog očevog protivljenja, Bernard napustio očevu kuću da bi nevenčan živeo sa Sarom, njegovog oca zbog tuge i sekiracije udario je infarkt. On je u kritičnom stanju prebačen u bolnicu i tamo su borili se za njegov život.

Saznavši da mu je otac na samrti i to baš zbog njega, Bernard odlazi u bolnicu da ga poseti. Tamo ga nalazi u teškom stanju, gde on ležeći u krevetu jedva je mogao da govori.

Bernard mu se izvinjava i moli ga da mu oprost. Otac mu sve oprašta pod jednim uslovom: da nastavi porodični put kojim je bio krenuo.

Bernard za ljubav ocu pristaje na to.

Otac traži da mu se on zakune.

I Bernard se zakleo.

To je značilo da će morati da ostavi Saru.

Bernard konačno saopštava Sari u kakvom je položaju i uz puno tuge i suza, oni se rastaju jer tako moraju.

Sara najpre odluči da ovaj put stvarno ode iz njegovog mesta ali gospođica Morison je odgovara od toga i ona odlučuje da ostane. Provešće ostatak života isto kao ona, u blizini Bernarda biće srećna i onda kada može samo da ga vidi. I Bernard odlučuje da se nikad ne oženi drugom.

Bernard posle rastanka, nemajući u sebi mira, daje sve od sebe da sazna što više o čoveku koji je prevario Sarinog oca. Konačno saznaje gde se on nalazi i odlazi tamo, gde se uverava kako on ima ogromno bogatsvo koje nesumljivo potiče od ukradenog novca. Bernard lično staje pred njega i saopštavajući mu da zna njegovu za prevaru, optužuje ga za uništenje života cele Sarine porodice. Ovaj mu onda to i priznaje ali i govori da ništa ne može dokazati jer je sve dobro zamaskirano.

Bernard tada odlučuje da se obrati za pomoć Bilu, svom najboljem prijatelju sa koledža koji sada radi kao uspešan policijski istražitelj.

Oni zajednički pokušavaju da uđu u trag novcu koji je nestao iz fonda za izgradnju škola.

Ujutru Jelena je ustala ranije da skuva kafu i postavi je sestri na sto, gde je čekala kada ova ustane. Kada je i Dragana ustala i sela za sto da pije kafu, Jelena joj onda reče:

-Krivo mi je što smo se sinoć svađale, nisam smela to sebi da dopustim.

-Nismo se svađale Jelena, malo smo se prepirale zbog onoga što ne vidimo isto i to je sve.

-Nisi više ljuta na mene zbog svega što sam ti rekla sinoć?

-Nisam ni sinoć bila, kako mogu da se ljutim na nekoga kada sam postala toliko srećna.

„Eh“- uzdahnu u sebi Jelena ali ne htela da se oda.

-Ne znam, mnogo sam uznemirena zbog tebe, za mene kao da si uletela u neku opasnost, tako to doživljavam.

-Nemoj da si uznemirena, kada posle nekog vremena stvarno upoznaš Ljubu, videćeš da on nije nimalo loš čovek.

„Da, on joj liči na Bernarda i to joj je dovoljno iako o njemu zna manje nego ja.“

-mislila je u sebi Jelena koja nije više ništa rekla sestri. One tad kao i svakog jutra krenuše na posao.

Tog dana Dragana koja se ranije vraćala sa posla žurila je da se što pre zagrlji sa Ljubom. Nakon toga, sačekavši malo upitala je Ljubu da li se najpre udvarao njenoj sestri. Pitala ga je to iz osećaja dužnosti jer nije postojalo ništa po čemu bi mogla znati da li je laže ili ne. Čak i da je rekao joj istinu, sa njene strane ništa se ne bi promenilo, ona opet nije bila u stanju da se odvoji od njega.

-Kakvo udvaranje- lagao je on- ta mala je toliko nadmena, da i to što sam nazvao joj dobar dan smatra udvaranjem. Šta li bi ona na pravo udvaranje rekla, tužila me da sam je napastvovao?

-Ona zna da ponekad preteruje, znaš mlada je još- opravdavala je Dragana sestru.

-Zato i jeste sama i biće uvek –kaže on.

-Srećom ja pored sebe imam pametnu i lepu ženu, koju volim i koja me neće optuživati za gluposti, je li tako?

-Tako je -potvrđi ona dvostruko srećna: prvo što je čula iz njegovih usta da je to neistina a onda još više zbog toga što je on pretvarao se da je srećan sa njom.

Narednih dana oni su zajedno slobodno se pokazivali pred Jelenom, Dragana zaista srećna a Ljuba glumeći da je isto srećan kao ona.

Jelena je shvatajući beznadežnost sestrinog slučaja, nekako to čuteći trpela ali je celo vreme pokušavala smisliti nešto što bi moglo pomoći joj da se reši Ljube. Ali ništa dobro nije uspevala da smisli.

Žaleći što se ranije, dok nije još bilo kasno, nisu odselile odatle, pokušavala je da nagovori Draganu da već jednom odu iz Gojkovog stana, navodno tržeći lepše mesto za stanovanje. Želela je, bar za početak, odvojiti je dalje od njega da bi posle, uz malo sreće ako je bude, sa vremenom koje prolazi možda se pred njom razotkrila Ljubina prava priroda. Možda on završi u zatvoru ili nešto slično tome, nestane iznenada kao što se i pojavio. Tome se i najviše molila bogu da joj pomogne.

Dragana za odlazak ovog puta nije htela ni da čuje, za nju je Gojkovo dvorište postalo romantično mesto, veliko kao onaj grad u dolini u koji je Sara došla da radi i živi.

Tako je propao svaki dogovor o selidbi.

Brenardov prijatelj Bil, jedno vreme ne javlja se sa nikakvim novostima a onda donosi dobre vesti.

Pronašao je čoveka koji je radeći kao računovođa u firmi koja je izvodila radove na izgradnji škola, pomogao da se novac skloni u stranu državu a odatle nazad vrati kao nepoznata investicija. Taj čovek sada je bio na umoru, ostalo mu je nekoliko meseci života i bio je spreman da otkrije celu istinu.

Tako otpočinje novo suđenje, gde sud konačno osuđuje pravog krivca a skida sramotu sa imena Sarinog oca. Zahvaljujući tome ona i Bernard mogu ponovo da budu zajedno.

Jelena je izbegavajući Ljubino prisustvo u njihovom stanu, sve više vremena provodila sedeći ispred radionice sa Matom. Bila je već dovoljno bliska sa njim da jednom upita ga o njegovoj porodici, šta je sad sa njom?

- Sinovi su se poženili a za ženu znam da živi sa jednim od njih.

-A ti, da li se ti viđaš sa njima?

- Ne, mene ne žele da vide.

-To je tužno.

-Da ali kada nisam bio pored njih kada sam bio im potreban, zašto bi sada imali potrebu da me vide.

- Možda da se neke stvari poprave.

- Neke stvari se jednostavno ne popravljaju jer je prekasno. Tako je to.

Oni malo počutaše dok Mata ne reče:

-Vidim tvoja sestra se spetljala sa onom propalicom Ljubom.

-Da, poludeću zbog toga, ne znam šta da radim.

-Šteta, ona je dobra osoba ali je on zlo, pogotovo za one koji mu dopadnu u vlasti. Viđam ga kako ispod vašeg prozora prisluškuje vas o čemu razgovarate. Mnogo je mutan i pokvaren, morate ga se dobro paziti.

-Kada si ga video?

-Viđao sam ga više puta kako obilazi iza kuće i onda stane da vas prisluškuje. Ko zna šta smeru.

-Neverovatno.

Jelena je odmah otišla i Dragani prenela sve što joj je Mata ispričao. Imala je sada i dokaz da Ljuba smeru nešto podlo i opet tražila od nje da prekine sa njim. Dragana je bez ikakvog uzbuđenja, odgovorila samo da će kasnije pitati ga o tome.

Kasnije kada je upitala Ljubu, on znajući da je već opažen u prisluškivanju od strane Mate koji će im to sigurno reći, imao je spremljen odgovor. Rekao je da se plaši Jelene, ona ga ne voli i želi po svaku cenu da ga se reši. To mu se i potvrdilo kao istina, onda kada je pored prozora prisluškujući ih, čuo kako o njemu govori sve najgore.

-Ona se neće smiriti dok nas ne rastavi, to mi je postalo već jasno- govorio je.

-Ne može da nas rastavi, ja joj neću to dozvoliti- obećavala je Dragana.

Ona je posle toga još prekorila Jelenu zbog njene optužbe .

-On te se plaši, moraš da ga ostaviš na miru! Postaje napet i uznemiren zbog tebe.

-Ti mu veruješ kada tako kaže? Šta još nećeš da mu poveruješ, da stoji tu i čuva stražu da mu te ne ukradu.

-Nemoj ti da se zanimaš šta on radi. On je moj izbor, ja ga volim i sve što dolazi od njega, mora da bude važno samo meni i kako ja to prihvatam. Ti nemaš ni zbog čega da gledaš u njega.

Kasnije ležeći u krevetu sa Ljubom Dragana mu se tužno žalila:

-Pokušavam da izmirim dvoje ljudi koje volim najviše na svetu i nikako ne uspevam- reče Dragana.

-Do mene ništa ne stoji, da se ja pitam već bi svo troje živeli u slozi (naročito u našem krevetu, gde ima mesta i za nju- nije odoleo toj pomisli).

-Ti si divan- oduševljavala se ona.

-Dobro ali nisam toliko koliko je tvoja sestra.

-Jesi baš koliko i ona.

-Nemoguće, ne možeš mene da voliš koliko i nju- opipavao je Draganina osećanja.

-Moguće je ,isto vas volim.

-Bez imalo razlike ?

-Bez imalo razlike- potvrdi Dragana.

-Ali nju bar malo više treba da voliš.

-Ne može, morate oboje isto da mi budete dragi.

-Sjajno, ali ako ti je ona i draža od mene, ti ćeš opet ostati moja lepotica.

-Divan si, tako sam srećna sa tobom. Zbog toga mogu da te volim više i od sestre Jelene.

On je to već znao. Samo je čekao da iz njenih usta čuje potvrdu jer će u narednom vremenu zatražiti joj da izabre između njega i Jelene.

-Znaš mi bi u predstojećem vremenu, mogli malo da pričamo o važnim stvarima kao što su brak i slično.

-Ozbiljno si spreman na to?

-Ne poznaješ me još dovoljno ali ja sam uvek ozbiljan.

Već sledeće sedmice njemu je isticala kirija, i umesto da uplati

Gojku novu, pojavio se sa predlogom da se useli u isti stan sa sestrama. Rekao je da je trenutno bez para i da mora ili se skloniti se kod njih ili otići nekuda dalje.

Draganu je uhvatila panika da ne ode od nje i odmah mu rekla da može kod njih samo da im Jelena ne pravi smetnju. On je savetovao da je već vreme da se njena sestra navikne se da su oni zajedno. Ako se u početku bude protivila, kasnije kada shvati da je on isparavan i dobronameran čovek, popustiće i moći će lepo se slagati.

Tako je Jelenu sačekalo još jedno neprijatno iznenađenje, kada je u stanu primetila stari Ljubin kofer jer je bilo očigledno da se uselio kod njih. Ona uzevši taj kofer htela odmah da ga izbacila napolje ali i Dragana prihvativši za isti počela da ga otima od nje da bi idalje tu ostao.

-Ne može, on neće ostati ovde nikada! –vikala je ona.

-On je sa mnom i može da bude tamo gde sam ja! –odgovarala je Dragana.

-Ne možeš ga ostaviti, i ja se ovde nešto pitam, mora napolje!

-Smiri se, on sa tobom nema ništa i ti nemoj da diraš u njega.

Tada iz druge sobe izađe Ljuba i umeša se :

-Ako ne može sa nama, neka pređe tamo u stan gde sam bio ja i bude mirna koliko hoće.

Dragana se odmah složi sa nim.

-Ako ne možeš nikako da podneseš da Ljuba stanuje ovde, možda bi najbolje bilo tako.

Jelena se tad oseti izdana od strane sestre. Ona je nakon majke bila njena jedina zaštita, od koje se nikada u životu nije odvajala, te je sa tim predlogom bila strašno povređena.

-Sad ću još da budem izbačena iz stana zbog njega?- obrati se uvređena sestri.

-Ne izbačena, samo ti govorim da želim živeti zajedno sa Ljubom i ti treba da se navikneš na to- ispravljala je Dragana- naravno, bolje će biti ako ostaneš ovde.

-Rekla si da se ne plašiš mene- podbadao je Ljuba.

Izazvana Jelena odgovori:

-Naravno da se ne plašim, koga da se plašim?- i tada pogledavši oboje odustade od izbacivanja kofera i ode u svoju sobu.

Tamo u sobi prebiralala je u glavi šta se zapravo dogodilo malopre kada se vratila u stan. Odjednom kao da je došla u tuđi stan, Ljubin stan, da stanuje sa gadom i zmijom kao zarobljeništvu. Izdana je od sestre jer sa njenom podrškom ona treba da se muči tako. Osećala se vrlo odbačeno i nije joj bilo nikakve utehe.

Htela je da plače ali tada u sobu uđe Dragana. Ona je još mogla da predoseti sestrina osećanja i pojavi se kad je najpotrebnija.

-Jelena nemoj da se osećaš povređeno, ja ću uvek biti sa tobom, samo me malo pokušaj razumeti. Niko neće povrediti ni tebe ni mene, sve će biti u potpunom redu. Pokušaj se priviknuti na promenu, ako se potrudiš videćeš da niko drugi neće praviti probleme. Sve će biti u najboljem redu.

-Nisam ti nikada se mešala ranije kada si imala druge muškarce, govorila sam ti samo šta mi se ne dopada kod njih ali nisam nikada pokušavala da ti se mešam. Oni su sami odlazili i pokazivali ko su. Ali ovaj je najgori, ološ i propalica, ne smeš mu dopustiti da upravlja tobom.

-On me voli i ja njega kao nikad nikog do sad, mi imamo važne zajedničke planove. Nećemo se rastavljati jer pre bih umrla nego napustila njega. Ti si moja jedina sestra, tebe isto mnogo volim ali nemoj mi kvariti ovo što sad imam, molim te.

Jelena je znala da to što ona ima, ponovo neće dugo trajati ali nije mogla da joj otvori oči. Zato je vrlo nerado morala da pristane na ovo što je molila.

Od tada dalje su nastavili svo troje zajednički deleći isti stan.

Za Jelenu je taj život bio mnogo teži nego što je sama pomišljala da može biti. Ona je postala neka vrsta zatočenika u tom stanu jer je stalno boravila samo u sobi koja je njoj pripadala, u kojoj je čak i jela. Samo tu se osećala spokojno i

povučena u svoje misli, mogla se malo odmoriti od te mučne situacije. Stomak bi joj se uvek prevrtao od mučnine, kada bi izašla iz sobe i videla Draganu sa Ljubom, koliko mu veruje i kako je presrećna sa njegovim ispruženim malim prstom, oko kojega je vrteo.

Ljuba se osećao prezadovoljno gledajući njenu potištenost, trudio se da svemu tome doda još neku crtu podrugljivosti i sličnih odvratnosti.

Ali pre svega bio je usvesređen na nju samu, kao jedino što ga je zanimalo u tom stanu. Kada je ona bila izvan svoje sobe, odmah bi šetkajući stanom zvižduckao i pevušio po stanu melodije nekih pesama sa imenom Jelena ili nekih drugih sa vulgarnim rečima. Muvao bi se stalno negde oko nje, zavirivao bi u njenu sobu samo ako su vrata na njoj stajala imalo odškrinuta. Naročito kada bi se kupala, morala bi pri izlazu iz kupatila, uvek brzo sklanjati se jer bi on idući u stopu za njom mirisao njenu kosu i telo kao zaluđen. Čak ni njen veš nije imao mira od njega, okretao bi ga, dodirivao i mazio pred njom ili čak i onda kada ona to nije mogla videti.

Ipak ona nikada više nije izgovorila nijednu reč za njega, ni onda kada je trebalo reći mu da se skloni ili učuti.

Ona je time i Dragani jasno pokazivala da ne namerava popustiti i nikada se pomiriti sa Ljubom, ma koliko se ova tome nadala.

Ispred Sare i Bernarda pojavila se nova prepreka na njihovom putu ka sreći. Bila je to njegova sestra Dženifer, koja se upravo vratila sa završenog koledža. Ona je bila ljuta na Saru zbog toga što njen otac umalo nije umro od srca i što mu je nakon toga zdravlje znatno popustilo, tako da se ona zarekla da nikada neće dozvoliti da se Sara uzme sa njenim bratom. Ona ubeđuje i oca Džona da će najbolje biti ako Sara prestane imati ikakve veze sa njihovom porodicom. Otac izlazi u susret kćeri jedinici kojoj je oduvek sve ugađao i u

kući je opet napeto. Osim Bernarda niko iz njegove porodice ne želi da prihvati Saru kao svoga člana.

Videvši Saru koliko je nesrećna, stara gospođica Morison odluči da lično ode do Bernardovog oca i sama mu skreše u lice, koliko je srda time što on staje na put dvome mladim koji se vole.

Od kada je u mladosti bila njegova devojka, kasnije nikada nije progovorila ni jednu reč sa njim, mada ga je viđala mnogo puta. Sada je prvi put posle trideset i nešto godina, išla pravo u njegov dom da mu kaže par reči šta misli o njegovom mešanju u tuđe odnose.

-Slušaj Džone dosta je više i tvojih gluposti. Već si u mladosti počeo da ih praviš i do starih dana se nisi promenio. Da ostaviš sina i Saru, koju volim kao svoju kćerku, da na miru žive i vole se kako hoće. Poznajem te dobro i znam kako bi ti postupio da ti se kao Bernardu neko meša u život a sada njega mučiš sa svojom sujetom i izvoljevanjima. Neka njih dvoje budu srećni, njihova sreća je važnija od tebe matorog, treba da ti je na prvom mestu, da li si me razumeo?

Gospođica Morison bila je tada jedina osoba na svetu, koja je smela tako nešto da skreše Džonu u lice a da se on još pred njom oseća krivim. I zaista, reči bivše ljubavi iz mladosti delovale su na njega, on se postiđe sebe i odluči da ostavi Saru i Bernarda da se vole.

Jelena se niukom slučaju nije plašila Ljube, ni bilo kakvog njegovog nasrtaja na sebe, za nju je on bio samo ništavno biće, smatrala ga je ološem bez petlje.

Međutim tu je grešila, za to vreme on je već postao siguran da je ona bez ičije zaštite, uverio se u to pitajući i Draganu da li ona ima prijatelje koji je štite.

Tako je saznao da je ona, ako se izuzme Mata kojeg se nije plašio, jedna devojka bez zaštite.

Dogodilo se to jednog jutra kada je Dragana otišla na posao a Ljuba i Jelena ostali su sami u kući.

Jelena je stajala u kuhinji za sudoperom, perući nešto malo sudova koji su stajali neoprani. Ljuba je odstraga posmatrao njenu priliku, gledao u njene ruke kako vredno i brzo prelaze preko tanjira čineći ih čistim i sjajnim.

„Sad je trenutak ili nikad“ ,pomisli on.

Dok iz sebe ona nije bila ni primetila kako on iza nje nešto smerom, prišao je i obema rukama dohvatio njen struk i čvrsto ga stegnuvši uz sebe. Dohvativši i osetivši oblo mlado telo, u trijumfu velike sreće već je bio zaustio da kaže: „to mi treba...“.

Ali već sledećeg trenutka jednim potezom, brza kao divlja mačka, Jelena sa kratkim zašiljenim noktima na ruci, navođena samo osećajem iza sebe, parnu snažno preko njegovog lica. On iznenađen munjevitom i preciznom reakcijom, ispusti je iz svojih ruku i povuče se korak unazad. Rukom je opipavao jedno oko koje ga je povređeno bolelo, očni kapak bio je rasečen, samo jedan delić sekunde sprečio je da umesto rasečenog kapka iskopa mu otvoreno oko.

-Kujo!- ciknu tad i snažnim šamarom pogodi je u lice.

Potom obema rukama dohvativši je za nadlakticu ruke i kosu, dograbi da vuče za sobom prema drugoj sobi. Snagom razjarenog bika, lako je pomerao za sobom dok je ona pokušavajući se oteti vrištala: pusti me ,pusti me! Međutim on je nepopustivo brzo već prevukao je do vrata kuhinje, da bi onda nastavio da je vuče dalje.

Nekako dohvativši kvaku vrata, Jelena je čvrsto steže obema rukama što je onemogućilo ovoga da je i dalje lako pomera. Pokušao je da snažno cimnuvši dva,tri puta odvoji je od te kvake ali ona odole toj snazi i još držeći se za nju, u mukama vrištaše celom kućom.

On se doseti i sa dva tri udarca preko njenih ruku, uspede da je odvoji od kvake koju je ispustila jer više nije mogla da izdrži.

Tad u drugoj sobi šakom uhvati njen vrat i kao kleštima steže ga čvrsto, da se njen glas nemoćno prekide a snaga otpora počne da slabi i potpuno nestaje.

Već je bila savladana, kroz samo neki trenutak on je mogao imati je potpuno u svojoj vlasti i biti mogućnosti izvršenja svake osvete nad njom koju poželi.

Ali tada spolja zagrmije Matin snažni glas:

-Jelena šta se dešava, da li te neko tuče?!

Pred tim snažnim glasom Ljuba kao da se oseti u opasnosti i odmah je ispusti iz ruku. Ona oslobođena iz čvrstog stiska odbi se par koraka od njega a onda okrenuvši se vratima, potrča napolje uzvikujući:

-Mato pomozi mi molim te, napao me je !- i tako istrča vani.

Ljuba kroz prozor baci pogled na Matu koji se nalazio ispred.

I Mata tad opazi njega i gnevno viknu:

-Izađi napolje govнару! Izlazi!

Ljuba tada pozvan na obračun doviknu:

- Dolazim!

Izlazeći napolje kroz vrata on reče Mati:

-Šta hoćeš matori, da ti otkinem glavu?

Za to vreme Mata je već bio uzeo drvenu stolicu (istu onu kojom je njega Simonović napadao) i zajurivši sa njom iznad glave ustremio se na Ljuba koji kada vide sa čime je napadnut, u trenutku ostade ukočen.

Od jednog snažnog udarca po Ljubi stolica se odmah raspade, u Matinim rukama ostade samo jedna njena noga kojom je on udario ga još nekoliko puta, sve dok se nije svalio na zemlju. Dole ošamućen nije imao snage ni da se pomakne.

-Šta ti je radio? –upita Mata Jelenu.

-Tukao me, pokušao je da me siluje- plakala je ona.

-Znao sam da će pokušati tako nešto da uradi. Trebalo bi ološ odmah ubiti – reče udarajući još jednom nogom po njemu.

Tada on u trenutku kao da se doseti nečega drugog za zaslužnu kaznu, umesto da ga ubije. Obema rukama dohvati ga za okovratnik odeće i povuče prema spoljnom wc-u koji se nalazio pored radionice.

Dovukavši ga do njega, on jednom nogom udari u njegovu raspalu konstrukciju od nekoliko dasaka ,koja se odmah sruši na drugu stranu. Onda malo izdigaviši Ljubinu glavu iznad otvora sa izmetom, dok se ovaj grčevito trzao kako bi se oteo od užasa koji mu se sprema, snažno je zabi dole u smrdljivu rupu.

-Tako govнару, da znaš gde ti je mesto i kako ćeš da prolaziš kada hoćeš sa mnom da se igraš!

Kada se tog dana Dragana vratila sa posla, u stanu je dočekaio gadno udešen i zlovoljan Ljuba.

-Šta se dogodilo ?-pitala ga je.

-Tvoja sestra je potpuno luda! Ona je kučka koja hoće da me se otarasi ne pitajući na šta sve mora biti spremna zbog toga. Izmislila je da sam je napastvovao i nagovorila onu budalu Matu da napadne na mene, jedva sam se odbranio.

On ispriča izmišljenu priču (preskačući ono sa klozetom) kako su njih dvoje sa stolicom i svim mogućim predmetima obušili se na njega, da ga prebiju i oteraju odatle.

-On je podržava i ne pitajući sve joj pomaže a ona me mrzi iz dna duše! Uradi već nešto!

Jelena se nakon tog teškog i odvratnog dana, naveče vraćala kući imajući tek pred sobom važan i mučan posao: da konačno otvori sestri oči sa kakvim gadom se spetljala. Morala je da, ponovo prolazeći kroz svu grozotu koju je prošla tog jutra, i od koje je još hvatala jeza, detaljno i verno ispriča sestri kako je bilo.

Znala je kako je malo verovatno, da je Ljuba nakon jutrašnjeg udesa i primanja lekcije sam otišao od nje. Pretpostavila je bila da je sačekao Dragana kada se vratila i sigurno ispričao joj nešto netačno, na šta će pokušati da se izvuče.

Međutim ona nije mogla ni pretpostaviti, na kakvo nepoverenje i doček će naići kod sestre. Sve što je ona pokušala da kaže, za Dragana su bile izmišljotine koje za cilj imaju da je rastave od Ljube. Za nju je bila istina samo ono što joj je on ispričao.

-Poznajem te dovoljno Jelena, da znam kakva si kada se zauzmeš da nešto bude po tvome. Ali ovaj put neće moći. Nisam se nikada nadala da će ti moja sreća toliko zasmetati. Neće moći!

- Ali Mata je bio tu, on me spasio. Moram mu biti zauvek zahvalna na tome. Popričaj sa njim, da ti ispriča šta se dogodilo i sa kime imaš posla.

-Matu si privukla uz sebe samo da bi ti pomogao. Ranije ga nisi podnosila a sad od kada sam zajedno sa Ljubom, kuneš se u njega.

-Ti ne znaš sa kakvim čovekom imaš posla. Pokušao je rođenu sestru da ti siluje, šta gore od toga može da bude?

-Ti ga nimalo ne interesuješ i ostavi ga na miru. Jelena moraš ga ostaviti, zabranjujem i naređujem ti to kao starija sestra. On sa tobom nema ništa ako je sa mnom, to je sasvim odvojeno!

Odvojen u drugoj sobi Ljuba je sve slušao i bio zadovoljan da mu Dragana tako slepo veruje.

No, kada je ona kasnije ušla kod njega u sobu, tražio je od nje i više: da prekine sve odnose sa sestrom i da je otera od sebe.

-Čula si šta govori za mene, ne mogu više da je izdržim u blizini. Ne mogu da pređem preko toga i moraćeš da izabereš samo jedno od nas dvoje.

Dragana se najviše plašila toga da on neće više hteti trpeti Jelenu a to se na njenu nesreću sada obistinilo.

-Ali ona mi je jedina koju imam, osim nje nikoga na svetu nemam od kada nam je majka umrla.

-Ja ne mogu da živim raspet između dve sestre i da zbog ludila jedne od njih, sve trpim samo da bih ostao pored druge koju volim.

- Ona će se primiriti videćeš, večeras sam zapretila joj da se kloni tebe u svakom pogledu. Neće ti više stvarati probleme.

-Ako je tebi lepo da imaš sestricu pored sebe -meni nije, zbog ovoga od jutros nikada joj neću oprostiti. Ako želiš da nastavimo sa brakom i ostalim ozbiljnim planovima moraš da izabereš. Ona ili ja.

Dragana je tako bila prinuđena izabrati samo jednu osobu, onu koju više voli a njen izbor je bio taj da Jelena mora otići.

Sutradan ujutru obe sestre vrlo rano su bile budne i napeto se kretale po stanu. Najzad u kuhinji gde su se sastale, Jelena koja još nije znala kakva je odluka u vezi nje pala tokom noći, reče:

-Time što slepo zatvaraš oči i ne veruješ mi, otvaraš mu put za nove napade na mene. Da li ćeš ikada početi ponovo da mi veruješ?

-Jelena vidim da ovako više nećemo moći dalje. Moramo se razdvojiti i dalje nastaviti svaka svojim putem. Tako više nećemo imati nesporazuma -rekla je ono što je bila smislila tokom noći.

-Znači odričeš me se, ne želiš da vidiš me u svojoj blizini? -Jelena odmah shvati ono što su nosile izgovorene reči.

-Mi više nismo ono što smo bile ranije, promenila si se.

-Nisam ti više ni sestra, je li se i to se promenilo?

-To nije ali ti si postala drugačija. Zbog toga.

-Dovoljno drugačija da ti više nisam sestra.

-Molim te nemoj više sa tim o sestrinstvu. Mi ćemo zauvek ostati sestre ali zbog toga bolje rešenje će biti da se nikada ne svađamo.

-Ostajem ti sestra ali samo ne možeš da me gledaš u blizini. Samo toliko? Treba da se stidiš Dragana!-viknu Jelena.

Dragana na te reči ostade nema. Ona samo stavi tašnicu na rame i sama izađe iz kuće, uputivši se ka poslu.

Taj dan Jelena je provela u groznici, unutrašnja vatra gorela je u njenoj duši od koje se toliko tresla, da su joj na poslu stvari ispadale iz ruku. Iza sebe je u prošla dva dana imala čemerne utiske, a i spred je čekala nova borba za dokazivanje i povratak sestre na put do ispravne odluke.

Tako je i te večeri kada se vratila, u stanu obratila se Dragani rečima:

-Priznaj mi da te je on nadgovorio da tražiš da se razdvojimo, iz njegove glave to dolazi, zar ne?

- Nije važno da li jeste ili nije –priznala je Dragana neposredno- stvar je u tome da ti ne možeš da ga podneseš u svojoj blizini a ja želim da je zauvek pored mene. Zbog toga je postalo nemoguće ovako dalje izdržati.

-Dragana šta bi naša majka rekla da može sada da nas vidi? Kako bi podnela da vidi kako joj se kćerke svađaju i okreću leđa jedna od druge, da treba živote da nastave živeći razdvojene od strane drugoga?

-Ona bi me shvatila, znala je sigurno da će sudbina sestara biti da žive odvojeno u svojim domovima i da je najvažnije da su srećne u njima.

-Shvatila bi te da si nakon njenog crnog iskustva i patnje, opet dopustila da ti pameću upravlja propalica koja te zavađa sa sestrom?

-Opet bi me shvatila, bila bi srećna da sam jednom pronašla muškarca uz koga ću se osećati sigurno i koji će brinuti o meni.

-Kakav muškarac i sigurnost? Ko je majku i nas dve štitio, dok smo same rasle? Jedina zaštita na svetu bila nam je stara brava u vratima, to je sve što smo oduvek imale od zaštite a ti još veruješ u vitešku ruku muškaraca. Pa gde je takva ruka bila da nam pomaže kada je bilo potrebno? Nemoj da veruješ u gluposti, moraš da živiš u stvarnosti.

-Jelena nemoj da mi remetiš sreću na koju sam dugo čekala. On hoće da uđemo u brak i ja ostajem sa njim po svaku cenu. U poređenju sa Ljubom ti mi ne značiš ništa. Ostavi nas!

-Tvoj muškarac je najveća ološ, kako da dopustim da ostaneš u rukama takvog skota. Trebalo bi ga obesiti da takvi ne hodaju svetom jer ga čine odvratnim i nepodnošljivim. Od takvih dolaze sva zla i gadosti koja danas postoje.

-Jelena neću da te slušam više, ne mogu da te gledam i ja te ne podnosim. Izaberi hoćeš li da se odseliš ili mi da se odselimo ali sa tobom završavam. Ti si mi bivša sestra i ništa više.

-Tako si odlučila?

-Tako.

-Ti si donela tu odluku?

-Ja sam je donela i to upravo sad, razumeš li?

Jelena gledajući u sestru nije mogla da veruje, ono što je upravo čula upravo, zvučalo je kao Draganina vlastita odluka a ne Ljubina. Ona je poćutala nekoliko trenutaka i rekla : dobro!

Tako je Jelena provela noć ispred sebe plaćući i osećajući se najnapuštenijim stvorom na svetu, proklinjući sebe i sudbinu koja ne namerava da prestane da je gazi. Nije imala lako detinjstvo, sada je živelu u bedi preživljavajući od danas do sutra, mada nezadovoljna životom nije se žalila ali nije očekivala novi gubitak i to još ovakav. Ali izgleda da je moralo sve da joj se uzme. Ponovo je žalila i za majkom čija je žrtva bila uzaludna jer eto i sestru očekuje sve isto a ona nema ni kome više da se požali i ispovedi.

Ujutru je ponovo stala ispred Dragane, pitajući je koliko je njena odluka čvrsta, hoće li je stvarno napustiti da bi otišla sa Ljubom.

Odgovor je bio da hoće, njih dvoje ostaju zajedno ovde ili bilo gde ali bez nje. Tako mora.

Jelena onda sva poražena reće da razume i da će ona odseliti se sa ovog odvratnog mesta čim pronađe drugi smeštaj.

Ljuba koji je iz druge sobe stalno pratio svađe i čuo svaki razgovor između sestara pobednički je likovao: „Rekao sam ti da ćeš mi zaplatiti gaduro“.

Sestra Dženifer razočarana očevim pristankom na Bernardovu i Sarinu vezu beži od kuće i javlja da se neće nikad vratiti ako se ovo dvoje uzmu sa očevim blagoslovom.

Bernard odlazi kod nje da je odgovori od toga ali ga ona lako i neumoljivo odbija.

-Izgleda da nam stvarno nije suđeno da dočekamo svoju sreću- tužno kaže Sara Bernardu.

Bernard i sam vrlo tužan, odgovara da ne zna šta još da učini ali kaže da je još uvek isto voli, da se neće predati i nikada odustati.

Već kroz dva dana, Jelena je uspjela da pronađe novi smještaj, ovaj put samo za sebe. Nije govorila ni gde je to, ni kako je tamo, cela ta dva dana nije progovorila ni reči sa sestrom. Ujutro kada je Dragana išla na posao nije više rano ustajala a naveče bi dolazeći sa posla samo se tiho uvukla u svoju sobu.

Ta dva dana bila su tužno napeta, beznađe i žalost osećali se između njih kao u kući u kojoj je upravo umro neko mlad i važan. Gubitak od kojeg se nikada ne može oporaviti.

Kada je već bila spremna da se iseli, Jelena je malo sačekala. Ona je bila dovoljno inteligentna da ne dozvoli Ljubi da je gleda kada odlazi, da likuje i naslađuje se time. Čekala je da on nekuda izađe i onda da ode. Kada je dočekala takvu priliku, na brzinu je spremila svoje stvari, koje je prvi put pakovala sama i odvojeno, pa pođe ka izlazu iz kuće. Prolazeći pored Dragane samo joj je rekla:

-Dođi na majčin grob za godišnjicu ako ti on nešto još znači, biću tamo.

-Doći ću sigurno- obeća Dragana a onda još posmatrajući je dok izlazi reče:

-Trebalo da se udaš. Poslušaj me molim te, nemoj da ostaneš sama, udaj se. Treba i ti da pronađeš svoju sreću kao ja... - govorila je za njom na rastanku.

Jelena je sa stvarima u rukama, stegnutog srca izašla iz kuće, bez ijedne druge reči.

Nekoliko koraka dalje, videvši je sa stvarima u rukama, prišao joj je Mato i upitao šta se dešava. Ona mu reče samo da odlazi odavde i jednom rukom zagrlivši njegovo krupno telo oprostila se od njega :

-Zbogom i hvala ti mnogo Mato.

Rekla bi mu sigurno i nešto više ali na oči joj grunuše suze koje nije mogla suzdržati. On zbunjeno i tužno kaza:

-Zbogom kćeri, neka ti je sa srećom- i to su bile jedine reči koje je tada razočarano uspeo naći a da i njemu samom ne krenu suze.

Ona se okrenu da tako uplakana, još jednom pogleda u sestru.

Dragana videvši je kako plače, povuče se u kuću gde sakrivena, sama gorko zaplaka.

Kasnije kada je Ljuba video da je Jelena otišla, pitao je kako je izgledao njen odlazak. Dragana mu utučeno ispriča, da tako nešto teško ni ona ni Jelena nisu prošle ni onda kada im je majka umrla.

Njegovo zadovoljstvo zbog toga bilo je veliko. Osvetio se, nudio joj što ga je odbila, njoj zbog koje ga Mata onako gadno udesio, da je sada zbog toga stvarno bio vrlo srećan.

On će naravno još biti tu u slučaju da ona pokuša da se vrati i pomiri sa sestrom, ponovo će je odbiti sa još gorim torturama. Za to će se baš svojski pobrinuti, mislio je.

Ali Jelena se više nije pojavljivala, ona je gubitak sestre shvatila kao konačan.

Bernardova sestra Dženifer daleko od kuće upoznaje i zaljubljuje se u nepozatog muškarca. Taj čovek o kome ništa ne zna je ustvari diler droge, koji je sakrivao drogu kod nje u stanu, sve dok je policija nije pronašla. Dženifer biva uhapšena i ni krivoj ni dužnoj pretil joj dugogodišnja robija.

Kada saznaju da je Dženifer uhapšen, a Bernard, otac Džon i svi njihovi zajedno sa Sarom su u velikoj panici i nesreći.

Onda Bernard još jednom moli za pomoć svog prijatelja Bila koji odmah odlazi da ispita slučaj.

Bil nakon velikog truda i muka uspeva da pronađe krivca, uhapsi ga i oslobodi Dženifer. Nakon izlaska iz zatvora, Dženifer se zaljubljuje u svog spasioca Bila kojem se ona već od ranije dopadala i njih dvoje žele sada da se uzmu.

Dženifer ubrzo ostaje trudna i sva presrećna osetivši snagu prave ljubavi, vraća se kući da pokajnički moli Saru za oprostaj. Sara joj odmah sve oprašta i izgleda da više nema nijedne prepreke na putu ka njenoj sreći.

Ljuba uopšte više nije pratio seriju „Romantična dolina“, nego je govorio da je vrlo glupa, kako je gledaju samo glupi ljudi, a Sara i Bernard su vrsta budala koje nikada nije shvatao.

Nije ga interesovala ni Dragana, ni njen krevet, njega je zaobilazio takođe otvoreno joj govoreći da mu je dosadila.

On je prvobitno nameravao da kada se osveti Jeleni, sa njom provede još samo neko kraće vreme a onda je napusti. On bi tako i uradio ali ni on nije imao kuda da pođe od nje, takvima kao što je bio on, sva vrata su svuda zatvorena. Zbog toga morao je da ostane sa Draganom duže nego što je u početku planirao.

Sa druge strane, jako dobro mu je odvovarao Draganin ugođaj, on je bio u stanu koji je ona plaćala, dobijao njenu hranu za jelo, prala mu je i čistila, negovala ga poput deteta. To sve bilo mu je tako lepo posluženo, da nije imao čime biti nezadovoljan.

Ipak i pored svega toga, on je potpuno promenio priču o svojim odnosima prema Dragani jer skoro ništa među njima nije bilo kao ranije.

Najpre ona je primetila kako on sav njen novac (kojeg je jedva dovoljno bilo) koji bi pronašao, odmah je uzimao za sebe i odnosio da ga potroši. I uvek bi objašnjavao kako mu je trebao. Zbog toga kada bi imala novca, ma koliko da je slepo volela Ljubu, morala je početi da ga sakriva, da ne bi ostali bez ičega.

O poslu za koji je govorio da će uskoro dobiti nije bilo ni reči, ta obećanja su se odužila beskrajno dugo, ali ona je i dalje u to verovala iako je sama morala da zarađuje za oboje.

Umesto traženja posla on je ponovo počeo da luta, odlazi naveče negde u grad i vraćao se u kasna doba noći, ponekad pijan a ponekad ne. Pri tome svaki put, namerno se poigravajući sa njom, govorio joj kako je bio na vrlo važnim sastancima.

Bez zahvalnosti i ne mareći za njenu pažnju, iz dana u dan sve više je mučio svim načinima kojih bi se dosetio. Možda bi je počeo i tući ali to nije radio zbog sledećeg slučaja: Jedne noći vratio se iz grada kasno. Bio je jako zlovoljan jer je učestvovao u jednoj tući u kojoj je bio dobro isprebijan. Kada je ušao u stan i upalio svetlo Dragana, ugledavši njegovo od udaraca otečeno lice, poskoči na noge, priđe da ga upita šta se desilo i pogleda izbliza. Ali kada se približila, on je

snažno odgurnu od sebe, da ona celom dužinom pade po podu, dobro se razbivši od njega. Na njegovo iznenađenje ona, koja je odranije bila naviknuta na stalno nasilje oca prema majci, tada mu zbog toga ništa i ne reče. Samo je ustala i tužno se pomerila u stranu. On još zlovoljan od bolova po sebi tad viknu:

-Dosta mi je svega, odlazim odavde!- i pođe nekuda kao da ide.

Na te reči ona se preže kao metkom pogođena i brzo mu pade pred noge obema rukama ih obgrlivši:

-Nemoj da me napuštaš, nemoj nikuda da ideš od mene!-zacvili.

Iznenaden time on zastade i samo je pogleda.

„Luđa je nego što sam pretpostavljao“- pomisli. Iz te njene reakcije shvatio je tog trenutka, da bi njegov odlazak za nju bio teži od najgorih udaraca po telu. Od tada kao glavni metod njenog mučenja, strašniji od udaraca, on je upotrebljavao pretnju da će je napustiti. Stalno je koristio se tim načinom da je plaši i maltretira a ona je svakog puta plakala i kidala se, plašeći se da će stvarno otići od nje.

Ona je i dalje njega sumanuto volela i ništa je nije moglo naterati da prestane. Ironično, i pored sveg maltretiranja kroz koja je prolazila, opet je zaključila je da on ne voli najpre po tome što ga više nije zanimala serija „Romantična dolina“.

Jedva jednom sakupivši hrabrost upitala ga je da li je on voli. On je odgovorio:

- Nikada nisam voleo nijednu ženu a kamoli tabe da volim.

Malo se sabravši posle bolnog saznanja, ona mu je opet rekla:

-Ja mogu da volim za oboje nas, imam toliko snage i ljubavi u sebi. Ne žive uvek zajedno samo oni koji se vole, ponekad oni mogu da žive jedno pored drugog ako postoji samo jedno koje voli.

-Luda si kao nijedna druga- odgovorio joj je on.

Strah da će je on napustiti polako je pretvarao u roba.

Mučila se i time što žive u siromaštvu, verovala da i zbog toga može da mu prekipi pa da je napusti. Kad bi samo našla odnekle neki novac da malo bolje žive, dok on ne počne raditi i zarađivati. Ali nije imala nikoga da joj pomogne i

pozajmi koliko bilo novca, što je jako rastuživalo. Zato je pred Ljubom bila i u strahu od svoga siromaštva.

Ali kad bi on pomenuo da je grad prepun lepih žena tada je premirala. Ona je znala da je to je bilo tačno i uvek se sa svojim nedostatkom lepote osećala ugroženo zbog njih. On je nesumnjivo gledao u druge žene jer ne može da odoli njihovim lepotama koje ga pozivaju da se prepusti uživanju. Zbog njih će on jednom pobeći od nje isto kao i zbog bede u kojoj oboje žive.

Ali jedino što je ona mogla, bilo je da strepi i uplašeno provodi dane u toj strepnji.

Skoro pola godine od početka prikazivanja, serija „Romanična dolina“ došla je do poslednje epizode. U poslednjoj epizodi, kao što se i moglo pretpostaviti, došlo je do srećnog svršetka za ljubavni par koga čine dva glavna lika. Sestra Dženifer se porodila a presrećni otac Džon je tako dočekaio svoje prvo unuče. Sara i Bernard su se konačno venčali i takođe čekaju dete. Bernard ubedljivo pobeđuje na izborima i odmah boreći se za vladinu pomoć, nalazi ljude koji mu pružaju podršku u lobiranju.

Bernardov otac zadovoljan je zbog sreće svoje dece, zbog unučeta, i mesta koje će sigurno biti spašeno. On sada svakog dana mirno pije čaj sa gospođicom Morison, sa kojom se zajedno u toplim razgovorima, vraća u najlepše dane njihove mladosti.

Kroz poslednju epizodu dešavaju se i mnoga prisećanja ranijih teških i lepih trenutaka, koje su svi oni zajedno prolazili, kao i ljudi koji su bili pored njih. Ali sve to je bilo ispunjeno pobedničkim zadovoljstvom, srećom, smehom pa i suzama radosnicama.

I onda se na ekranu pojavio natpis „Kraj serije“.

Dragana je tada dugo plakala zbog romantičnog završetka ali je bila tužna i zbog toga što se zauvek rastaje od junaka omiljene serije.

U stvarnosti dogodilo joj se da je konačno završila sa svojim poslom jer je ostala bez njega. Čovek kod koga je radila je, posle duže neizvesnosti na kraju

bankrotirao, ostavivši sve zaposlene ne samo bez posla već i poslednje plate . Ona je za utehu imala jedino obećanje nekih koleginica, koje su imale odmah gde da počnu raditi na drugom mestu, da će i njoj potražiti posao, pošto su znale koliko je vredna.

Ali za nju je to bilo jako nezgodno jer je imala samo još tri dana do plaćanja stanarine.

Kada je Ljuba čuo da je konačno ostala bez posla, bio je u isto vreme i zlovoljan i pakostan.

-Sada idi do Gojka i moli ga da te sačeka za pare, dok ne budeš imala da mu platiš.

-Šta je sa tvojim prijateljima, da li oni mogu da nam pomognu, pozajme ti novac ili konačno nađu posao?

-Kakvi prijatelji glupačo, ni novac ni posao nemaju da mi daju, svi su oni bez ičega kao i ja.

I ona je stvarno morala otići kod Gojka da bih tražila odgađanje kirije na neko vreme. Ali Gojko nije hteo ni da čuje za to, rekao je:

-Po pravilu ja nikome ne odlažem plaćanje ali da si tu sa sestrom možda bih razmislio. Ovako, kada si sa onim neradnikom i barabom, ne mogu da vam dozvolim da ostanete ako mi ne platite. Sa njime ti je svakako propast neizbežna.

-Ali mi sada zaista nemamo jer sam iznenada ostala bez posla. Kada dođemo do prvog novca odmah ćemo da platimo.

-Ako nemate na vreme da platite, moliću da mi stan oslobodite za izdavanje- bio je odlučan Gojko.

Vrativši se ispričala je Ljubi da Gojko traži da se odmah isele.

-Imaš li nešto drugo da smisliš- pitao je on.

-Ne nemam, pokušala sam ali zaista nemam.

-Onda je vreme da odemo odavde.

-Gde da odemo- pitala je mada je već osetila neki strah zbog onoga što je upravo rekao.

-Pa svako na svoju stranu, vreme je već.

To je značilo da je za njih dvoje došao kraj, nije vredelo više tražiti spas.

Ljuba je i tu noć išao u grad ali se vratio ranije, ne rekavši tada ništa. Sutradan je ustao, nešto pojeo a onda otišao i okupao se. Zatim je počeo da pakuje svoje stvari u onaj stari kofer. Dragana ga je nemo gledala kako je napušta, ne znajući šta više da pokuša da bi ga zadržala kada ni ona nije imala gde otići. Naposljetku samo reče:

-Da li si našao gde ćeš da se preseliš?

-Našao sam za početak, posle kako bude.

-Za mene nema mesta?

-Za tebe nema mesta- potvrdio je.

-Iako sam jedina koja te voli?

-Opet ti je uzalud, ne bih te poveo. Ti me voliš a ja te ne bih poveo. Tvoja sestra me nije volela ali vidiš, nju bih opet poveo sa sobom. Tvoja nesreća je što si ti- ti a nisi ona. Od tebe mi je tako drago što odlazim. Da li još nešto treba da ti se objašnjava?

I on znajući koliko bolno je za nju što je napušta, dok je slagao stvari nastavi da objašnjava kako je jedna mlada, lepa, pametna i opasna a druga stara , ružna , glupa i dosadna. Tako je radio dok se ne spakova a onda bez reči uze i cipele da obuče.

Dok se leđima okrenut Dragani bio sagedo da veže pertle, nije ni primetio kako se ona tiho našla iznad njega, sa dugim šiljatim kuhinjskim nožem u ruci. Zamahnula je njime i jednim snažnim potezom zabola mu ga u leđa. On snažno kriknu i sruši se na pod.

-Nećeš me napustiti Bernarde- reče ona izbezumljeno- neću ti to dozvoliti!

Čuvši krik unutra u kuću utrčali su Gojko i Mata i zatekli prizor koji ih je prestravio. Na podu je sa nožem celom dužinom zabijenim u leđa ležao Ljuba

preneraženog i užasnutog pogleda koji se gasio. Kada su upitali Draganu šta se desilo, ona je samo kao u bunilu ponavljala:

-Ja sam činila sve što sam znala, radila sam sve da mu budem dobra. Ja sam pokušavala ali nije mi pomoglo, sve sam bila spremna ali uzalud. Šta sam drugo mogla, nisam znala bolje. Nisam znala bolje!

Shvatili su da je doživela slom živaca, da zato govori nerazumno. Morali su da pozovu bolnicu i policiju. Kada su bolničari stigli, mogli su samo da potvrde da je smrt nastupila odmah nakon uboda nožem.

Policija je, kao počinioaca sa vezanim rukama, povelu Draganu prema svojim kolima dok je ona plačući i dalje u istoj vatri bunila govorila:

-Trudila sam se, trpela i opraštala ali ništa. Davala sam sve od sebe i ništa nije vredelo! Ljudi ništa nije vredelo! Bože ništa nije vredelo!

Tek pošto su je seli u kola i povezli ka stanici prestade govoriti i zbunjeno pogleda oko sebe. Pogled joj je bio mutan, da nije mogla razaznati ni ulicu kojom su je vozili iako je njom prolazila svakoga dana.

Odjednom u izmaglici koja je obavijala, kao da se odnekud pojavi pravi Bernard i kao da tog trenutka otpočne nova epizoda sa njim i Sarom u glavnim ulogama.

-Saro šta se dešava, ništa ništa ne razumem?- govorio je on dok je išao pored kola koja su je vozila.

-Ni ja ljubavi ništa ne razumem, hoće da nas rastave- reče mu Sara.

- Kuda te vode, šta hoće od tebe?

- Ne znam ljubavi, pokušavaju da nas rastave.

-Šta si uradila, zašto si im kriva?

- Nisam kriva, ti možeš da me razumeš, ja nisam kriva veruj mi- plačući je odgovarala.

-Razumem te i verujem ti. Ja ću se boriti za tebe, neću te zaboraviti i ostaviti. Mi ćemo na kraju opet biti zajedno, ništa me ne može zaustaviti. Ja ću te spasiti, budi mirna i sigurna u to ljubavi.

-Mirna sam jer znam da će biti tako kada to kaže moj pravi muškarac. Jedini kojeg mogu da volim. Ljubavi ja sam sa tobom srećna. Tako srećna.

Onda se zagrcnula od plača, pokajničkog i nesrećničkog plača koji je gušio. Plakala je i plakala dok je Bernard ćuteći još uvek koračao pored kola sa njom. Naposljetku kada je plač popustio, ona mu reče:

-Idi sad Bernarde, nemoj me više pratiti, znam da ćeš biti uvek uz mene.

-Ali ja želim da ostanem sa tobom- ubeđivao je on.

-Tamo gde idem ne možeš da pođeš, tamo nema mesta za tebe. Vрати se nazad i pazi na sebe. Molim te.

Bernard se zaustavi i pusti kola da mu odmiču.

Ona malo sačekavši pogleda pozadi kroz staklo i za oproštaj reče mu još:

-Bernarde ti si toliko dobar ali ja znam da te više nema. Učini mi samo jedno: pronađi moju sestru Jelenu, moli je da mi oprost i reci joj da samo još nju imam i volim. Reci joj da sada znam da je ona bila jedina koja me stvarno volela.

Posle tih reči ponovo se zagrcnu u plaču i nerazumljivo izgovori:

-Jelena, sestro moja zašto sam i tebe izgubila?

Policajska kola tada su bila već daleko odmakla se od Gojkovog dvorišta iz koga su upravo polazila jedna druga, sa Ljubinim lešom ka mrtvačnici, ona iz teške životne drame koja nije imala srećan završetak.

KRAJ

=НАСТАВИТЕ СЕ СА НОВИМ ПРИЧАМА...=